

ORTAOKUL VE İMAM HATİP ORTAOKULU

KUR'AN-I KERİM

7. SINIF DERS KİTABI

YAZARLAR

Dr. Hüseyin ÇİNAR
Dr. Nazif YILMAZ
Faruk SALMAN

DEVLET KİTAPLARI

....., 2025

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI :9839
YARDIMCI VE KAYNAK KİTAPLAR DİZİSİ : 2098

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

Hazırlayanlar

Editör

Dr. Numan KONAKLI

Dil Uzmanı

Filiz MUSLU

Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı

Hülya ERDUL

Program Geliştirme Uzmanı

Talip AYDEMİR

Rehberlik Uzmanı

Mevlüt SELVİ

Görsel Tasarımcı

Gönül KAYA

Çoklu Ortam Tasarımcısı

Özkan ÖZGÜMÜŞ

ISBN 978-975-11-8947-9

Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 04.03.2025 tarih ve 127983118 sayılı yazısı ile eğitim aracı olarak kabul edilmiştir.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI
YARDIMCI VE KAYNAK KİTAPLAR DİZİSİ

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

Hazırlayanlar

Editör

Dr. Numan KONAKLI

Dil Uzmanı

Filiz MUSLU

Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı

Hülya ERDUL

Program Geliştirme Uzmanı

Talip AYDEMİR

Rehberlik Uzmanı

Mevlüt SELVİ

Görsel Tasarımcı

Gönül KAYA

Çoklu Ortam Tasarımcısı

Özkan ÖZGÜMÜŞ

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 04.03.2025 gün ve 127983118 sayılı yazısı ile eğitim aracı olarak kabul edilmiştir.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerâhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

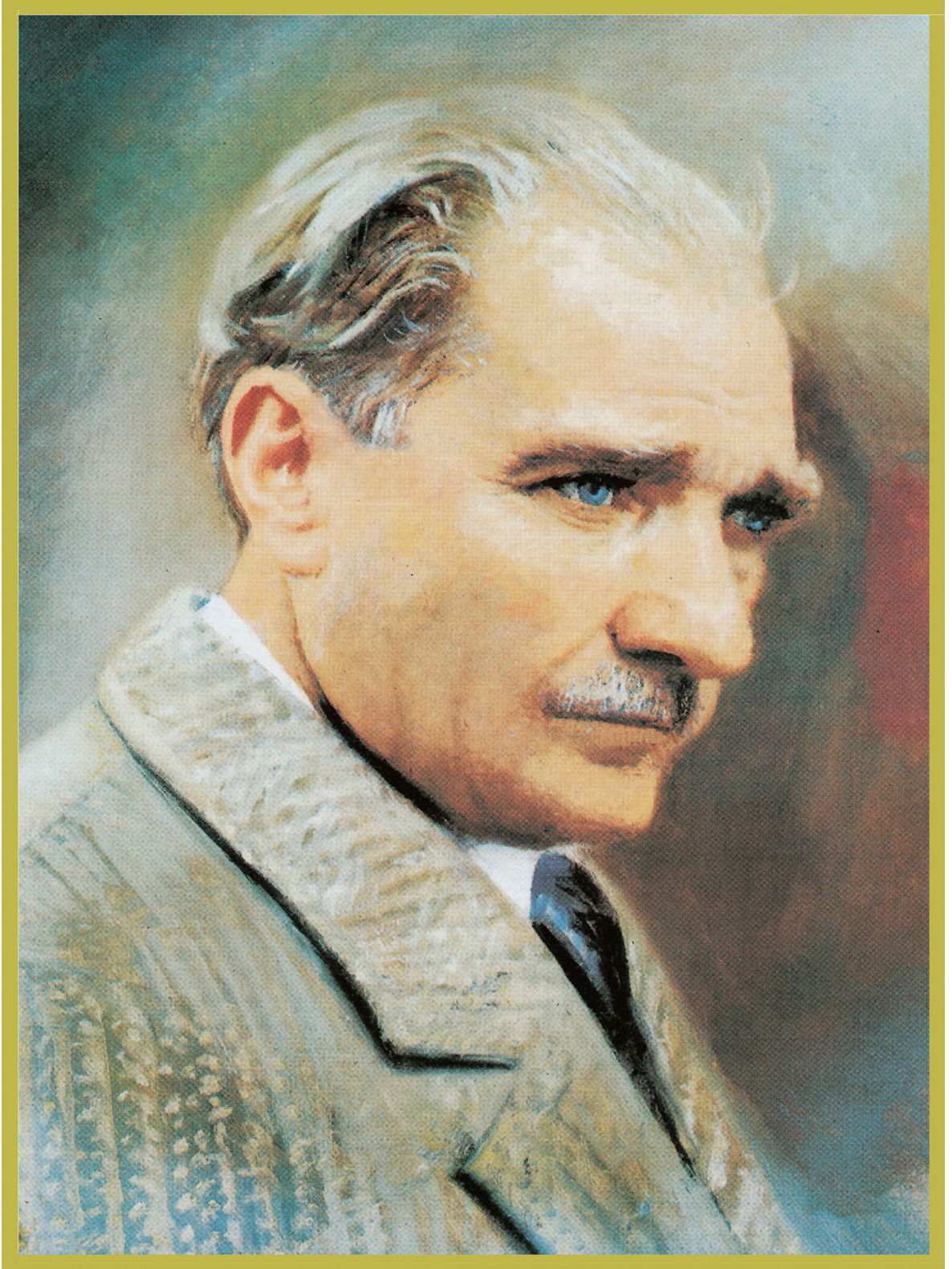
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaî bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

Kitap Tanıtımı	8
----------------------	---

1. ÜNİTE

KUR'AN-I KERİM'İ TANIYALIM	10
----------------------------------	----

Kur'an-ı Kerim'in İslam Dinindeki Yeri ve Önemi	12
Kur'an-ı Kerim'in İslam Dinindeki Yeri	12
Hayat Kitabımız Kur'an-ı Kerim	17
Kur'an'ın Mesajını Anlıyorum	22
Kur'an Kıssaları Öğreniyorum: Hz. Davud, Hz. Süleyman	22
Sureleri Tanıyorum: İbrahim Suresi	40
Kur'an'dan Dualar Öğreniyorum: İsra suresi, 24. ayet	51
Kur'an Kavramlarını Öğreniyorum: Din, İman, Tevhit, İtaat	52
1. Ünite Ölçme ve Değerlendirme	63

2. ÜNİTE

KUR'AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA	68
------------------------------------	----

Okunacak Sure ve Ayetler	95
Bakara Suresi (31-48. sayfalar)	95
Mülk Suresi	77
Fetih Suresi	74
Tecvit Bilgisi	96
Uzatma (Med) ve Çeşitleri	96
Meddiarız	96
Meddilazım	97
Meddilin	98
Tenvin ve Sakin Nun	99
İhfa	99
İzhar	100
İklap	101
Ezberlenecek Dualar, Sureler ve Anlamları	102
Kâfirun Suresini ve Anlamını Öğreniyorum	102
Fil Suresini ve Anlamını Öğreniyorum	103
Kureyş Suresini ve Anlamını Öğreniyorum	104
Maun Suresini ve Anlamını Öğreniyorum	105
2. Ünite Ölçme ve Değerlendirme	106

SÖZLÜK	110
KAYNAKÇA	114
CEVAP ANAHTARI	115
GÖRSEL KAYNAKÇA	115
TÜRKİYE'NİN MÜLKİ İDARE BÖLÜMLERİ İLE	
KARA VE DENİZ KOMŞULARI HARİTASI	116
TÜRK DÜNYASI HARİTASI	117

KİTABIN TANITIMI

Ünite Numarası
Ünitenin numarası

Ünite Adı
Ünitenin adı bu bölümde yer alır.

1. ÜNİTE

KUR'AN-I KERİM'i TANIYALIM

Ünite Konuları

Ünite de öğrenilmesi beklenen konular bu bölümde yer alır.

Hazırlık Çalışmaları

Öğrencilerin konuyla ilgili hazır bulunuşluklarını ölçen sorular bu bölümde yer alır.

Bu ünite de sizlerden

- Kur'an-ı Kerim'in İslam dininin ana kaynağı olduğunu,
- Kur'an-ı Kerim'de insan hayatının bütün yönlerine ilişkin öğretiler bulunduğunu,
- Hz. İbrahim ve Hz. Süleyman kutsalının başlıca özelliklerini,
- İbrahim suresinin genel özelliklerini,
- İbrahim suresinin 24. ayetinde yer alan duanın anlamını,
- Din, iman, takvî ve İlahî korumaların önemini öğrenmeniz beklenmektedir.

Hazırlık Çalışmaları

1. Kur'an-ı Kerim'in özellikleri hakkında neler biliyorsunuz?
2. Kur'an-ı Kerim meallerinin fibristerisinde sizce hangi konulara yer verilmektedir?
3. Kur'an-ı Kerim'deki dua ayetleri hakkında neler biliyorsunuz?

Ünitenin sunuşuna bu karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

Ünite içeriği

Ünite Özeti Karekodu

Üniteyle ilgili özet bilgilerin yer aldığı belgeye bu karekodu okutarak ulaşabilirsiniz.

Ünite İçeriği

Ünitenin PDF'sine bu karekod üzerinden ulaşılır.

KUR'AN-I KERİM 7. SINIF

1. ÜNİTE: Kur'an-ı Kerim'i Tanıyalım

Konu Başlığı

Ünite konularıyla ilgili ana başlıklar bu bölümde yer alır.

Alt Konu Başlığı

Ünite konularıyla ilgili alt başlıklar bu bölümde yer alır.

KUR'AN-I KERİM'İN İSLAM DİNİNDEKİ YERİ VE ÖNEMİ

Kur'an-ı Kerim'in İslam Dinindeki Yeri

Kur'an-ı Kerim; Hz. Peygamber'e vahiy yoluyla gelen, değiştirilmeden nesilden nesile aktarılan, okunması ve yazılmasının badeet olduğuna inanılan, insanları bir benzerini getirmekten önce kâğıda Allah (cc) helâmetir.

Kur'an-ı Kerim'de inanç esasları, ibadetleri, ahlak kuralları ve toplumsal hayata dair temel ilkelere anlatılır. Bu yönüyle Kur'an-ı Kerim, Müslümanlar için en temel bilgi kaynağı ve hayat kılavuzudur. İslam dininin temel prensipleri, Kur'an-ı Kerim ve onun açıklama olan Hz. Peygamber'in hadisleri ile belirlenmiştir. Bu prensipler, tarih boyunca hiçbir değişikliğe uğramadan Kur'an-ı Kerim aracılığıyla günümüze kadar ulaşmıştır.

Müslümanlar Kur'an-ı Kerim'i okuduklarında Allah Tealâ'nın tüm insanlığı gönderdiği ilahî mesajlara dokunmuş olurlar. Onu okuyarak ve anlayarak İslam dininin özünü kavrar ve Yüce Allah ile doğrudan iletişim kurar. Çünkü bu ilahî kitap, Allah (cc)'in kullar arasında kopmaz bir bağ oluşturur. Sevgili Peygamberimiz de bu hususa dikkat çekmek için "Sizle âle gay biraktım. Onlara örnek olduğunuz sürece yolunuzu osto gayırmazsınız. Bunlar, Allahın kitabı ve peygamberinin sözleridir." buyurmuştur.

Görüş 1.3: "Bu Kur'an, Allahın başkine tarafından verilmemiş bir şey değildir. Ancak kendinden öncekilerden doğup gelen ve o Kitabı okuyup, Allah (cc)'in kullar arasında kopmaz bir bağ oluşturur. Sevgili Peygamberimiz de bu hususa dikkat çekmek için "Sizle âle gay biraktım. Onlara örnek olduğunuz sürece yolunuzu osto gayırmazsınız. Bunlar, Allahın kitabı ve peygamberinin sözleridir." buyurmuştur.

Sayınlar: Kur'an-ı Kerim, 200-205, cilt:1-2, 1. cilt:1-2, 2. cilt:1-2, 3. cilt:1-2, 4. cilt:1-2, 5. cilt:1-2, 6. cilt:1-2, 7. cilt:1-2, 8. cilt:1-2, 9. cilt:1-2, 10. cilt:1-2, 11. cilt:1-2, 12. cilt:1-2, 13. cilt:1-2, 14. cilt:1-2, 15. cilt:1-2, 16. cilt:1-2, 17. cilt:1-2, 18. cilt:1-2, 19. cilt:1-2, 20. cilt:1-2, 21. cilt:1-2, 22. cilt:1-2, 23. cilt:1-2, 24. cilt:1-2, 25. cilt:1-2, 26. cilt:1-2, 27. cilt:1-2, 28. cilt:1-2, 29. cilt:1-2, 30. cilt:1-2, 31. cilt:1-2, 32. cilt:1-2, 33. cilt:1-2, 34. cilt:1-2, 35. cilt:1-2, 36. cilt:1-2, 37. cilt:1-2, 38. cilt:1-2, 39. cilt:1-2, 40. cilt:1-2, 41. cilt:1-2, 42. cilt:1-2, 43. cilt:1-2, 44. cilt:1-2, 45. cilt:1-2, 46. cilt:1-2, 47. cilt:1-2, 48. cilt:1-2, 49. cilt:1-2, 50. cilt:1-2, 51. cilt:1-2, 52. cilt:1-2, 53. cilt:1-2, 54. cilt:1-2, 55. cilt:1-2, 56. cilt:1-2, 57. cilt:1-2, 58. cilt:1-2, 59. cilt:1-2, 60. cilt:1-2, 61. cilt:1-2, 62. cilt:1-2, 63. cilt:1-2, 64. cilt:1-2, 65. cilt:1-2, 66. cilt:1-2, 67. cilt:1-2, 68. cilt:1-2, 69. cilt:1-2, 70. cilt:1-2, 71. cilt:1-2, 72. cilt:1-2, 73. cilt:1-2, 74. cilt:1-2, 75. cilt:1-2, 76. cilt:1-2, 77. cilt:1-2, 78. cilt:1-2, 79. cilt:1-2, 80. cilt:1-2, 81. cilt:1-2, 82. cilt:1-2, 83. cilt:1-2, 84. cilt:1-2, 85. cilt:1-2, 86. cilt:1-2, 87. cilt:1-2, 88. cilt:1-2, 89. cilt:1-2, 90. cilt:1-2, 91. cilt:1-2, 92. cilt:1-2, 93. cilt:1-2, 94. cilt:1-2, 95. cilt:1-2, 96. cilt:1-2, 97. cilt:1-2, 98. cilt:1-2, 99. cilt:1-2, 100. cilt:1-2, 101. cilt:1-2, 102. cilt:1-2, 103. cilt:1-2, 104. cilt:1-2, 105. cilt:1-2, 106. cilt:1-2, 107. cilt:1-2, 108. cilt:1-2, 109. cilt:1-2, 110. cilt:1-2, 111. cilt:1-2, 112. cilt:1-2, 113. cilt:1-2, 114. cilt:1-2, 115. cilt:1-2, 116. cilt:1-2, 117. cilt:1-2, 118. cilt:1-2, 119. cilt:1-2, 120. cilt:1-2, 121. cilt:1-2, 122. cilt:1-2, 123. cilt:1-2, 124. cilt:1-2, 125. cilt:1-2, 126. cilt:1-2, 127. cilt:1-2, 128. cilt:1-2, 129. cilt:1-2, 130. cilt:1-2, 131. cilt:1-2, 132. cilt:1-2, 133. cilt:1-2, 134. cilt:1-2, 135. cilt:1-2, 136. cilt:1-2, 137. cilt:1-2, 138. cilt:1-2, 139. cilt:1-2, 140. cilt:1-2, 141. cilt:1-2, 142. cilt:1-2, 143. cilt:1-2, 144. cilt:1-2, 145. cilt:1-2, 146. cilt:1-2, 147. cilt:1-2, 148. cilt:1-2, 149. cilt:1-2, 150. cilt:1-2, 151. cilt:1-2, 152. cilt:1-2, 153. cilt:1-2, 154. cilt:1-2, 155. cilt:1-2, 156. cilt:1-2, 157. cilt:1-2, 158. cilt:1-2, 159. cilt:1-2, 160. cilt:1-2, 161. cilt:1-2, 162. cilt:1-2, 163. cilt:1-2, 164. cilt:1-2, 165. cilt:1-2, 166. cilt:1-2, 167. cilt:1-2, 168. cilt:1-2, 169. cilt:1-2, 170. cilt:1-2, 171. cilt:1-2, 172. cilt:1-2, 173. cilt:1-2, 174. cilt:1-2, 175. cilt:1-2, 176. cilt:1-2, 177. cilt:1-2, 178. cilt:1-2, 179. cilt:1-2, 180. cilt:1-2, 181. cilt:1-2, 182. cilt:1-2, 183. cilt:1-2, 184. cilt:1-2, 185. cilt:1-2, 186. cilt:1-2, 187. cilt:1-2, 188. cilt:1-2, 189. cilt:1-2, 190. cilt:1-2, 191. cilt:1-2, 192. cilt:1-2, 193. cilt:1-2, 194. cilt:1-2, 195. cilt:1-2, 196. cilt:1-2, 197. cilt:1-2, 198. cilt:1-2, 199. cilt:1-2, 200. cilt:1-2, 201. cilt:1-2, 202. cilt:1-2, 203. cilt:1-2, 204. cilt:1-2, 205. cilt:1-2, 206. cilt:1-2, 207. cilt:1-2, 208. cilt:1-2, 209. cilt:1-2, 210. cilt:1-2, 211. cilt:1-2, 212. cilt:1-2, 213. cilt:1-2, 214. cilt:1-2, 215. cilt:1-2, 216. cilt:1-2, 217. cilt:1-2, 218. cilt:1-2, 219. cilt:1-2, 220. cilt:1-2, 221. cilt:1-2, 222. cilt:1-2, 223. cilt:1-2, 224. cilt:1-2, 225. cilt:1-2, 226. cilt:1-2, 227. cilt:1-2, 228. cilt:1-2, 229. cilt:1-2, 230. cilt:1-2, 231. cilt:1-2, 232. cilt:1-2, 233. cilt:1-2, 234. cilt:1-2, 235. cilt:1-2, 236. cilt:1-2, 237. cilt:1-2, 238. cilt:1-2, 239. cilt:1-2, 240. cilt:1-2, 241. cilt:1-2, 242. cilt:1-2, 243. cilt:1-2, 244. cilt:1-2, 245. cilt:1-2, 246. cilt:1-2, 247. cilt:1-2, 248. cilt:1-2, 249. cilt:1-2, 250. cilt:1-2, 251. cilt:1-2, 252. cilt:1-2, 253. cilt:1-2, 254. cilt:1-2, 255. cilt:1-2, 256. cilt:1-2, 257. cilt:1-2, 258. cilt:1-2, 259. cilt:1-2, 260. cilt:1-2, 261. cilt:1-2, 262. cilt:1-2, 263. cilt:1-2, 264. cilt:1-2, 265. cilt:1-2, 266. cilt:1-2, 267. cilt:1-2, 268. cilt:1-2, 269. cilt:1-2, 270. cilt:1-2, 271. cilt:1-2, 272. cilt:1-2, 273. cilt:1-2, 274. cilt:1-2, 275. cilt:1-2, 276. cilt:1-2, 277. cilt:1-2, 278. cilt:1-2, 279. cilt:1-2, 280. cilt:1-2, 281. cilt:1-2, 282. cilt:1-2, 283. cilt:1-2, 284. cilt:1-2, 285. cilt:1-2, 286. cilt:1-2, 287. cilt:1-2, 288. cilt:1-2, 289. cilt:1-2, 290. cilt:1-2, 291. cilt:1-2, 292. cilt:1-2, 293. cilt:1-2, 294. cilt:1-2, 295. cilt:1-2, 296. cilt:1-2, 297. cilt:1-2, 298. cilt:1-2, 299. cilt:1-2, 300. cilt:1-2, 301. cilt:1-2, 302. cilt:1-2, 303. cilt:1-2, 304. cilt:1-2, 305. cilt:1-2, 306. cilt:1-2, 307. cilt:1-2, 308. cilt:1-2, 309. cilt:1-2, 310. cilt:1-2, 311. cilt:1-2, 312. cilt:1-2, 313. cilt:1-2, 314. cilt:1-2, 315. cilt:1-2, 316. cilt:1-2, 317. cilt:1-2, 318. cilt:1-2, 319. cilt:1-2, 320. cilt:1-2, 321. cilt:1-2, 322. cilt:1-2, 323. cilt:1-2, 324. cilt:1-2, 325. cilt:1-2, 326. cilt:1-2, 327. cilt:1-2, 328. cilt:1-2, 329. cilt:1-2, 330. cilt:1-2, 331. cilt:1-2, 332. cilt:1-2, 333. cilt:1-2, 334. cilt:1-2, 335. cilt:1-2, 336. cilt:1-2, 337. cilt:1-2, 338. cilt:1-2, 339. cilt:1-2, 340. cilt:1-2, 341. cilt:1-2, 342. cilt:1-2, 343. cilt:1-2, 344. cilt:1-2, 345. cilt:1-2, 346. cilt:1-2, 347. cilt:1-2, 348. cilt:1-2, 349. cilt:1-2, 350. cilt:1-2, 351. cilt:1-2, 352. cilt:1-2, 353. cilt:1-2, 354. cilt:1-2, 355. cilt:1-2, 356. cilt:1-2, 357. cilt:1-2, 358. cilt:1-2, 359. cilt:1-2, 360. cilt:1-2, 361. cilt:1-2, 362. cilt:1-2, 363. cilt:1-2, 364. cilt:1-2, 365. cilt:1-2, 366. cilt:1-2, 367. cilt:1-2, 368. cilt:1-2, 369. cilt:1-2, 370. cilt:1-2, 371. cilt:1-2, 372. cilt:1-2, 373. cilt:1-2, 374. cilt:1-2, 375. cilt:1-2, 376. cilt:1-2, 377. cilt:1-2, 378. cilt:1-2, 379. cilt:1-2, 380. cilt:1-2, 381. cilt:1-2, 382. cilt:1-2, 383. cilt:1-2, 384. cilt:1-2, 385. cilt:1-2, 386. cilt:1-2, 387. cilt:1-2, 388. cilt:1-2, 389. cilt:1-2, 390. cilt:1-2, 391. cilt:1-2, 392. cilt:1-2, 393. cilt:1-2, 394. cilt:1-2, 395. cilt:1-2, 396. cilt:1-2, 397. cilt:1-2, 398. cilt:1-2, 399. cilt:1-2, 400. cilt:1-2, 401. cilt:1-2, 402. cilt:1-2, 403. cilt:1-2, 404. cilt:1-2, 405. cilt:1-2, 406. cilt:1-2, 407. cilt:1-2, 408. cilt:1-2, 409. cilt:1-2, 410. cilt:1-2, 411. cilt:1-2, 412. cilt:1-2, 413. cilt:1-2, 414. cilt:1-2, 415. cilt:1-2, 416. cilt:1-2, 417. cilt:1-2, 418. cilt:1-2, 419. cilt:1-2, 420. cilt:1-2, 421. cilt:1-2, 422. cilt:1-2, 423. cilt:1-2, 424. cilt:1-2, 425. cilt:1-2, 426. cilt:1-2, 427. cilt:1-2, 428. cilt:1-2, 429. cilt:1-2, 430. cilt:1-2, 431. cilt:1-2, 432. cilt:1-2, 433. cilt:1-2, 434. cilt:1-2, 435. cilt:1-2, 436. cilt:1-2, 437. cilt:1-2, 438. cilt:1-2, 439. cilt:1-2, 440. cilt:1-2, 441. cilt:1-2, 442. cilt:1-2, 443. cilt:1-2, 444. cilt:1-2, 445. cilt:1-2, 446. cilt:1-2, 447. cilt:1-2, 448. cilt:1-2, 449. cilt:1-2, 450. cilt:1-2, 451. cilt:1-2, 452. cilt:1-2, 453. cilt:1-2, 454. cilt:1-2, 455. cilt:1-2, 456. cilt:1-2, 457. cilt:1-2, 458. cilt:1-2, 459. cilt:1-2, 460. cilt:1-2, 461. cilt:1-2, 462. cilt:1-2, 463. cilt:1-2, 464. cilt:1-2, 465. cilt:1-2, 466. cilt:1-2, 467. cilt:1-2, 468. cilt:1-2, 469. cilt:1-2, 470. cilt:1-2, 471. cilt:1-2, 472. cilt:1-2, 473. cilt:1-2, 474. cilt:1-2, 475. cilt:1-2, 476. cilt:1-2, 477. cilt:1-2, 478. cilt:1-2, 479. cilt:1-2, 480. cilt:1-2, 481. cilt:1-2, 482. cilt:1-2, 483. cilt:1-2, 484. cilt:1-2, 485. cilt:1-2, 486. cilt:1-2, 487. cilt:1-2, 488. cilt:1-2, 489. cilt:1-2, 490. cilt:1-2, 491. cilt:1-2, 492. cilt:1-2, 493. cilt:1-2, 494. cilt:1-2, 495. cilt:1-2, 496. cilt:1-2, 497. cilt:1-2, 498. cilt:1-2, 499. cilt:1-2, 500. cilt:1-2, 501. cilt:1-2, 502. cilt:1-2, 503. cilt:1-2, 504. cilt:1-2, 505. cilt:1-2, 506. cilt:1-2, 507. cilt:1-2, 508. cilt:1-2, 509. cilt:1-2, 510. cilt:1-2, 511. cilt:1-2, 512. cilt:1-2, 513. cilt:1-2, 514. cilt:1-2, 515. cilt:1-2, 516. cilt:1-2, 517. cilt:1-2, 518. cilt:1-2, 519. cilt:1-2, 520. cilt:1-2, 521. cilt:1-2, 522. cilt:1-2, 523. cilt:1-2, 524. cilt:1-2, 525. cilt:1-2, 526. cilt:1-2, 527. cilt:1-2, 528. cilt:1-2, 529. cilt:1-2, 530. cilt:1-2, 531. cilt:1-2, 532. cilt:1-2, 533. cilt:1-2, 534. cilt:1-2, 535. cilt:1-2, 536. cilt:1-2, 537. cilt:1-2, 538. cilt:1-2, 539. cilt:1-2, 540. cilt:1-2, 541. cilt:1-2, 542. cilt:1-2, 543. cilt:1-2, 544. cilt:1-2, 545. cilt:1-2, 546. cilt:1-2, 547. cilt:1-2, 548. cilt:1-2, 549. cilt:1-2, 550. cilt:1-2, 551. cilt:1-2, 552. cilt:1-2, 553. cilt:1-2, 554. cilt:1-2, 555. cilt:1-2, 556. cilt:1-2, 557. cilt:1-2, 558. cilt:1-2, 559. cilt:1-2, 560. cilt:1-2, 561. cilt:1-2, 562. cilt:1-2, 563. cilt:1-2, 564. cilt:1-2, 565. cilt:1-2, 566. cilt:1-2, 567. cilt:1-2, 568. cilt:1-2, 569. cilt:1-2, 570. cilt:1-2, 571. cilt:1-2, 572. cilt:1-2, 573. cilt:1-2, 574. cilt:1-2, 575. cilt:1-2, 576. cilt:1-2, 577. cilt:1-2, 578. cilt:1-2, 579. cilt:1-2, 580. cilt:1-2, 581. cilt:1-2, 582. cilt:1-2, 583. cilt:1-2, 584. cilt:1-2, 585. cilt:1-2, 586. cilt:1-2, 587. cilt:1-2, 588. cilt:1-2, 589. cilt:1-2, 590. cilt:1-2, 591. cilt:1-2, 592. cilt:1-2, 593. cilt:1-2, 594. cilt:1-2, 595. cilt:1-2, 596. cilt:1-2, 597. cilt:1-2, 598. cilt:1-2, 599. cilt:1-2, 600. cilt:1-2, 601. cilt:1-2, 602. cilt:1-2, 603. cilt:1-2, 604. cilt:1-2, 605. cilt:1-2, 606. cilt:1-2, 607. cilt:1-2, 608. cilt:1-2, 609. cilt:1-2, 610. cilt:1-2, 611. cilt:1-2, 612. cilt:1-2, 613. cilt:1-2, 614. cilt:1-2, 615. cilt:1-2, 616. cilt:1-2, 617. cilt:1-2, 618. cilt:1-2, 619. cilt:1-2, 620. cilt:1-2, 621. cilt:1-2, 622. cilt:1-2, 623. cilt:1-2, 624. cilt:1-2, 625. cilt:1-2, 626. cilt:1-2, 627. cilt:1-2, 628. cilt:1-2, 629. cilt:1-2, 630. cilt:1-2, 631. cilt:1-2, 632. cilt:1-2, 633. cilt:1-2, 634. cilt:1-2, 635. cilt:1-2, 636. cilt:1-2, 637. cilt:1-2, 638. cilt:1-2, 639. cilt:1-2, 640. cilt:1-2, 641. cilt:1-2, 642. cilt:1-2, 643. cilt:1-2, 644. cilt:1-2, 645. cilt:1-2, 646. cilt:1-2, 647. cilt:1-2, 648. cilt:1-2, 649. cilt:1-2, 650. cilt:1-2, 651. cilt:1-2, 652. cilt:1-2, 653. cilt:1-2, 654. cilt:1-2, 655. cilt:1-2, 656. cilt:1-2, 657. cilt:1-2, 658. cilt:1-2, 659. cilt:1-2, 660. cilt:1-2, 661. cilt:1-2, 662. cilt:1-2, 663. cilt:1-2, 664. cilt:1-2, 665. cilt:1-2, 666. cilt:1-2, 667. cilt:1-2, 668. cilt:1-2, 669. cilt:1-2, 670. cilt:1-2, 671. cilt:1-2, 672. cilt:1-2, 673. cilt:1-2, 674. cilt:1-2, 675. cilt:1-2, 676. cilt:1-2, 677. cilt:1-2, 678. cilt:1-2, 679. cilt:1-2, 680. cilt:1-2, 681. cilt:1-2, 682. cilt:1-2, 683. cilt:1-2, 684. cilt:1-2, 685. cilt:1-2, 686. cilt:1-2, 687. cilt:1-2, 688. cilt:1-2, 689. cilt:1-2, 690. cilt:1-2, 691. cilt:1-2, 692. cilt:1-2, 693. cilt:1-2, 694. cilt:1-2, 695. cilt:1-2, 696. cilt:1-2, 697. cilt:1-2, 698. cilt:1-2, 699. cilt:1-2, 700. cilt:1-2, 701. cilt:1-2, 702. cilt:1-2, 703. cilt:1-2, 704. cilt:1-2, 705. cilt:1-2, 706. cilt:1-2, 707. cilt:1-2, 708. cilt:1-2, 709. cilt:1-2, 710. cilt:1-2, 711. cilt:1-2, 712. cilt:1-2, 713. cilt:1-2, 714. cilt:1-2, 715. cilt:1-2, 716. cilt:1-2, 717. cilt:1-2, 718. cilt:1-2, 719. cilt:1-2, 720. cilt:1-2, 721. cilt:1-2, 722. cilt:1-2, 723. cilt:1-2, 724. cilt:1-2, 725. cilt:1-2, 726. cilt:1-2, 727. cilt:1-2, 728. cilt:1-2, 729. cilt:1-2, 730. cilt:1-2, 731. cilt:1-2, 732. cilt:1-2, 733. cilt:1-2, 734. cilt:1-2, 735. cilt:1-2, 736. cilt:1-2, 737. cilt:1-2, 738. cilt:1-2, 739. cilt:1-2, 740. cilt:1-2, 741. cilt:1-2, 742. cilt:1-2, 743. cilt:1-2, 744. cilt:1-2, 745. cilt:1-2, 746. cilt:1-2, 747. cilt:1-2, 748. cilt:1-2, 749. cilt:1-2, 750. cilt:1-2, 751. cilt:1-2, 752. cilt:1-2, 753. cilt:1-2, 754. cilt:1-2, 755. cilt:1-2, 756. cilt:1-2, 757. cilt:1-2, 758. cilt:1-2, 759. cilt:1-2, 760. cilt:1-2, 761. cilt:1-2, 762. cilt:1-2, 763. cilt:1-2, 764. cilt:1-2, 765. cilt:1-2, 766. cilt:1-2, 767. cilt:1-2, 768. cilt:1-2, 769. cilt:1-2, 770. cilt:1-2, 771. cilt:1-2, 772. cilt:1-2, 773. cilt:1-2, 774. cilt:1-2, 775. cilt:1-2, 776. cilt:1-2, 777. cilt:1-2, 778. cilt:1-2, 779. cilt:1-2, 780. cilt:1-2, 781. cilt:1-2, 782. cilt:1-2, 783. cilt:1-2, 784. cilt:1-2, 785. cilt:1-2, 786. cilt:1-2, 787. cilt:1-2, 788. cilt:1-2, 789. cilt:1-2, 790. cilt:1-2, 791. cilt:1-2, 792. cilt:1-2, 793. cilt:1-2, 794. cilt:1-2, 795. cilt:1-2, 796. cilt:1-2, 797. cilt:1-2, 798. cilt:1-2, 799. cilt:1-2, 800. cilt:1-2, 801. cilt:1-2, 802. cilt:1-2, 803. cilt:1-2, 804. cilt:1-2, 805. cilt:1-2, 806. cilt:1-2, 807. cilt:1-2, 808. cilt:1-2, 809. cilt:1-2, 810. cilt:1-2, 811. cilt:1-2, 812. cilt:1-2, 813. cilt:1-2, 814. cilt:1-2, 815. cilt:1-2, 816. cilt:1-2, 817. cilt:1-2, 818. cilt:1-2, 819. cilt:1-2, 820. cilt:1-2, 821. cilt:1-2, 822. cilt:1-2, 823. cilt:1-2, 824. cilt:1-2, 825. cilt:1-2, 826. cilt:1-2, 827. cilt:1-2, 828. cilt:1-2, 829. cilt:1-2, 830. cilt:1-2, 831. cilt:1-2, 832. cilt:1-2, 833. cilt:1-2, 834. cilt:1-2, 835. cilt:1-2, 836. cilt:1-2, 837. cilt:1-2, 838. cilt:1-2, 839. cilt:1-2, 840. cilt:1-2, 841. cilt:1-2, 842. cilt:1-2, 843. cilt:1-2, 844. cilt:1-2, 845. cilt:1-2, 846. cilt:1-2, 847. cilt:1-2, 848. cilt:1-2, 849. cilt:1-2, 850. cilt:1-2, 851. cilt:1-2, 852. cilt:1-2, 853. cilt:1-2, 8

KİTABIN TANITIMI

1. ÜNİTE: Kur'an-ı Kerim'i Tanıyalım

1. ÜNİTE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere verilen kelimelerden uygun olanları yazınız.

(Belkıs, Davud, dua, Hz. İbrahim, hurufmukattas, ibadet, itaat, kevil, Kur'an, kuş dili, müjrik, sünnet, şirk, Süleyman, tevhit, vahiy, Zebur)

1. Kur'an-ı Kerim'de evrenden ve evrende gerçekleşen olaylardan bahseden ayetlere ... ayetler denir.

2. Hz. Aİşe Peygamberimizin ahlakının ahlakı olduğunu söylemiştir.

3. Allah Teala'nın peygamberleri vasıtasıyla insanlığa gönderdiği bilgi ve mesajlara denir.

4. Hz. Davud'a ilahi kitap olarak verilmiştir.

5. Hükümdar bir peygamber olan demiri işleyerek zırh yapmıştır.

6. Beytülmağdisi (Mescid-i Aksa'yı) yedi yılda inşa etti.

7. Süleyman'a (as) öğretilmiştir.

8. Sebe Melikesi Süleyman (as) tarafından hak olan dine davet edilmiştir.

9. Kur'an-ı Kerim'de yirmi dokuz surenin başında denilen harf ve harf kümeleri bulunmaktadır.

10. Allah'a (cc) özgü konularda bir başka varlığı Öna eş veya denk kabul etmeye denir.

11. İslam'da Kur'an-ı Kerim'i okumak ve yaşamak sayılır.

12. Hz. İsmail'in babası annesi ise Hz. Hacer'dir.

13. Allah'a (cc) isyan sayılan konuda kula edilemez.

14. Yüce Allah'ın zatında ve fiillerinde bir ve tek kabul etmeye denir.

15. İslam'da ibadetin özü sayılır.

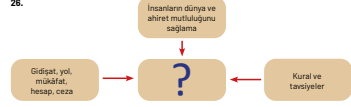
1. ÜNİTE: Kur'an-ı Kerim'i Tanıyalım

25. I. "... Siz ve yeryüzünde bulunanların hepsi nankörlük etseniz de gerçek şu ki Allah her bakımdan sınırsız zengindir, övgüye layık olandır." (İbrahim suresi, 8. ayet.)

II. "Rabbim! Beni namaza devam eden bir kimse eyle. Soyundan da böyle kimseler yaratsın..." (İbrahim suresi, 40. ayet.)

Numeralandırılmış ayetlerde verilen cümleler sırasıyla aşağıdaki peygamberlerden hangisine aittir?

I	II
A) İsa (as)	Nuh (as)
B) Süleyman (as)	Davud (as)
C) İbrahim (as)	Lut (as)
D) Musa (as)	İbrahim (as)

Şemadaki açıklamaları içeren kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Din B) İtaat C) İman D) Kur'an

Verilen şemada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ahiret gününe iman B) Sosyal hayat C) Temizlik D) Oruç tutmak

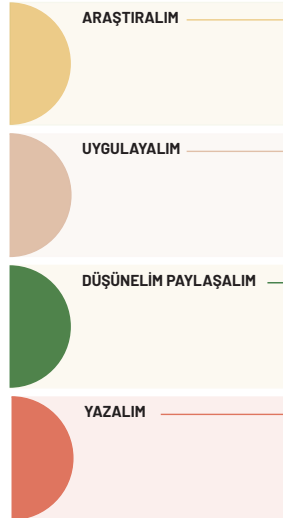
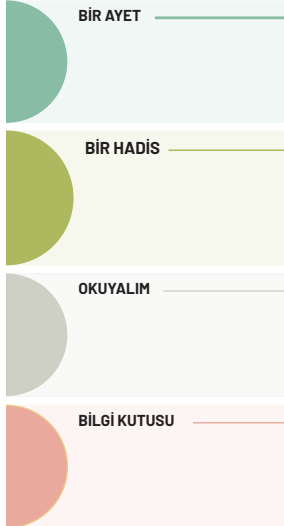

Ünitede ilgili daha fazla soru için bu QR kodu üzerinden ulaşabilirsiniz.

Ölçme ve Değerlendirme Ünitede öğrenilen bilgiler ve kazanılan beceriler bu bölümde değerlendirilir.

E-İçerik (Ölçme ve Değerlendirme) Öğrenilen bilgi ve kazanılan becerilerin ölçülmesine katkı sağlayacak ek sorulara bu QR kodu üzerinden ulaşılır.

ORGANİZASYON ŞEMASI

KISALTMALAR

as	aleyhisselam
bk.	bakınız
b.y.	basım yeri yok
cc	cellecelalüh
DEM	Değerler Eğitimi Merkezi
DİB	Diyanet İşleri Başkanlığı
ed.	editör
haz	hazırlayan
İFAV	Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı

MEB	Millî Eğitim Bakanlığı
ra	radiyallahuanh / radiyallahuanha
sav	Sallallahü aleyhi vesellem
TDV	Türkiye Diyanet Vakfı
ts.	tarihsiz
thk.	tahkik eden
vd.	ve diğerleri

Kitap genelinde

- kısaltmaların yazımında Türk Dil Kurumunun Kısaltmalar Dizini,
- başlık ve kavramların yazımında TTKB Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Yazım Kılavuzu,
- sure ve ayetlerin anlamlarında Diyanet İşleri Başkanlığının <https://kuran.diyanet.gov.tr/mushaf> erişim ağında yer alan Türkiye Diyanet Vakfı, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Kur'an Yolu mealleri esas alınmıştır.

1. ÜNİTE

Bu ünite sizlerden

- Kur'an-ı Kerim'in İslam dininin ana kaynağı olduğunu,
- Kur'an-ı Kerim'de insan hayatının bütün yönlerine ilişkin öğretiler bulunduğunu,
- Hz. Davud ve Hz. Süleyman kıssalarının başlıca özelliklerini,
- İbrahim suresinin genel özelliklerini,
- İsra suresinin 24. ayetinde yer alan duanın anlamını,
- din, iman, tevhit ve itaat kavramlarının anlamlarını

öğrenmeniz beklenmektedir.

Hazırlık Çalışmaları

1. Kur'an-ı Kerim'in özellikleri hakkında neler biliyorsunuz?
2. Kur'an-ı Kerim meallerinin fihristlerinde sizce hangi konulara yer verilmektedir?
3. Kur'an-ı Kerim'deki dua ayetleri hakkında neler biliyorsunuz?

Ünitenin sunusuna
bu karekod
üzerinden
ulaşabilirsiniz.

Ünite karekodu

KUR'AN-I KERİM'İ TANIYALIM

KUR'AN-I KERİM'İN İSLAM DİNİNDEKİ YERİ VE ÖNEMİ

Kur'an-ı Kerim'in İslam Dinindeki Yeri

Kur'an-ı Kerim; Hz. Peygamber'e vahiy yoluyla gelen, değiştirilmeden nesilden nesile aktarılan, okunması ve yaşanmasının ibadet olduğuna inanılan, insanların bir benzerini getirmekten aciz kaldığı Allah (cc) kelmadır.¹

Kur'an-ı Kerim'de inanç esaslarına, ibadetlere, ahlak kurallarına ve toplumsal hayata dair temel ilkeler anlatılır. Bu yönüyle Kur'an-ı Kerim, Müslümanlar için en temel bilgi kaynağı ve hayat kılavuzudur. İslam dininin temel prensipleri, Kur'an-ı Kerim ve onun açıklayıcısı olan Hz. Peygamber'in hadisleri ile belirlenmiştir. Bu prensipler, tarih boyunca hiçbir değişikliğe uğramadan Kur'an-ı Kerim aracılığıyla günümüze kadar ulaşmıştır.

Müslümanlar Kur'an-ı Kerim'i okuduklarında Allah Teala'nın tüm insanlığa gönderdiği ilahi mesajlara doğrudan ulaşır. Onu okuyarak ve anlayarak İslam dininin özünü kavrar ve Yüce Allah ile doğrudan iletişim kurar. Çünkü bu ilahi kitap, Allah (cc)* ile kulları arasında kopmaz bir bağ oluşturur. Sevgili Peygamberimiz de bu hususa dikkat çekmek için "Size iki şey bırakıyorum. Onlara sınımsız sarıldığınız sürece yolunuzu asla şaşırırmazsınız: Bunlar, Allah'ın kitabı ve peygamberinin sünnetidir."² buyurmuştur.

Görsel 1.1: "Bu Kur'an, Allah'tan başkası tarafından uydurulmuş bir şey değildir. Ancak kendinden öncekini doğrulayan ve o kitabı açıklayandır. Onda şüphe yoktur, o âlemlerin Rabb'indendir."

(Yunus suresi, 37. ayet.)

1 Serinsu vd., "Kur'an-ı Kerim", 209-210.

* cellecelalüh: O'nun şanı yücedir.

2 Muvatta, "Kader", 3.

Kur'an-ı Kerim ve Temel İnanç Esasları

Bir dinin temelini o dinle ilgili inanç esasları oluşturmaktadır. Bu nedenle Kur'an-ı Kerim'de de inanç esaslarından, özellikle de Allah'a (cc) ve ahirete imandan sıkça bahsedilir. İslam'ın diğer inanç esasları ise Allah'a (cc) ve ahirete imanın etrafında şekillenmiştir.

Yüce Allah, Kur'an-ı Kerim'de inanç esaslarının yanı sıra yarattığı evrenden, bu evrendeki canlı ve cansız varlıklardan ve evrende gerçekleşen çeşitli olaylardan bahsetmiştir. "Kevnî ayetler" adı verilen bu ayetlerde Allah'ın (cc) varlığı ve birliğine dair delillerin yanı sıra insanların bu delillerden ibret alıp düşünmeleri gerektiği vurgulanmıştır.

BİR AYET

"Ey iman edenler! Allah'a, peygamberine, peygamberine indirdiği kitaba ve daha önce indirdiği kitaba iman edin. Kim Allah'ı, meleklerini, kitaplarını, peygamberlerini ve kıyamet gününü inkâr ederse tam manasıyla sapmıştır."

(Nisa suresi, 136. ayet.)

Kur'an-ı Kerim'de insanların imanla ilgili durumlarından da bahsedilmiştir. Birçok ayette müminlerin, münafıkların, kâfirlerin ve müşriklerin düşünce ve inançlarına dair açıklamalar yapılmıştır. Bu kimselerin yaşantıları ve ahlaki özellikleri, bazen birbirleriyle kıyaslanarak bazen de örnekler ve benzetmelerle açıklanarak anlatılmıştır.

Görsel 1.2: "Onlar ayakta, otururken ve yanları üzerine yatarken Allah'ı anarlar. Göklerin ve yerin yaratılışı üzerinde düşünürler. Rabbimiz! Bunu boş yere yaratmadın, seni eksikliklerden uzak tutarız. Bizi ateş azabından kıl." derler."

(Al-i İmran suresi, 191. ayet.)

BİR AYET

"Şüphesiz ki Allah, kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz. Bunun dışındaki günahları, dilediği kimseler için bağışlar. Allah'a ortak koşan, kuşkusuz ki derin bir sapıklığa düşmüştür."

(Nisa suresi, 116. ayet.)

Kur'an-ı Kerim ve İbadetler

Allah (cc) insanı en güzel şekilde yaratmış ve kâinattaki varlıkları onun yararına sunmuştur. Bunun karşılığında onlardan kendisine şükretmelerini ve kendisi için ibadet etmelerini istemiştir. Kur'an-ı Kerim'de iman ve ibadet kavramları birbirleriyle bağlantılı olarak zikredilmiştir. Dolayısıyla ibadetsiz bir inançtan söz edilmesi mümkün değildir. Allah'a (cc) iman O'na itaat ve ibadeti gerektirir.

Kur'an-ı Kerim'e göre insanın yaratılış gayesi; sadece Allah'a (cc) kulluk etmek, O'nun emirlerini yerine getirmek ve O'nun rızası için ibadet etmektir. Kur'an-ı Kerim'de namaz, oruç, zekât, hac gibi ibadetleri yerine getiren müminlerin ahirette kurtuluşa erecekleri bildirilmiştir. Kulluk görevleri hakkıyla yerine getirildiği takdirde hem dünya çok daha yaşanabilir bir yer olacak hem de toplumsal huzur sağlanacaktır. Çünkü Allah'a (cc) kul olmanın yollarından biri de insanlığa faydalı işler yapmaktır. Kulluğunun bilincinde olan kimseler hem Allah'a (cc) ibadet eder hem de O'nun yarattıklarına şefkat ve merhametle davranır. Allah Teala bu hususta **"Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım."**³ ve **"Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabb'inize ibadet edin ki Allah'a karşı gelmekten sakınasınız."**⁴ buyurmuştur.

Kur'an-ı Kerim'de ibadetler, "Namaz kılınız.", "Zekât veriniz." gibi genel ifadelerle emredilmiştir. Yüce Allah bu ayetlerde bazı ibadetlerle ilgili kısmi açıklamalar yapsa da tüm ibadetlerin nasıl yerine getirileceğine dair ayrıntılı bilgiler vermemiştir. Bu sebeple Müslümanlar Kur'an'da emredilen ibadetleri yerine getirmek için Hz. Muhammed'in (sav)* uygulamalarına ve açıklamalarına ihtiyaç duymuştur. İbadetlerin nasıl yapılacağı hadislerde açıklanmıştır. Allah'a (cc) kulluk görevi ancak Hz. Peygamber'in sünnetine uyularak yerine getirilebilir. Örneğin Kur'an-ı Kerim'deki birçok ayette namaz kılınması emredilmiş fakat namazın nasıl kılınacağı açıklanmamıştır. Müslümanlar namaz kılmayı Hz. Peygamber'in uygulamalarından öğrenmiştir. Nitekim Peygamber Efendimiz de **"Ben namazı nasıl kılıyorsam siz de öyle kılınız."** buyurarak Müslümanlardan kendi sünnetini örnek almalarını istemiştir.⁵

Görsel 1.3: "Sizin en hayırlınız, Kur'an'ı öğrenen ve öğretenidir."
(Tirmizi, "Fezailü'l-Kur'an", 15.)

BİR AYET

"Namaz kılınız, zekât veriniz ve peygambere itaat ediniz ki size merhamet edilsin."

(Nur suresi, 56. ayet.)

* sallallahü aleyhi vesellem: Allah'ın (cc) rahmet ve selamı onun üzerine olsun.
3 Zariyat suresi, 56. ayet.
4 Bakara suresi, 21. ayet.
5 Buhari, "Ezan", 18.

Kur'an-ı Kerim ve Toplumsal Kurallar

Yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'in ana hedefi; sağlam inanca, doğru bilgiye ve güzel ahlaka dayalı bir toplum yapısı oluşturmaktır. İslam dini, toplum içinde yaşanmalıdır. Çünkü insanlar sosyalleşmedikçe İslam'ın tavsiye ettiği cömertlik, şefkat, yiğitlik, merhamet, sevgi gibi ahlaki değerleri de hayata geçiremez.

Yüce Allah Kur'an-ı Kerim'de toplumsal bir din anlayışı ortaya koymuştur. Ayetlerde bildirilen esaslar, müminlerin önce aileleri olmak üzere akrabalarıyla, çevrelerindeki diğer insanlarla ve tüm insanlıkla kurdukları ilişkileri de belirler. Örneğin Beled suresinin 17. ayetinde sabretmek ve insanlara karşı merhametli olmak, İsra suresinin 14. ayetinde anne babaya iyi davranmak, Hucurat suresinin 12. ayetinde insanların özel hayatını araştırmamak, Saf suresinin 2. ayetinde yapmayacağımız sözleri vermemek ve İsra suresinin 34. ayetinde verilen sözü tutmak öğütlenmiştir.

Görsel 1.4: "Kitab'a sınıksız sarılanlara ve namazı dosdoğru kılanlara gelince şüphesiz biz, iyiliğe çalışan (erdemli) kimselerin mükâfatını zayi etmeyiz."
(Araf suresi, 170. ayet.)

DÜŞÜNELİM PAYLAŞALIM

Kur'an-ı Kerim'deki birçok ayette insanlar arası ilişkiler, eğitim, evlilik, boşanma, miras, ticaret, borç alıp verme, şahitlik gibi birçok toplumsal konuya yer verilmiştir. Yüce Allah'ın toplumsal huzuru sağlamak için bu konularla ilgili getirdiği prensipler; Allah'a (cc) iman, ahirete iman ve güzel ahlak esasları üzerine oturtulmuştur. Çünkü inançlı ve ahlaklı kişilerden insan ilişkilerinde adaletli davranmaları ve başkalarına haksızlık etmemeleri beklenir.

Bu metinden yararlanarak Kur'an-ı Kerim'in toplumsal hayatla ilgili kuralları hakkındaki düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Kur'an-ı Kerim ve Ahlak Kuralları

Ahlak kuralları, insanca yaşamının temel gereklerinden biridir. Ahlaklı insanların çoğunlukta olduğu toplumlarda sevgi, saygı ve güvene dayalı ilişkiler kurulur. Böyle toplumlarda insanlar mal ve can güvenlikleri konusunda endişe taşımaz ve bir kötülükle karşılaş-tıklarında iyi ahlaklı insanlardan yardım isteyebileceğini bilir.

Yüce Allah, pek çok ayette ahlak esaslarından bahsederek insanları iyiye ve doğruya davet etmiştir. Kur'an-ı Kerim baştan sona kadar incelendiğinde Allah'ın (cc) güzel ahlaklı insanlardan oluşan bir toplum düzeni oluşturmayı hedeflediği açıkça görülmektedir.

KUR'AN-I KERİM 7. SINIF

Kur'an-ı Kerim'de müminlerin iyi ahlak sahibi olmak için "en güzel örnek" olarak tanımlanan Hz. Peygamber'i örnek almaları gerektiği belirtilmiştir.⁶ Çünkü Hz. Muhammed (sav); Kur'an'da emredilen doğru olma, temiz olma, yardımlaşma, merhamet etme gibi temel ahlaki ilkeleri önce kendi yaşamında uygulamış, daha sonra da Müslümanlara öğretmiştir. Yüce Allah, Kur'an-ı Kerim'de **"Sen elbette yüce bir ahlak üzeresin."**⁷ buyurarak Hz. Peygamber'in ahlakını övmüş; Peygamberimizin eşi Hz. Aişe de onun ahlakının Kur'an ahlaki olduğunu vurgulamıştır.⁸

Görsel 1.5: "Bu Kur'an, ayetlerini düşünsünler ve akıl sahipleri öğüt alsınlar diye sana indirdiğimiz mübarek bir kitaptır."

(Sad suresi, 29. ayet.)

Müminler güzel ahlak sahibi olmak için Kur'an'da ortaya konan temel ahlak ilkelerini benimsemeli ve Hz. Peygamber'in hayatını örnek almalıdır. Allah Teala'nın güzel ahlak konusuyla ilgili bazı ayetleri şunlardır:

"Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve doğru söz söyleyin."⁹

"Muhakkak ki Allah, adaleti, iyiliği, akrabaya yardım etmeyi emreder; çirkin işleri, fenalık ve azgınlığı da yasaklar. O, düşünüp tutasınız diye size öğüt veriyor."¹⁰

"Bir şeyi ölçtüğünüz zaman ölçüyü tam tutun, doğru teraziyle tartın..."¹¹

"Lokman, 'Sevgili oğlum' (dedi), 'Yaptığın iş bir hardal tanesi ağırlığında bile olsa, bir kayanın içinde saklansa veya göklerde yahut yerin dibinde bulunsa yine de Allah onu açığa çıkarır. Kuşkusuz ki Allah her şeyi bütün gizlilikleriyle bilir, O her şeyden haberdardır.'"¹²

"Küçümseyerek surat asıp insanlardan yüz çevirme ve yeryüzünde böbürlenerek yürüme! Çünkü Allah hiçbir kibirleneni, övüngeyi sevmez."¹³

6 bk. Ahzab suresi, 21. ayet.

7 Kalem suresi, 4. ayet.

8 bk. Müslim, "Salatü'l-Müsafirin", 139; Ebu Davud, "Tatavvu", 26.

9 Ahzab suresi, 70. ayet.

10 Nahl suresi, 90. ayet.

11 İsrâ suresi, 35. ayet.

12 Lokman suresi, 16. ayet.

13 Lokman suresi, 18. ayet.

Hayat Kitabımız Kur'an-ı Kerim

İnsanı üstün bir varlık olarak yaratan Yüce Rabbimiz; onu dünyada yalnız ve rehbersiz bırakmamış, gönderdiği kitaplar ve peygamberler aracılığıyla ona yol göstermiştir. Hz. Âdem'den itibaren bütün peygamberler, Allah'tan (cc) aldıkları mesajları insanlara ulaştırmış ve açıklamıştır. Allah Teala'nın peygamberler aracılığıyla gönderdiği mesaj ve bilgilere vahiy adı verilir. İlahi kitaplar da Allah (cc) tarafından gönderilen bu vahiyleri içerir. Peygamberimiz Hz. Muhammed'e de (sav) insanların yolunu aydınlatmak üzere Kur'an-ı Kerim vahyedilmiştir.

BİLGİ KUTUSU

Vahiy kelimesinin Kur'an-ı Kerim'deki bazı anlamları şunlardır:

1. Gizli konuşma, ilham etme, ima ve işaret etme, ortaya çıkarma.
2. Allah'ın (cc), hayatın hangi ilkelere göre yönlendirilmesi gerektiğini insanlara bildirmek için peygamberler aracılığıyla gönderdiği ilahi bilgi.
3. Allah'ın (cc) evrendeki canlı ve cansız bütün varlıklar için koyduğu doğal yasa.

(Serinsu vd., "Vahiy", 376-377.)

Kur'an-ı Kerim, Müslümanların dünya ve ahiret hayatlarını belirleyen bir kılavuz kitaptır. Bu kitapta sadece inanç esaslarından, peygamberlerin hayatından ya da ibadetlerden bahsedilmez. Ayrıca Kur'an, sadece sevap kazanmak için okunacak bir dua kitabı da değildir. Kur'an'da insanların mutlu olması ve yaşadıkları sorunları çözümülemesi için birçok örnek olay ve tavsiyeye de yer verilmiştir. Dolayısıyla Kur'an-ı Kerim, ortaya koyduğu ilkeler yoluyla insanın Allah'la (cc), diğer insanlarla ve çevreyle kurduğu ilişkileri düzenlemiştir.

Kur'an-ı Kerim'in İçerdiği Temel Konular

- Allah'a (cc) iman ve inanç esasları
- İnsanın yaratılışı, dünya ve ahiret hayatı
- İbadetler, ahlaki ilkeler ve sosyal hayat
- Hz. Muhammed'in (sav) ve diğer peygamberlerin hayatları

Grafik Bilgi 1.1: Kur'an-ı Kerim'in içerdiği temel konular

BİR AYET

"Sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için kuluna apaçık ayetler indiren O'dur. Şüphesiz ki Allah, size karşı çok şefkatli, çok merhametlidir."

(Hadid suresi, 9. ayet.)

Kur'an-ı Kerim, Bütün Çağlara ve İnsanlara Hitap Eder

Bir hayat rehberi olan Kur'an-ı Kerim, bütün insanların ihtiyaçlarına cevap vermek üzere indirilmiştir. Kur'an-ı Kerim'e göre Hz. Muhammed (sav) son peygamberdir ve ondan sonra başka peygamber gönderilmeyecektir.¹⁴ Bu ayetten de anlaşıldığı üzere Kur'an-ı Kerim, Yüce Allah'ın insanlara uyarıcı olarak gönderdiği son kitaptır. Dolayısıyla Kur'an'daki bütün ilke ve hükümler evrensel nitelik taşımaktadır. Bir başka deyişle bu kitap, dünyanın tüm bölgelerinde yaşayan insanlara ve kıyamete kadar yaşanacak bütün zamanlara uygundur.¹⁵ Kur'an-ı Kerim'in evrensel oluşunun bir başka kanıtı da onun kendinden önceki ilahi kitapların aksine zaman içinde herhangi bir değişime ya da bozulmaya uğramamış olmasıdır. Kur'an, Hz. Peygamber'e indirildiği hâliyle günümüze kadar ulaşmıştır ve kıyamete kadar da bu orijinallliğini koruyacaktır.¹⁶ Bu durum, **"Kur'an'ı kesinlikle biz indirdik, elbette onu yine biz koruyacağız."**¹⁷ ayetinde de açıkça belirtilmiştir.

Görsel 1.6: "Âlemlere bir uyarıcı olsun diye kuluna Furkan'ı indiren Allah'ın şanı yücedir." (Furkan suresi, 1. ayet.)

Kur'an-ı Kerim, zaman geçtikçe eskiyen değil daima güncelliğini koruyan bir kitaptır. Ondaki bilgiler, bilimsel ve teknolojik gelişmelerle örtüşerek insanları daima ileri götürür. Kur'an'da ortaya konan gerçekler kıyamete kadar değişmez ve değerini yitirmez.¹⁸

Kur'an-ı Kerim, sadece Arap toplumuna değil bütün insanlığa gönderilmiştir. Ayetlerde geçen "Ey iman edenler!", "Ey insanlar!" gibi hitaplar, bu kitabın herhangi bir ırka ya da millete indirilmediğini göstermektedir. **"Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabb'inize kulluk edin ki takvaya eresiniz."**¹⁹ ayetinde Kur'an-ı Kerim'in tüm insanlığa hitap ettiği bildirilmiştir. **"(Resulüm!) Biz seni âlemlere ancak rahmet olarak gönderdik."**²⁰ ayetinde de Hz. Muhammed'in (sav) tüm âlemlere gönderildiği vurgulanmıştır. Hz. Peygamber, sünneti aracılığıyla Kur'an-ı Kerim'i Müslümanlara öğretmiş ve Kur'an'ın hayata aktarılmasını sağlamıştır.²¹

14 Ahzab suresi, 40. ayet.

15 Soysaldı, "Kur'an'ın Getirdiği Evrensel Prensipler", 149.

16 bk. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 3/336.

17 Hicr suresi, 9. ayet.

18 bk. Karaman vd., "Kur'an", 387.

19 Bakara suresi, 21. ayet.

20 Enbiya suresi, 107. ayet.

21 bk. Ahzab suresi, 21. ayet.

Tüm insanlığa hitap eden Yüce Allah, Kur'an-ı Kerim'in özelliklerini **"Ey insanlar! İşte size Rabb'inizden bir öğüt, kalplere bir şifa ve inananlar için yol gösterici bir rehber ve rahmet (olan Kur'an) geldi."**²² buyurarak açıklamıştır.

Kur'an-ı Kerim; bireyleri ve toplumları en güzele ve en doğruya çağıran ilahi bir kitaptır. Bununla birlikte insanların manevi dünyalarındaki ruhsal ve ahlaki sıkıntılara da çözüm sunan bir şifa kaynağıdır. Kur'an'ın öğütlerini ve şifa verici hükümlerini benimseyen her mümin; doğru ve yanlışın ne olduğunu bilir, hak yolda yürür ve nihayetinde Allah'ın (cc) sevgi ve merhametini kazanır.²³

Hidayet ve rahmet kaynağı olarak indirilen Kur'an-ı Kerim'in gönderiliş amacını gerçekleştirebilmek için onu okumak, anlamak ve hayata aktarmak gerekir. Onu anlamanın ilk adımı olan okuma hususunda Kur'an'da şöyle buyrulmuştur: **"Kendilerine kitap verdiğimiz kimseler onu gereği gibi okurlar. İşte bunlar ona inanırlar..."**²⁴ ... Kur'an'ı ağır ağır, **tane tane oku.**²⁵ Hz. Peygamber de Kur'an okumanın önemine değinerek **"Kim Allah'ın kitabından bir harf okursa onun için bir iyilik sevabı vardır. Her bir iyiliğin karşılığı da on se-vaptır..."**²⁶ buyurmuştur.

Müslümanlar Kur'an-ı Kerim'i sadece Arapça aslından okumakla yetinmemeli, ondaki mesajları anlayıp hayatlarına aktarmak için meal ve tefsirlerden de yararlanmalıdır. Çünkü Kur'an, insanların düşünmesi ve onu anlaması için indirilmiştir. Nitekim Yüce Allah bu hususta şöyle buyurmuştur: **"... İnsanlara indirdiklerimizi kendilerine açıklamak için ve (ola ki üzerinde) düşünürler diye sana da uyarıcı kitabı indirdik."**²⁷

Görsel 1.7: Tüm insanlık Kur'an-ı Kerim tarafından muhatap alınmıştır.

- 22 Yunus suresi, 57. ayet.
- 23 Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 3/114-115.
- 24 Bakara suresi, 121. ayet.
- 25 Müzzemmil suresi, 4. ayet.
- 26 Tirmizi, "Fezailü'l-Kur'an", 16.
- 27 Nahl suresi, 44. ayet.

Allah Teala, Kur'an-ı Kerim'de birçok ilke ve değere vurgu yapmıştır. Bu ilke ve değerler, tüm insanlara ve çağlara hitap edecek niteliktedir. Örneğin Kur'an'daki başlıca emirlerden biri çalışmaktır. Çalışmak, Allah'ın (cc) evrendeki mükemmel düzenin devamlılığı için koymuş olduğu bir kanundur. Evrendeki her varlık, hayatı devam ettirebilmek için sürekli bir çalışma hâlinde olmalıdır. Maddenin en küçük parçası olan atomdaki elektronlar, çekirdeğin etrafında dönmeyi bırakırsa atom parçalanır. Gezegenler güneş sistemindeki hareketlerine devam etmezse âlemin işleyişi bozulur. Kalp çalışmayı bıraktığı an hayat sona erer.²⁸

Kur'an-ı Kerim'de yer alan diğer bir örnek gıybetin yasaklanmış olmasıdır. Türkçede dedikodu kelimesiyle ifade edilen gıybet, "bir kimsenin aleyhindeki incitici, küçültücü söz ve davranış" demektir. Gıybet yapan kişiler kötülüğün ve düşmanlığın yayılmasına, insanlar arasında huzursuzluk çıkmasına yol açar. Bunun sonucunda da toplumsal düzen bozulur.

DÜŞÜNELİM PAYLAŞALIM

"Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve doğru söz söyleyin."

(Ahzab suresi, 70. ayet.)

Verilen ayette Kur'an-ı Kerim'in hangi evrensel ilkesinden söz edilmektedir? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Kur'an-ı Kerim, Müminlerin Yol Haritasıdır

Kur'an-ı Kerim, insanları dünya ve ahiret mutluluğuna ulaştıracak bir yol haritasıdır. Müminler, gerçek huzura ve mutluluğa erişmek için bu haritada belirtilen tehlikeli ve yasak alanlardan uzak durmalıdır. Ayrıca dünya hayatlarında da onurlu ve insanca yaşamak için bu yol haritasının rehberliğine güvenmelidir. Kur'an'da ortaya konan yol haritası; öncelikle Allah'a (cc) ve peygamberlerine inanmak, namaz, oruç, zekât gibi temel ibadetleri yerine getirmek, hayatın her alanında dosdoğru ve güzel ahlaklı olmak gibi güzergâhları içerir. Ayrıca anne babaya iyilik yapmak, helal gıdayla beslenmek, başkalarının hakkına riayet etmek, zulmetmemek, yalan söylememek, dedikodu yapmamak gibi davranışlar da bu yol haritasında uğranması gereken duraklar arasındadır.

Görsel 1.8: Kur'an-Kerim'in hayatımıza rehberlik etmesi için onun okunması ve anlaşılması gerekir.

²⁸ Soysaldı, "Kur'an'ın Getirdiği Evrensel Prensipler", 153.

Yüce Allah Kur'an'da tüm insanları şeytanın tuzağına karşı uyarmış ve insanlığa faydalı işler yapmaya teşvik etmiştir. Birçok ayette insanların doğru sözlü olması, adalet ilkesini gözetmesi ve ihtiyaç sahiplerine yardım etmesi istenmiştir. Ayrıca Rabb'ini tanıyan, haksızlık etmekten sakınan, tüm insanlara iyi davranan, güzel ahlaklı insanlar olunması tavsiye edilmiştir. Müslümanlar bu uyarı ve tavsiyeleri dikkate alarak dünya hayatlarını en doğru şekilde değerlendirmeli ve ahiret hayatına hazırlanmalıdır. Kur'an'da dünya hayatını düzenleyen kurallar ve insanlara düşen görevler açıkça belirtilmiş, bununla birlikte dünyadaki iyi ya da kötü her davranışın ahirette nasıl karşılık bulacağı da haber verilmiştir.

BİR AYET

"Bu, kendisinde şüphe olmayan kitaptır. Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için yol göstericidir."

(Bakara suresi, 2. ayet.)

YAZALIM

Mealli bir Kur'an-ı Kerim'in fihristinden aşağıdaki cümlelerle ilgili ayetler bulunuz ve bu ayetleri ilgili cümlelerin altındaki boş alanlara yazınız.

İhtiyaç sahibi arkadaşlarıma yardım ederim.

Anne babamın sözünü dinlerim.

Arkadaşlarımin arkasından konuşmam.

BİR AYET

"...O, kendinden öncekileri tasdik eden, her şeyi açıklayan bir kitaptır. İman eden toplumlar için de rahmet ve hidayettir."

(Yusuf suresi, 111. ayet.)

Kur'an-ı Kerim; ırk, din, dönem ayırt etmeksizin bütün insanlığa seslenir. Hayatın bireysel ve toplumsal her alanında insanlara rehberlik eden Kur'an, hem bireylerin kişisel gelişimini hem de toplumsal huzuru sağlamayı amaçlar. Yüce Allah, Kur'an'da sadece emirler vermez; insan aklına yönelik çağrılarda bulunur, kıssalar anlatır ve örnekler verir.²⁹ Bu yolla insanları araştırma ve incelemeye yöneltir. Kur'an-ı Kerim'in gönderilmesindeki amaçlardan biri de insanların ufkunu açmak ve onlara evrendeki varlıkların özelliklerini kavratmaktır. Yüce Allah bu konuda şöyle buyurmuştur: **"Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelip gidişinde akliselim sahipleri için gerçekten açık ibretler vardır."**³⁰

Tabiat, incelenip ibret alınması için yaratılmış ilahi bir mucizedir. Kendine has özellikleri bulunan ve birbirlerine çarpmadan uzay boşluğunda hareket edebilen gök cisimlerinde düşünenler için ibretler vardır. Bu cisimlerin yaratılışı, hareket edişi ya da gece ile gündüzün yer değiştirmesi üzerine düşünen akıl sahipleri, bu muazzam sistemin boşuna yaratılmadığını anlar.³¹ Kur'an'da anlatılan ve bilimsel inceleme gerektiren bu durumlar; tarih boyunca Müslümanları astronomi, jeoloji, coğrafya gibi alanlarda çalışmaya sevk etmiştir.³²

Kur'an-ı Kerim'in rehberliği ile ilgili e-içeriğe bu karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

DÜŞÜNELİM PAYLAŞALIM

"Allah, sizi bir tek nefisten yarattı. Sonra ondan da eşini yarattı... Sizi de annelerinizin karınlarında üç katlı karanlık içinde, çeşitli safhalardan geçirerek yaratıyor. İşte bu yaratıcı, Rabb'iniz olan Allah'tır. Mülk O'nundur, O'ndan başka ilah yoktur..."

(Zümer suresi, 6. ayet.)

"Ne Güneş Ay'a yetişebilir ne de gece gündüzü geçebilir. Her biri bir yörüngede yüzmektedir."

(Yasin suresi, 40. ayet.)

Bu ayetlerden yararlanarak Kur'an-ı Kerim'de bilimsel gelişmelere verilen önem hakkındaki düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

KUR'AN'IN MESAJINI ANLIYORUM

Kur'an Kıssaları Öğreniyorum: Hz. Davud, Hz. Süleyman

Hz. Davud ve Hz. Süleyman, Allah'ın (cc) İsrailoğullarına gönderdiği peygamberlerden ikisidir. Bu peygamberler hem baba oğuldur hem de İsrailoğullarına hükümdarlık yapmıştır.

29 bk. Hamidullah, *İslam'a Giriş*, 57.

30 Al-i İmran suresi, 190. ayet.

31 bk. Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 1/740.

32 bk. Soysaldı, "Kur'an'ın Getirdiği Evrensel Prensipler", 153.

H. Davud

İsrailoğulları, Allah'a (cc) isyan edip karşı geldikleri ve beraberlerinde peygamberleri Musa (as*) olduğu hâlde kutsal topraklara girmedikleri için kırk yıl çöllerde dolaştırılmakla cezalandırıldı. Hz. Musa vefat edince Allah (cc) İsrailoğullarına yeni bir peygamber gönderdi. Çölde büyük çileler çektikten sonra hatalarının farkına varan İsrailoğulları, bu yeni peygambere itaat ettiler ve Filistin'e yerleştiler.

O zamanlar Mısır ile Şam arasında Amâlîka kavmi yaşamaktaydı. Calut ve ordusu, İsrailoğullarına saldırıp onları yenerek kadınları ve çocukları esir aldı. Bu arada Musa (as) zamanından beri korunan, Kur'an-ı Kerim'de "tabut" ismiyle anılan ve içinde Musa'nın (as) asası ve Tevrat levhalarının bulunduğu kutsal sandığı da yanlarında götürdüler.

BİLGİ KUTUSU

Davud (as), Kudüs'te doğmuştur. Hz. İbrahim ve Yakub'un (as) soyundan olup Hz. Musa'dan sonra İsrailoğullarına yol göstermek üzere görevlendirilmiştir. O, Hz. Musa'nın yolunu takip ederek insanlar arasında adaleti yaygınlaştırmaya çalışmıştır. Kendisine hem peygamberlik hem de hükümdarlık verilmiştir. Ayrıca Kudüs'ü almış ve İsrailoğullarına başkent yapmıştır. Kendisine ilahi kitap olarak Zebur verilmiştir.

(Harman, "Dâvûd", 9/21-24.)

Mallarından ve yurtlarından ayrı düşen İsrailoğulları zor durumdaydı, tabutu da kaybetmiş olmalarına çok üzülüyorlardı. Peygamberlerine giderek şöyle yalvardılar: "Ey peygamberimiz! Düşmanlarımız bizi yendiler ve tabutu ele geçirdiler. Bizi perişan edip dağıttılar. Askerlerimizi öldürüp kadınlarımızı ve çocuklarımızı esir aldılar. Bize bir yol göster!"³³

Hükümdar Talut

İsrailoğullarına gönderilen peygamber, ümmetinin yaşadığı zorluklar nedeniyle Allah'a (cc) dua etti ve O'ndan bir yol göstermesini istedi. Allah Teala da peygamberine İsrailoğulları arasındaki Talut adlı kişinin hükümdar yapılmasını vahyetti. Peygamber, İsrailoğullarına bu vahyi iletince halk "Talut hükümdar soyundan değil, o nasıl hükümdar olabilir ki?" diyerek bu emre karşı çıktı.

"Musa'dan sonra İsrailoğullarının ileri gelen kimselerini görmedin mi? Kendilerine gönderilmiş bir peygambere 'Bize bir hükümdar gönder ki (onun komutasında) Allah yolunda savaşalım.' demişlerdi. O peygamber de onlara 'Ya size savaş yazılır da savaşmazsanız?' dedi. Onlar da 'Yurtlarımızdan çıkarılmış, çocuklarımızdan uzaklaştırılmış olduğumuz hâlde Allah yolunda neden savaşmayalım?' dediler. Fakat kendilerine savaş yazılınca içlerinden pek azı hariç geri dönüp kaçtılar. Allah zalimleri iyi bilir."³⁴

* Aleyhisselam: Ona selam olsun.
33 Kutub-es-Sehhâr, *Dinî Hikâyeler*, 204.
34 Bakara suresi, 246. ayet.

Görsel 1.9: Allah (cc) ile İsrâiloğulları arasındaki ahdin sembolü olan, on emirin yazılı bulunduğu levhaların muhafaza edildiği sandık. (Temsili)

“Peygamberleri onlara, ‘Allah size Talut’u hükümdar olarak gönderdi.’ dedi. Onlar, ‘O bizim üzerimize nasıl hükümdar olabilir? Biz hükümdarlığa ondan daha layıgız. Ona zenginlik de verilmemiştir.’ dediler. Peygamberleri şöyle dedi: ‘Şüphesiz Allah onu sizin üzerinize (hükümdar) seçti, onun bilgisini ve gücünü artırdı.’ Allah mülkünü dilediğine verir. Allah lütfu geniş olandır, hakkıyla bilendir.”³⁵

İsrailoğullarının ileri gelenlerine göre iktidar ve hükümdarlık büyük servet sahiplerinin hakkıydı. Hâlbuki bu düşünce toplumun yararına değildir ve adalet ilkesine aykırıdır. Çünkü insanlar zenginliklerine değil, liyakat sahibi olup olmadıklarına göre değerlendirilmelidir. Bir başka deyişle önemli görevlere getirilen kişilerin o göreve uygun olmaları gerekir. Bu meselede de doğru olan; Allah’ın (cc) seçtiği, manevi açıdan güçlü, bilgili ve cesur birinin hükümdar olmasıydı.

Yüce Allah, İsrailoğullarının Talut’un hükümdarlığına karşı çıkmasıyla ilgili olarak Kur’an-ı Kerim’de **“Peygamberleri onlara ‘Onun hükümdarlığının alameti, tabutun size gelmesidir. Meleklerin taşıdığı o tabutun içinde Rabb’inizden size bir ferahlık ve sükûnet, Musa ve Harun hanedanlarının bıraktıklarından bir kalıntı vardır. Eğer inanmış kimseler iseniz sizin için bunda şüphesiz bir alamet vardır.’ dedi.”³⁶** buyurmuştur.

Emre İtaat

Allah Teala’nın emriyle melekler tabutu getirdi ve Talut’un evinin önüne bıraktı. Bunu gören İsrailoğulları, onun Allah (cc) tarafından görevlendirildiğine inandı ve hükümdarlığını kabul etti.

Bir süre sonra Talut, halkına savaşmak için hazırlanmalarını emretti. Talut’la savaşa gidenler arasında Hz. Davud’un babası ve kardeşleri de vardı. Hz. Davud; kardeşlerinin en küçüğü idi, savaşta babasına ve kardeşlerine su ve yiyecek taşımak için yola çıkmıştı. Bu olay Kur’an-ı Kerim’de şöyle anlatılmaktadır:

35 Bakara suresi, 247. ayet.

36 Bakara suresi, 248. ayet.

"Talut askerleriyle birlikte ayrılıp sefere çıkınca 'Allah muhakkak sizi bir nehirle imtihan edecek. Kim ondan içerse benden değildir, -eliyle bir avuç alan müstesna-. Ondan tatmayan da bendendir.' dedi. İçlerinden pek azı dışındakiler ondan içtiler. Kendisi ve onunla beraber inananlar nehri geçince 'Bugün Calut'a ve askerlerine karşı bizim gücümüz yok.' dediler. Allah'a kavuşacaklarını umanlar ise 'Nice az birlik vardır ki Allah'ın izniyle sayıca çok birliği yenmişlerdir. Allah sabredenlerle beraberdir.' dediler."³⁷

Görsel 1.10: "Ant olsun ki biz, Davud'a ve Süleyman'a ilim verdik. Onlar, 'Bizi, mümin kullarının birçoğundan üstün kılan Allah'a hamdolsun.' dediler." (Neml suresi, 15. ayet.)

Hava çok sıcaktı. Önlerindeki nehirden ancak bir avuç su içmelerine izin verilmişti. Ordu yürüyüp ırmağa ulaştı. İsrailoğullarının büyük bir kısmı emre itaat etmeyip sudan kana kana içti. Bir avuçtan fazla su içenlerin susuzlukları daha da arttı, dudakları kurudu ve hâlsiz kalıp yorgun düştüler. Bunun sonucunda ordunun gerisinde kaldılar. Talut, onlara evlerine dönmelerini emretti. Emri dinleyerek az su içenlerin ise kuvvet ve cesaretleri artmıştı. Talut, aslında askerlerinin emre itaat edip etmeyeceklerini öğrenmek için bu yasağı koymuştu. Çünkü komutanın emrine itaat etmeyen askerlerle zafer elde edilemezdi.

Bir savaşta galip gelmek için maddi imkânların yanı sıra askerî disiplinin ve maneviyatın da güçlü olması gerekiyordu. Sonunda Talut'un ordusu nehri geçip Calut'un askerleriyle karşılaştı. Bu olay Kur'an-ı Kerim'de şöyle anlatılır:

"Calut ve askerleriyle savaşa tutuştuklarında 'Ey Rabbimiz! Yüreğimizi sabırla doldur, bize direnme gücü ver, kâfir kavme karşı bize yardım et.' dediler."³⁸

Hız. Davud Hükümdar Oluyor

O dönemde savaş başlamadan önce iki taraftan birkaç asker öne çıkar ve dövüşürdü. Calut öne atıldı ve "Ey Talut! Benimle vuruşacak bir adam istiyorum." diyerek ona meydan okudu. Talut'un ordusundan hiç kimse bu meydan okumaya cevap vermedi. O sırada henüz kendisine peygamberlik verilmemiş olan Hız. Davud hemen öne atıldı. Hız. Davud, o zamanlar çobanlık yapan bir gençti. Çok cesurdu ve sapanla taş atmakta da çok yetenekliydi. Meydana çıkarak "Ey Calut! Seninle ben vuruşacağım." dedi. İri yarı ve dev gibi bir adam olan Calut, karşısına çıkan küçük Davud'a bakarak kâhkahalar attı. "Hey, küçük! Geri dön." diye onunla alay etti. Davud (as) Cesaretin varsa saldır." dedi.³⁹

Kendisine meydan okuyan bu gence kızan Calut, saldırıya geçti. Hız. Davud, hemen sapanına iri bir taş yerleştirdi ve Calut'a fırlattı. Taş, Calut'un alnına isabet etti ve Calut atından yere düşerek öldü. Calut'un ordusu hükümdarlarının öldüğünü görünce korkup paniğe kapıldı ve birbirlerini çiğneyerek kaçmaya başladı.

Bu savaş sonunda İsrailoğulları galip geldiler, kadın ve çocukları esaretten kurtardılar. Talut'un hükümdarlığında yeniden toparlandılar ve Kudüs'te güven içinde yaşamaya başladılar.

BİLGİ KUTUSU

Bedir Savaşı'nda Müslümanlar sayıca azdılar fakat kuvvetli bir imana sahiptiler. Hız. Peygamber'e itaat eden az sayıda Müslüman, kendilerinden üç kat fazla olan müşriklere inançları sayesinde galip gelmişlerdi. Allah (cc), Bedir'de Müslümanlara zafer nasip etti. Yakın tarihimizdeki Çanakkale Savaşı'nda da Müslümanların kuvvetli imanı, gayret ve mücadelesi ile Allah (cc) onlara zafer nasip etmişti.

(Fayda, "Bedir", 5/325.)

Hız. Davud'un hükümdar oluşu Kur'an-ı Kerim'de şöyle anlatılır: **"... Allah Davud'a hükümdarlık ve hikmet verdi, dilediği ilimlerden ona öğretti. Eğer Allah insanlardan bir kısmını diğerleriyle savmasaydı elbette yeryüzü altüst olurdu. Lakin Allah bütün insanlığa karşı lütuf ve kerem sahibidir."**⁴⁰

38 Bakara suresi, 250. ayet.

39 Kutub- es-Sehhâr, *Dinî Hikâyeler*, 210.

40 Bakara suresi, 251. ayet.

Hız. Davud, hükümdar olduktan bir süre sonra kendisine peygamberlik verildi. Böylece o hem hükümdarlık hem de peygamberlik görevini üstlenen ilk peygamber oldu. Ayrıca dört büyük kitaptan biri olan Zebur da ona indirildi.⁴¹

Hız. Davud, kral olmanın gururuna kapılmayan, Allah'ın (cc) emirlerini yerine getiren ve dinî tebliğden vazgeçmeyen bir peygamberdi. O, Allah'ın (cc) koyduğu kanun ve kuralları insanları yönetirken de uygulamış, bu yönüyle örnek bir hükümdar olmuştur. Allah Teala, demiri onun eliyle şekillendirmiş ve insanlara bu nimetin nasıl kullanılacağını onun vasıtasıyla öğretmiştir. Hız. Davud, bütün bu nimetlere şükretmesiyle de Kur'an-ı Kerim'de övülmüş ve Müslümanlara rehber olmuştur.

Allah (cc) hükümdar olan Davud Peygamber'e **"Ey Davud! Biz seni yeryüzünde halife yaptık. O hâlde insanlar arasında adaletle hükmet. Heva ve hevese uyma, sonra bu seni Allah'ın yolundan saptırır..."**⁴² diyerek ona adaletli olmasını tavsiye etti. Hız. Davud, kendisine emredileni yerine getirmiş, insanlar arasında adaleti gözetmişti. Halkı bu yüzden kendisini çok severdi.

Görsel 1.11: "Şüphesiz Allah; adaleti, iyilik yapmayı, yakınlarla yardım etmeyi emreder; hayâsızlığı, fenalık ve azgınlığı da yasaklar. O, düşünüp tutasınız diye size öğüt veriyor." (Nahl suresi, 90. ayet.)

41 Bk. İsra suresi, 55. ayet.

42 Sad suresi, 26. ayet.

Hiz. Davud'un bir diğler özelliğı de çok kuvvetli olmasıydı. Kendisi mucize olarak demiri eğip bükler, çok güzel kılıç ve zırh yapardı. Onun bu özelliklerini Allah (cc) şöyle anlatır:

"Ant olsun ki Davud'a tarafımızdan bir üstünlük verdik. 'Ey dağlar ve kuşlar! Onunla beraber tespih edin.' dedik. Ona demiri yumuşattık."⁴³

"Bir de sizi savaşınızın şiddetinden koruması için ona zırh yapma sanatını öğrettik..."⁴⁴

"Geniş zırhlar imal et, dokumasını ölçülü yap. (Ey Davud ailesi!) İyi işler yapın. Kuşkusuz ben, yaptıklarınızı görmekteyim diye (vahyettik)."⁴⁵

"Biz Davud'un mülkünü güçlendirdik, ona hikmet ve hakla batılı ayıran söz (hüküm verme) yeteneğı verdik."⁴⁶

Hiz. Davud'un son derece gür ve güzel bir sesi vardı. Onu dinleyen insanların kalpleri huzur bulur, ferahlardı. Güzel sesi ile Zebur'u okuduğı zaman sadece insanlar değil, çevresindeki hayvanlar da onu dinlerdi. O, Allah'ı çokça anar ve tesbih ederdi. Çok ibadet eder, oruç tutar ve namaz kılardı. Kur'an-ı Kerim'de onun bu özellikleri öne çıkarılmıştır. Allah Teala, Mekkele müşriklerin kötü davranışlarına karşı Hiz. Davud'u örnek göstererek Hiz. Peygamberi şöyle teselli etmiştir:

"Ey Muhammed! Onların söylediklerine karşı sabret. Güçlü kulumuz Davud'u hatırla. O, Allah'a çok yönelen bir kimse idi. Kendisiyle birlikte sabah akşam tespih etsinler diye biz, dağları ve toplanıp gelen kuşları Davud'un emrine verdik. Onların her biri Allah'ayönelmişlerdi."⁴⁷

BİLGİ KUTUSU

Zebur, Hiz. Davud'a indirilen mukaddes kitaptır. Zebur Mezmurlar veya Meza-mir adıyla da anılır. İbranice indirilen Zebur, daha sonraları Latinceye ve diğler dillere çevrilmiştir. Zebur'un orijinal hâli bugün mevcut değildir. Zeburla ilgili Kur'an-ı Kerim'de "Rabb'in göklerde ve yerlerde olanları en iyi bilendir. Biz, peygamberlerin kimini kiminden üstün kıldık. Davud'a da Zebur'u verdik." (İsra suresi, 55. ayet) buyrulur.

(Serinsu vd., "Zebur", 398.)

Hiz. Davud, hükümdar olmasına rağmen "En üstün kazanç, insanın kendi el emeğı ile kazandığıdır." ölçüsünü prensip edinmişti. Devlet bütçesinden para almazdı, geçimini demircilikle sağlardı. Hiz. Muhammed (sav) de el emeğı ile helal rızık kazanmayı şöyle teşvik etmiştir: "Hiç kimse elinin emeğıyle kazandığından daha hayırlı bir rızık asla yememiştir. Allah'ın peygamberi Davud da kendi elinin emeğini yedi."⁴⁸

43 Sebe suresi, 10. ayet.

44 Enbiya suresi, 80. ayet.

45 Sebe suresi, 11. ayet

46 Sad suresi, 20. ayet.

47 Sad suresi, 17-19. ayetler.

48 Buhari, "Buyu", 15; Nesai, "Buyu", 1; Ebu Davud, "Buyu", 6.

OKUYALIM

H. Davud'dan Kalan Hatıra: Davud Orucu

H. Davud günah işlemekten titizlikle kaçınırdı. Allah'ı (cc) çok zikrederdi ibadete ve salih amele düşünürdü. Davud (as) namaz ve oruç ibadetine çok özen gösterirdi. Senenin yarısını oruçlu geçirmeye dikkat ederdi. Bir gün oruç tutar, bir gün tutmazdı. H. Peygamber de onun namazını ve orucunu övmüştür.

Allah'a (cc) çok ibadet etmek ve günlerini hep oruçlu geçirmek isteyen bir sahabe ile H. Peygamber arasında, H. Davud'un bu durumuyla ilgili şöyle bir konuşma geçmişti:

Abdullah bin Amr bin As anlatıyor:

Her gün oruç tuttuğumu haber alan Rahmet Peygamberi bana:

- *Gündüz oruç tuttuğun, geceleri de ibadetle meşgul olduğun geldi kulağıma, gerçekten öyle mi?* diye sordu.

Ben:

-Evet, ey Allah'ın Resulü! dedim.

Bunun üzerine:

-*Böyle yapma.. Bazen oruç tut, bazen tutma! Gecenin bir kısmında ibadet et, bir kısmında ise uyu! Çünkü vücudunun sende hakkı var, gözünün sende hakkı var, hanımının sende hakkı var, misafirinin sende hakkı var. Her ay üç gün oruç tutman yeterlidir. Çünkü senin için her iyiliğe on kat sevap verilecektir. Bu da yılın tamamını oruçlu geçirmiş olmaktır.*" buyurdu.

Bunu üzerine ben:

-Ey Allah'ın Resulü! Benim gücüm kuvvetim yerinde daha fazlasını yapabilirim, dedim.

Bu defa H. Peygamber:

-*Öyleyse Allah'ın peygamberi Davud (as) gibi oruç tut. Daha fazlasını yapma!* buyurdu.

Bunun üzerine ben:

-Allah'ın peygamberi Davud'un (as) orucu nasıldı? diye sordum.

Efendimiz:

-*Yılın yarısını oruçlu şekilde geçirirdi,* diye cevap verdi.

(Buhari, "Savm", 55.)

Adaletle Hükmeden Baba Oğul

H. Davud'un bir oğlu oldu ve adını Süleyman koydu. Oğlunun eğitimi ve ahlaki için çok özen gösterdi. Süleyman, büyüüp delikanlı olunca babasıyla daha çok vakit geçirmeye başladı ve onu kendine örnek aldı. Hatta bazen babasına sorulan sorulara babasından daha güzel cevaplar verirdi ve H. Davud da bundan çok memnun olurdu.

Bir gün H. Davud'a iki adam gelerek aralarındaki bir anlaşmazlığın çözümü için onun hakem olmasını ve karar vermesini istediler. Adamlardan biri, "Ey Allah'ın (cc) peygambere! Bu adamın koyunları benim bahçeme girip ekinlerimi yedi, mahvetti." dedi. H. Davud koyunların sahibine sordu: "Bu adamın söylediği doğru mu? Gerçekten koyunların bunu yaptı mı?" Adam, "Evet, ne yazık ki doğrudur." dedi.

H. Davud, harap edilen ekinin değerinin koyunların değerine denk olduğunu görünce koyunların tarla sahibine verilmesine hükmetti ve "Bahçe sahibi yenen ekinlerine karşılık olarak koyunları senden alır." dedi. H. Süleyman, o sırada küçük yaşta olmasına rağmen "Babacığım, bir yol daha var. Koyunları tarla sahibine borç olarak verelim, sütünden ve yününden istifade etsin. Kendisi de bu arada tarlayı düzenlesin. Ekinler eski hâline gelinceye kadar koyunlar tarla sahibinde kalsın. Ekinler biçilmeye hazır olunca da sürüyü sahibine teslim etsin." dedi. Davud (as) bu teklifi çok beğendi ve öyle hükmetti. Yüce Allah bu olayı şöyle anlatır:

"Davud ile Süleyman'ı da hatırla! Hani bir ekin tarlası hakkında hüküm veriyorlardı. Çünkü halkın koyunları o ekine girmişti. Biz de hükümlerine şahit olmuştuk. Biz hüküm vermeyi Süleyman'a kavrattmıştık. Zaten her birine hükümler ve ilim vermiştik. Davud ile birlikte, Allah'ı tespih etmeleri için dağları ve kuşları onun emrine verdik. Bunları yapan biz idik."⁴⁹

H. Davud, oğlu Süleyman'ın kararını daha doğru bulmuş ve beğenmişti. Oğluna dönerek "Bundan sonra insanlar arasında sen hüküm vereceksin. Ben yaşlandım, zayıf bir ihtiyara dönüştüm. Sen ise kuvvetli ve bilgili bir adam oldun. Tahta geç ve otur, bu makam artık senindir." dedi. Bir süre sonra da H. Davud vefat etti.

Davud (as) ile ilgili e- içeriğe bu karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

YAZALIM

Davud (as) ile ilgili öğrendiklerinizi yazınız.

Hz. Süleyman

Hz. Süleyman, saltanatının büyüklüğü kadar adaleti ile de ün salmış bir peygamberdi. O, bu özelliği sayesinde idaresi altında bulunan insanların güven içinde yaşamalarını sağladı. Bir gün Yüce Allah'a **"Rabb'im! Beni bağışla, bana benden sonra kimsenin ulaşamayacağı bir hükümlanlık ver..."** diye dua etti.⁵⁰ Bunun üzerine Allah (cc) ona çok büyük nimetler ve imkânlar lütfetti, rüzgârı ve cinleri onun emrine verdi. Dilediği an rüzgâr onu bir yerden başka bir yere alıp götürürdü. Böylece en kısa zamanda istediği yere gidebiliyordu. Cinler de onun emirlerini yerine getiriyor, geniş yollar ve büyük binalar yapıyordu. Kur'an-ı Kerim'de bu nimetler şöyle anlatılır:

"Süleyman'ın emrine de rüzgârı verdik. Onun sabah gidişi bir aylık mesafe, akşam dönüşü de bir aylık mesafe idi. Onun istifadesi için erimiş bakırı kaynağından sel gibi akıttık. Rabb'inin izniyle cinlerden bir kısmı onun emrinde çalışırdı. Onlardan kim emrimizden sapsa onu zelil ve perişan eden bir azap tattırırdık. Onlar Süleyman'a, isteğine göre yüksek ve görkemli binalar, heykeller, havuz gibi bakır kaplar, yerinden kalkmaz kazanlar imal ederdi. Ey Davud ailesi, şükür gayreti içinde olun! Kullarımdan gereği gibi şükredenler çok azdır."⁵¹

Hz. Süleyman'a bunlardan başka bütün hayvanların dili öğretilmişti. Vahşi hayvanlarla konuşur, kuş dili bilir, onların konuştuklarını anlardı. O, verdiği bu nimetlerden dolayı Allah'a (cc) çok şükrederdi. O şükrettikçe de Allah (cc) ona verdiği nimetleri artırıyordu.

BİLGİ KUTUSU

Süleyman (as) Gazze'de doğdu. Babası Davud'dur (as). O vefat ettiğinde Süleyman (as) 12-13 yaşlarında idi. Babası gibi önce hükümdar, sonra peygamber oldu. Babasının yolunu takip ederek insanları doğruluğa çağırdı. Hz. Süleyman babasından, sınırları Mısır'dan Fırat Nehri'ne kadar uzanan bir krallık devraldı ve kısa sürede hâkimiyetini güçlendirdi. Beytülmakdis'i (Mescid-i Aksa'yı) yedi yılda inşa etti. Kudüs'te vefat etti.

(Harman, "Süleyman", 38/56.)

Hz. Süleyman, günlerden bir gün büyük bir orduyla yola çıkmıştı. Kuşlar da Hz. Süleyman'ın yanı başında uçuyor ve kanatlarıyla ona gölge ediyordu. Ordusu saf saf dizilen cinler, insanlar, hayvanlar ve kuşlardan oluşuyordu. Bu manzara Kur'an-ı Kerim'de şöyle anlatılır:

"Biz Davud'a ve Süleyman'a ilim verdik. Onlar da 'Bizi mümin kullarının çoğuna üstün kılan Allah'a hamdolsun.' dediler. Süleyman Davud'a vâris oldu ve 'Ey insanlar, bize kuşların dili öğretildi ve daha her şeyden bolca nasip verildi. Gerçekten bunlar apaçık lütuflardır.' dedi. Günün birinde Süleyman'ın cinlerden, insanlardan ve kuşlardan oluşan orduları toplanarak hep birlikte yola çıktı. Karınca Vadisi'ne geldiklerinde onları gören

50 Sebe suresi, 12-13. ayetler.

51 Sebe suresi, 12-13. ayetler.

bir karınca 'Ey karıncalar, hemen yuvalarınıza girin. Süleyman ve orduları, sizi fark etmeyerek ezip çiğnemesinler.' diye seslendi. Onun sesini işiten Süleyman tebessüm ederek 'Ya Rabbî, beni nefsimle öyle hâkim kıl ki gerek bana gerek ebeveynime ihsan ettiğin nimetlere şükredeyim. Seni razı edecek güzel ve makbul işler yapabileyim. Bir de lütfedip beni hayırlı kullarının arasına dâhil eyle.' dedi."⁵²

Mülkün sahibi olan Allah'a (cc) övgüde bulunan Hz. Süleyman, kıyamete kadar hükümdarlara, zenginlere, makam ve mevki sahibi kimselere güzel örnek oldu. Kendisine verilen saltanat ve nimetlerin hiçbirinden dolayı gurura kapılmadı. Tam aksine Allah'a (cc) hamdetti ve ümmeti için dua etti. Allah'tan (cc) kendisini güzel işlerde başarılı kılmasını ve salih kulların izinden gitmeyi nasip etmesini istedi.⁵³

Hüdhüd'ün Getirdiği Haber

Kuşlardan "Hüdhüd", Hz. Süleyman'ın rehberi idi. Onun gözcülüğünü yapar, önlerinde çıkacak su kaynaklarını ve ordusunun konaklaması gereken alanları gösterirdi. Hz. Süleyman bir gün onu bulamadı. Hüdhüd izin almadan ortalıktan kaybolmuştu. Kur'an-ı Kerim'de bu olay şöyle anlatılır:

"Kuşları teftiş ettikten sonra 'Hüdhüd'ü neden göremiyorum, yoksa kayıplara mı karıştı? Kuvvetli ve geçerli bir gerekçe ortaya koymadığı takdirde onu şiddetli bir şekilde cezalandıracağım yahut keseceğim.' dedi. Çok geçmeden Hüdhüd geldi

ve 'Ben senin bilmediğin bir şey öğrendim ve sana Sebe'den önemli ve kesin bir haber getirdim. Sebe halkını bir kadın hükümdarın yönettiğini gördüm. Kendisine her türlü imkân verilmiş. Güçlü bir yönetimi ve çok büyük bir tahtı var. Ne var ki onun da halkının da Allah'ı bırakıp güneşe ibadet ettiklerini gördüm. Demek ki şeytan yaptıkları bu kötü işleri kendilerine güzel göstermiş ve onları yoldan çıkarmış; bu yüzden de hak yolu bulamıyorlar. Oysaki göklerde ve yerde gizli olan her şeyi açığa çıkaran, sizin gizlediklerinizi de açıkladıklarınızı da bilen Allah'a secde ve ibadet etmeleri gerekmez mi? Hâlbuki o en geniş hükümrânlığın ve o en büyük arşın Rabb'i olan Allah'tan başka ilah yoktur.' (Hüdhüd konuşmasını bitirince) Hz. Süleyman, kendisine Kraliçe Belkıs'tan ve Sebe halkından haber getiren Hüdhüd'e dönerek şöyle dedi: 'Bakalım doğru mu söyledin yoksa yalancının teki misin, bunu anlayacağız.'"⁵⁴

Görsel 1.12: "Biz Davud'a Süleyman'ı verdik. Süleyman ne güzel bir kuldu! Doğrusu o, daima Allah'a yönelirdi." (Sad suresi, 30. ayet.)

52 Neml suresi, 15-19. ayetler.

53 en-Nedvî, *Kasas-ı'n-Nebiyîn li'l-Etfâl*, 308.

54 Neml suresi, 20-27. ayetler.

YAZALIM

Süleyman (as) ile ilgili öğrendiklerinizi yazınız.

Komşu ülkenin kraliçesi ve halkı, Allah'ı (cc) ve O'nun peygamberini tanımıyor; üstelik güneşe tapıyordu. Hz. Süleyman, Hak dini onlara ulaştıramamış olmaktan dolayı çok üzgündü. Allah'a (cc) ortak koşan kraliçeye ve diğer yöneticilere bir mektup yazarak onları hak dine davet etmeye karar verdi. Onun bu davranışı büyük bir olgunluk, incelik ve alçak gönüllülük göstergesiydi. Çünkü bir ülkeyi yönetmek akıllı ve cesur davranmayı, hiçbir koşulda acele etmemeyi gerektiriyordu. Mektubu bitirdikten sonra Hz. Süleyman, Hüdüh'de **"Benim şu mektubumu götür onlara at, sonra da yanlarından ayrıl ve ne sonuca varacaklarına bak."**⁵⁵ dedi.

H. Süleyman'ın Mektubu

Hüdüh mektupta ne yazıldığını bilmiyordu. Gagasıyla mektubu tutarak hemen Sebe Melikesi'nin memleketine uçuverdi. Açık bir pencereden girerek Kraliçe Belkis'in odasına mektubu bıraktı. Kraliçe, odasında kendisine hitaben yazılmış bir mektup bulunca şaşırdı. Oraya kendisinden başka hiç kimse giremezdi, üstelik kapıda da nöbetçiler vardı. Hayret ve heyecan içinde mektubu açıp okumaya başladı. Bu mektup başka mektuplara benzemiyordu; zamanın en büyük hükümdarı olan ve insanları Allah'a (cc) davet eden bir peygamberden geliyordu. Kraliçe, mektubu dikkatle okuduktan sonra öfkeye kapılmadı. Danışma heyetini çağırarak onlarla istişare etmeye ve onların görüşlerine başvurmaya karar verdi. Doğru olan da bu idi. İyi bir yönetici hiçbir zaman tek başına karar almamalı, başkalarına danışarak ve onlarla görüş alışverişinde bulunarak hareket etmeliydi. Üstelik bu yönetici bir krala ve alacağı karar bütün halkını ilgilendiriyorsa daha titiz davranmalıydı. Kraliçe Belkis, **"Değerli danışmanlarım, bu mesele hakkında görüşlerinizi istiyorum. Sizin de pek iyi bildiğiniz gibi sizi çağırmadan, size danışmadan hiçbir meseleyi**

hükme bağlamam.”⁵⁶ diyerek söze başladı ve şöyle devam etti: “Değerli danışmanlarım, bana çok önemli bir mektup gönderildi. Bu mektup Süleyman’dan geliyor ve ‘Rahman ve rahîm olan Allah’ın adıyla’ diye başlayıp ‘Bana karşı kibirlenmeyin, itaat ve teslimiyet göstererek yanıma gelin.’ diyor.”⁵⁷

“Kraliçenin etrafındaki devlet adamları ve danışmanlar güçlerinin büyüklüğünden ve askerlerinin çokluğundan söz ederek ‘Ey kraliçemiz! Biz güçlüyüz ve savaşçı bir milletiz. Ancak yetki sizindir, değerlendirip uygun gördüğünüz emri verin.’ dediler.”⁵⁸

Kraliçe Belkis onların bu görüşüne katılmadı ve **“Krallar bir memlekete girdi mi orayı harap ederler ve halkın ileri gelenlerini zelil hâle getirirler. Bunlar da böyle yapacaktır. Ben onlara bir hediye gönderip elçilerin ne haber ile döneceklerine bakacağım.”⁵⁹ dedi.**

Görsel 1.13: “Biz hüküm vermeyi Süleyman’a kavratmıştık. Zaten her birine hükümler ve ilim vermiştik. Davud ile birlikte Allah’ı tespih etmeleri için dağları ve kuşları onun emrine verdik. Bunları yapan biz idik.” (Enbiya suresi, 79. ayet.)

56 Neml suresi, 32. ayet.

57 Neml suresi, 29-31. ayetler.

58 Neml suresi, 33. ayet.

59 Neml suresi, 34-35. ayetler.

Belkıs'ın Elçisi

Belkıs, adamlarından birini elçi olarak tayin etti ve ona şunları söyledi: "Seni hediyelerle Süleyman'a göndereceğim. Onun ne yapmak istediğini öğren ve geri dön. Öğrendiğin her şeyi gelip bana bildir." Belkıs'ın elçisi hediyelerle yola çıktı. Hüdhüd de olup bitenleri izlemiş ve durumu Hz. Süleyman'a haber vermek için çoktan kanat çırpmaya başlamıştı. Belkıs'ın elçisi gelmeden Hz. Süleyman'ın yanına ulaştı ve "Belkıs'ın elçisi birçok hediyeyle sana geliyor." dedi. Bunun üzerine Süleyman (as) Belkıs'ın elçisine saltanatının büyüklüğünü ve Allah'ın (cc) verdiği nimetleri göstermek istedi. İnsanlara ve cinlere elçinin karşılanacağı yerin süslenmesini emretti ve muhteşem bir yer hazırlattı. Sonra da tahtına oturdu. Çevresinde birçok insan toplanmıştı. Kuşlar da onu gölgelemek için etrafındaydı.

Hz. Süleyman'ın huzuruna çıkan elçi, gördüğü muhteşem manzara karşısında gözlerine inanamadı. Kuşların insanları gölgelediğini görünce daha da şaşırdı. Hz. Süleyman'ın büyüklüğü karşısında hayretler içinde kalmıştı. Cesaretini toplayarak ilerledi ve hediyeleri takdim etti. Hz. Süleyman, elçiye **"Siz bana mal ile yardım mı etmek istiyorsunuz? Oysa Allah'ın bana verdiği nimetler sizin verdiğinizden daha hayırlıdır. Ama siz hediyenizle böbürlenirsiniz."**⁶⁰ dedi. Sonra konuşmasına devam ederek **"Sen onlara dön. İyi bilsinler ki asla karşı koyamayacakları ordularla üzerlerine gelir, muhakkak surette onları yenilmiş ve küçük düşürülmüş olarak oradan çıkarırız!"**⁶¹ dedi. Bu görüşmeden sora Belkıs'ın elçisi ülkesine döndü ve olan biteni anlatmaya başladı: "Süleyman hediyelerimizi kabul etmeyip geri çevirdi. Bizim hediyelerimizin onun mülkü ve saltanatı yanında hiç değeri

Görsel 1.14: "Göklerde ve yerde olanlar; güneş, ay, yıldızlar, dağlar, ağaçlar, hayvanlar ve insanların bir çoğunun Allah'a secde ettiklerini görmedin mi?.."

(Hac suresi, 18. ayet.)

yoktu. Çünkü cinler onun emriyle hareket ediyor, kuşlar onu güneşten koruyor, rüzgâr ise onun istediği yöne esiyor. Onun gibi bir hükümdar ne gördüm ne de işittim." dedi.⁶²

60 Neml suresi, 36. ayet.

61 Neml suresi, 37. ayet.

62 Kutub- es-Sehhâr, *Dinî Hikâyeler*, 221.

BİLGİ KUTUSU

Belkis, Yemen’de yaşamış olan Sebe kabilesinin kraliçesidir. Hz. Süleyman zamanında yaşamıştır. Süleyman Peygamber onu tevhit dinine davet etmiş, o da Hz. Süleyman’ın ziyaretine giderek onun getirmiş olduğu dini kabul etmiş ve Allah’a(cc)teslim olmuştur. Kur’an-ı Kerim’in yirmi yedinci suresi olan Neml Suresi’nde bu kraliçenin başından geçenlerle ilgili ayrıntılı bilgiler verilmiştir.

(Serinsu vd. “Belkis”, 37.)

Belkis tekrar sordu: “Peki sana ne söyledi? Bizden ne istiyor?” Elçi “Eğer güneşe tapmayı bırakıp bir ve tek olan Allah’a (cc) yönelmez ve kendisinin peygamberliğini kabul etmezsek büyük bir ordu ile bize galip gelecekmiş. Onun söylediklerini kabul etmez de savaşırsak kaybederiz.” dedi. Bunun üzerine Belkis “Onunla görüşmeye kendim gideceğim.” dedi ve hemen hazırlıklara başladı. Belkis’in çok güzel, paha biçilmez bir tahtı vardı. Ülkesinden çıkmadan onu bir odaya koydu ve odanın kapılarını sıkıca kilitletti. Kapısında da silahlı nöbetçiler görevlendirdi. Sonra vezirleri ve çevresindeki adamlarıyla birlikte Süleyman Peygamber ile görüşmek için yola çıktı.⁶³

Belkis’in Tahtı

Belkis’in yola çıktığını öğrenen Hz. Süleyman, büyük bir hükümdar olduğunu göstermek ve Belkis’i ikna etmek için ilginç bir şey düşündü. Kur’an-ı Kerim’de bu olay şöyle anlatılır: “Değerli danışmanlarım! Onlar itaat içinde huzuruma gelmeden önce hanginiz bana onun tahtını getirebilir?” dedi. Cinlerden mağrur ve iddiacı bir ifrit ‘Sen makamından kalkmadan ben onu sana getiririm. Onu taşımaya benim gücüm yeter. Ayrıca ben, onu zayi etmeden getirecek emin bir kimseyim.’ dedi.”⁶⁴ “Kendisinde kitaptan ilim olan bir zat da ‘Ben o tahtı sen gözünü açıp kapayana kadar getirebilirim.’ dedi. Süleyman o anda kraliçenin tahtının yanı başında durduğunu gördü ve ‘Bu, Rabb’imin şükür mü edeceğim yoksa nankörlerden mi olacağım diye beni sınadığı bir lütuftur. Şükreden sadece kendi lehine şükreder. Nankörlük eden ise bilsin ki Rabb’imin hiçbir şeye ihtiyacı yoktur, O kerem sahibidir.’ dedi.”⁶⁵ ‘Şimdi o kraliçenin tahtını kendisinin tanıyamayacağı bir hâle getirin; bakalım bunu bilecek mi, bilemeyecek mi?’ dedi.”⁶⁶

Görsel 1.15: “Allah kimi hidayete erdirirse doğru yolu bulan odur. Kimi de şaşırtırsa işte asıl ziyana uğrayanlar onlardır.”

(Araf suresi, 178. ayet.)

63 Kutub- es-Sehhâr, Dinî Hikâyeler, 221.

64 Neml suresi, 38-39. ayetler.

65 Neml suresi, 40. ayet.

66 Neml suresi, 41. ayet.

Günler geçmiş ve Sebe Melikesi Belkıs nihayet gelmişti. **“Belkıs gelince ‘Senin tahtın böyle mi?’ diye soruldu. O da ‘Sanki o! Fakat zaten daha önce bize bilgi verilmişti ve biz teslimiyet göstermiştik.’ dedi. Melikeyi o zamana kadar alıkoyan, Allah’tan başka taptığı şeylerdi çünkü kendisi inkârcı bir millettendi.”**⁶⁷

H. Süleyman’ın Sarayı

H. Süleyman, insan ve cinlerden oluşan ustalara cam ve kristalden büyük bir saray inşa etmelerini emretti. Bu sarayın altından sular akıyordu. Bunu bilmeyen biri, sarayın içinde su olduğunu ve adımı atınca suya düşeceğini zannedebilirdi. Bu durum, görünüşe aldanmaktan başka bir şey değildi. Belkıs ve halkı da görünüşe aldanıyordu. Çünkü bu insanlar güneşe tapıyorlar, onun gücüne inanıyorlardı. Hâlbuki güneş, Allah’ın (cc) emriyle hareket ediyordu; asıl güç onun değildi. Görünen şeylerin arkasında görünmeyen hakikatler olabilir. Belkıs’ın gördüğü manzara da gerçekleri görmesini; Yüce Allah’ın (cc) güç ve kudretinin büyüklüğünü, O’nun kullarına verdiği nimetin çokluğunu fark etmesini sağladı.⁶⁸

“Kraliçeye ‘Buyurun, saraya girin!’ dedi. (Belkıs) sarayın terasını görünce zeminde engin ve duru bir su olduğunu zannedip eteğini yukarı çekti. Süleyman ‘Bu, camdan yapılmış şeffaf bir saraydır.’ dedi. Bunun üzerine Belkıs ‘Ya Rabbî! Ben senden başkasına ibadet etmekle kendime zulmetmişim, şimdi ise Süleyman’la birlikte âlemlerin Rabb’ine teslim oluyorum.’ dedi”⁶⁹ ve Müslüman oldu.

Görsel 1.16: “Süleyman, ‘Rabb’im! Beni bağışla, bana benden sonra kimsenin ulaşamayacağı bir hükümlanlık ver. Sen şüphesiz, daima bağışta bulunansın.’ dedi.” (Sad suresi, 35. ayet.)

Böylece Belkıs’ın gözündeki perde kalktı ve Belkıs, dış görünüşe aldanmak konusundaki cehaletini fark etti. Güneşe taparak yıllarca kendine ve halkına yazık ettiğini, güneşi ve tüm evreni yoktan var eden bir yaratıcı olduğunu anladı. Böylece H. Süleyman’ın huzurunda Müslüman olma şerefine ulaştı.

67 Neml suresi, 42-43. ayetler.

68 en-Nedvî, *Kasas’ın-Nebiyî’nin li’l-Etfâl*, 308.

69 Neml suresi, 44. ayet.

DÜŞÜNELİM PAYLAŞALIM

Gelecek zamanda olacak olayların bilinmesi

Süleyman'ın (as) zenginlik ve hükümdarlıkla ilgili imtihanı

Süleyman'ın (as) ahlaki özellikleri

Hiz. Süleyman kıssasından öğrendiğiniz bilgilerden yararlanarak üstte verilen konularla ilgili düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Ne Güzel Bir Kul

Süleyman (as), uzun bir dönem hükümdarlık yaptı, halkına hep iyilik ve güzellikle davrandı. Ancak dünyadaki makam, mevki, mal ve mülkün geçici olduğunu, bir gün bunlara veda etmek ve bu dünyadan ayrılmak zorunda kalacağını da biliyordu. Geride kalacak olan sadece salih ameller idi. Bu nedenle vefatından önce büyük bir mabet yapılmasını ve insanların orada Allah'ı (cc) anıp zikretmesini, dua edip namaz kılmasını istedi. Bu nedenle cinlerden ve insanlardan oluşan mimarları ve ustaları çağırarak onlara büyük bir mabedin inşasına başlamalarını emretti.⁷⁰

Mabedin inşası başlayınca cinler de yoğun bir şekilde çalıştı. Çünkü onlar Hiz. Süleyman'dan korkar, onun emirlerine karşı gelemeydi. İnşaat tamamlanmak üzereyken yorgun düşen cinler, bir ara Hiz. Süleyman'a baktı ve onu değneğine dayanmış bir vaziyette, ayakta gördü. Yoruldukları için izin isteyeceklerdi fakat bir türlü cesaret edip yanına yaklaşamadılar. İşlerine devam ettiler ve mabedin inşasını tamamladılar. Tam o sırada Hiz. Süleyman yere düştü. Cinler koşup geldiğinde onu vefat etmiş buldular. Aslında Süleyman (as) çok daha önce vefat etmişti fakat değneğine dayandığı için ayakta kalmıştı. Dayandığı değneği içeriden ağaç kurtları yiyince de yere düşmüştü. Eğer kurtlar değneği yememiş olsaydı Süleyman'ın (as) vefat ettiğini kimse fark etmeyecekti. Kur'an-ı Kerim'de bu olay şöyle anlatılır: **"Süleyman'ın ölümüne hükmettiğimiz zaman, onun ölümünü onlara ancak değneğini yemekte olan bir kurt gösterdi. Süleyman'ın cesedi yıkılınca cinler anladılar ki eğer gaybı bilmiş olsalardı aşağılayıcı azap içinde kalmamış olacaktı."**⁷¹

DÜŞÜNELİM PAYLAŞALIM

"Dil-beste olma âleme sultan isen dahi

Bir mülkdür cihan ki Süleyman'a kalmadı"

Ziyâ Paşa

(Akkaya, "Süleyman", 38/61.)

Bu beyti Hiz. Süleyman'ın sahip olduğu imkânları da göz önünde bulundurarak yorumlayınız.

⁷⁰ Köksal, *Peygamberler Tarihi*, 2/209-211.

⁷¹ Sebe suresi, 14. ayet.

Süleyman'ın (as) hayatı gibi vefatı da insanlığa tevhit dersi vermişti. Çünkü onun vefatı, Allah'tan (cc) başka hiçbir varlığın gaybı ya da geleceği bilemeyeceğini, ancak Cenab-ı Hakk'ın bildirmesiyle bu bilgiye sahip olunabileceğini ortaya koymuştu. Yüce Allah Süleyman'ın (as) vefatını, çok aciz bir varlık olan ağaç kurdu vasıtasıyla ortaya çıkarmıştı. Gaybı bildiği iddia edilen cinlerin, Allah'ın (cc) iradesi dışında hiçbir şey bilemeyecekleri görülmüştü. Çünkü yanı başlarındaki Hz. Süleyman'ın ölümünden haberleri olmamıştı.

Büyük bir mülk ve saltanata sahip olan Süleyman'ın (as) değneğine dayanarak ayakta vefat etmesi, ne kadar düşündürücü bir gerçektir. Bu olay sayesinde dünya hayatının geçici, ahiret yurdunun ise ebedî olduğu bir kez daha ortaya konmuştur. Bunca mülküne ve saltanatına rağmen Hz. Süleyman da bu dünyadan ayrılmış, ebedî âleme göçmüştür.

İnsanlık tarihinde hiçbir hükümdara verilmeyen mülk ve saltanat, Hz. Süleyman'a verilmişti. O, bu nimetleri Allah'ın (cc) rızasını kazanmak için kullanmış, her durumda şükretmiş, Müslümanlara da örnek olmuştur. Kendisine verilen bunca saltanat ve nimete rağmen dünyaya yönelmemiş, bunları kalbinin dışına taşımış, gurura ve kibre düşmemiştir. Her zaman tevazu sahibi olmuş, sabahları uyandığında garip ve güçsüzlerin yanına gitmiş, onlarla oturmuştur. Kur'an-ı Kerim'de onun ahlakı ve kulluğu övülerek tüm insanlığa örnek gösterilmiş ve onun hakkında şunlar buyrulmuştur:⁷²

"... Süleyman ne güzel bir kuldu! Doğrusu o, daima Allah'a yönelirdi."⁷³

"Doğrusu onun bizim katımızda büyük bir değeri ve güzel bir yeri vardır."⁷⁴

Süleyman (as) ile ilgili e-çeriğe bu karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

Görsel 1.17: Süleyman (as), Kur'an'da hayatı anlatılan hükümdar bir peygamberdir.

72 Köksal, *Peygamberler Tarihi*, 2/209-211.

73 Sad suresi, 30. ayet.

74 Sad suresi, 40. ayet.

OKUYALIM

Hız. Süleyman'ın hayatı ve kişiliği, başta Fars ve Türk olmak üzere Doğu edebiyatındaki kıssa ve menkıbelerde sıkça ele alınmış, hakkında şiirler ve müstakil mesneviler yazılmıştır. Ayrıca Batı edebiyatı ve sanatında ise bilgeliği yönüyle pek çok eserde konu olmuştur. Süleyman (as), İslam edebiyatlarındaki divan ve halk şiiri, halk hikâyesi, efsane, atasözü gibi birçok edebî üründe geniş biçimde ele alınmış; hayatı, Kur'an-ı Kerim ve hadislerde anlatılan kıssalar üzerinden nesilden nesile anlatılmıştır.

Hız. Süleyman'ın sahip olduğu kudret ve saltanat, mutlak ihtişamın sembolü kabul edilmiş; dönemin sultanı ve vezirleri ona benzetilmiştir. Onun sarayı güçsüzlerin ve haksızlığa uğramışların sığınağıdır. Bu anlamda Hız. Süleyman, adaletin sembolü olmuştur. Ayrıca kuşların dilini bilmesi, rüzgâra hükmetmesi, karıncayla konuşması gibi insanüstü özelliklerle de donatılmıştır. Türk şiirinde "Mühür kimde ise Süleyman odur.", "Süleyman'dır karınca yuvasında.", "Dünya Sultan Süleyman'a kalmamış." gibi özlü söz ve atasözlerinde Hız. Süleyman'ın özelliklerine vurgu yapılmıştır. Süleyman (as), bunca saltanata ve mülke sahip olmasına, bütün mahlûkata hükmetmesine rağmen tüm insanlar gibi bu dünyadan göçüp gitmiştir.

Klasik Türk edebiyatında Hız. Süleyman'ı konu alan Süleymanname ve Süleymaniyye isimli birçok eser yazılmış, bazı eserlerde de Hız. Süleyman adına bölümler oluşturulmuştur. Ayrıca birçok mesnevide Hız. Süleyman'la ilgili kıssalar anlatılmış, divanlarda onunla ve etrafındaki kişi ve olaylarla ilgili birçok beyte yer verilmiştir. (bk. Akkaya, "Süleyman", 38/60-61.)

Sureleri Tanıyorum: İbrahim Suresi

İbrahim (as) ile ilgili e-içeriğe bu karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

Surenin Kimliği		
Adı	İbrahim suresi	
Ayet Sayısı	52	
Kur'an-ı Kerim'deki Yeri	14. sure	
İniş Zamanı	Mekke Dönemi	

Kur'an-ı Kerim'de kendisinden en çok söz edilen peygamberlerden biri de Hız. İbrahim'dir. Kur'an-ı Kerim; onu ağırbaşlı, yumuşak huylu, akıllı, kendisini Allah'a (cc) adayan, çok şükreden, misafirperver, sabırlı ve bilge bir insan olarak tanıtır. Onun tevhit mücadelesini, sabrını ve Allah'ın (cc) emirlerine samimi olarak boyun eğmesini över. Bu özellikleriyle Hız. İbrahim, Müslümanlar için güzel bir örnektir.

Hız. İbrahim, Mezopotamya bölgesinde bulunan Ur şehrinde doğmuş, sonra ailesiyle birlikte Mısır'a gitmiştir. Bir süre Mısır'da kaldıktan sonra Filistin'e dönerek orada yaşama-

ya başlamıştır. Eşi Hz. Hacer'den İsmail, diğer eşi Sare'den de İshak adlı iki oğlu dünyaya gelmiştir. Hz. Hacer'i ve oğlu İsmail'i (as) Mekke'ye götürüp yerleştirmiştir. Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav) de Mekke'de büyüüp aile kuran Hz. İsmail'in soyundan gelmektedir.⁷⁵

Surenin İsmi: İbrahim suresinin 35-41. ayetlerinde Hz. İbrahim'in ailesini Mekke'ye götürerek Allah'a (cc) emanet etmesinden ve onlar için yaptığı dualardan bahsedilmektedir. Sure, ismini bu önemli olaydan almıştır.

Surenin İniş Zamanı ve Konusu: İbrahim suresi, Hz. Peygamber'in hicretinden önce Mekke Dönemi'nde inmiştir. Surede Allah'ın (cc) varlığı ve birliği, vahiy, peygamberler, öldükten sonra dirilme ve hesaba çekilme gibi temel inanç konuları ana hatlarıyla ele alınmaktadır.⁷⁶

BİLGİ KUTUSU

İbrahim suresinin ilk bölümünde (1-12. ayetler) üç önemli konuya dikkat çekilir. Bunlardan ilki, Allah'ın (cc) vahiy ve peygamber göndermedeki temel hedefidir. Bu hedef, insanları küfrün karanlığından kurtarıp doğru yola iletmektir.

İkinci olarak ele alınan konu, vahyin diliyle ilgilidir. Yüce Allah bütün peygamberlere vahyi, kendi kavimlerinin diliyle göndermiştir. Çünkü vahiyden faydalanabilmenin ilk şartı onu anlamaktır.

Üçüncü konu, peygamberlerin tebliği karşısında inanmayanların gösterdikleri olumsuz davranışlar ve bu davranışların sebepleridir.

(Işık, "İbrâhîm Sûresi", 21/351.)

Surenin Açıklaması

İbrahim suresinin 1. ayeti mukattaa harfleri ile başlar. Bu harflerle başlayan surelerden sonra genellikle ilahi kitaptan, ayetlerden veya vahiyden söz edilir. Burada da aynı üslup kullanılarak bu harflerden oluşan kitabın gönderiliş gayesinden bahsedilmiştir. Hz. Peygamber'e indirilen Kur'an, insanları karanlıklardan aydınlığa yani Allah'ın (cc) gösterdiği doğru yola çıkarmak için gönderilmiştir. "... Bu, rablerinin izniyle insanları karanlıklardan aydınlığa, güçlü ve övgüye layık olan Allah'ın yoluna çıkarman için sana indirdiğimiz kitaptır."⁷⁷

DÜŞÜNELİM PAYLAŞALIM

İbrahim suresinin ilk ayetinden hareketle Kur'an-ı Kerim'in niçin indirildiği ile ilgili düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

⁷⁵ Serinsu vd., "İbrahim Peygamber", 154.

⁷⁶ Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 3/300.

⁷⁷ İbrahim suresi, 1. ayet.

2. ayette **“O Allah ki göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur...”** buyrulurak Rabbinin sınırsız gücüne dikkat çekilir. Bunu gördüğü hâlde inkâr edenler akıl, irade ve tercihlerini yanlış yönde kullandıkları için şiddetli bir azap ile tehdit edilir.⁷⁸

3. ayette inkârcıları yanlış tercihe götüren önemli bir sebepten bahsedilir: **“Onlar dünya hayatını ahirete tercih edenlerdir...”** Dünya hayatına bağlanıp ahireti inkâr edenler yalan, iftira, hile ve tehdit gibi çeşitli yöntemlerle Allah'ın (cc) dinini kötü gösterirler. Maddi ve manevi imkânları kullanarak başkalarının İslam'a girmesini engellemeye kalkışırlar.

BİLGİ KUTUSU

Mukattaa harfleri, hitap ettiği kitlenin dikkatini çekmek için Kur'an-ı Kerim'de bazı surelerin başında yer alan harf veya harfler kümesidir. Mukattaa harfleri Kur'an-ı Kerim'de yirmi dokuz surenin başında bulunmaktadır. Tamamı on dört harften meydana gelir. Bu tür harflerin kullanımı Kur'an-ı Kerim'in indiği döneme ait bir dil özelliğidir. Araplar İslam öncesi şiir ve nesirde bu tür harfleri kullanırlardı. O dönemin ünlü şair ve edebiyatçıları bunların anlamlarını sorma gereği duymamışlardı. Zamanla şiir ve nesirde bu harflerle başlama geleneği kaybolunca insanlar kendi görüşleri doğrultusunda değişik anlamlar yüklemişlerdir.

(Serinsu vd., “Mukattaa Harfleri”, 248.)

4. ayette vahyin gönderiliş gayesi ve dil arasındaki ilişkiye dikkat çekilir. Vahiy, her peygambere kendi kavminin diliyle gönderilmiştir. Böylece peygamberler, Allah'ın (cc) mesajlarını doğru bir şekilde anlatıp açıklayarak mensubu oldukları toplulukla rahat bir iletişim kurmuştur. **“İstisnasız her peygamberi kendi kavminin diliyle gönderdik ki onlara açık açık anlatsın...”**⁷⁹ ayetinde belirtildiği üzere Hz. Peygamber'e de Kur'an, bu nedenle Arapça olarak indirilmiştir.

5. ayette Hz. Muhammed'in (sav) ve ondan önceki peygamberlerin aynı amaçla gönderildiğine dikkat çekilir. Buna örnek olarak Hz. Musa'nın da kendi kavmini karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için gönderilmiş olması verilir.

Ayetin devamında İsrailoğullarının başına gelen olaylardan ve kavuştukları nimetlerden ibret alınması tavsiye edilir. Dünyadaki sıkıntı ve nimetlerin sabır ve şükür için bir vesile olduğu bildirilir.

BİLGİ KUTUSU

Firavun, eski Mısır hükümdarlarına verilen unvandır. Kur'an-ı Kerim'de firavun kelimesi sadece Hz. Musa dönemindeki Mısır kralı için kullanılmıştır. Değişik sure ve ayetlerde, 74 yerde geçmektedir. Firavun, Hz. Musa'nın karşısında yer almış ve ilahlık iddiasında bulunmuştur. Allah'a (cc) ulaşmak için kuleler yaptıracak kadar ileri gitmiştir. Halkını küçümseyip ezmiştir.

(Serinsu vd. “Firavun”, 98.)

⁷⁸ Karaman vd. *Kur'an Yolu*, 3/302.

⁷⁹ İbrahim suresi, 4. ayet.

6-7. ayetlerde firavun tarafından İsrailoğullarına yapılan işkenceden bahsedilir ve Allah'ın (cc) onları firavun'un elinden kurtarmasının büyük bir nimet olduğu hatırlatılır. Sonra da Yüce Allah'ın şu eşsiz bildirisi insanların zihnine kazınır: **"Eğer şükrederseniz size (nimetimi) daha çok vereceğim, nankörlük ederseniz hiç şüphesiz azabım pek şiddetlidir."**

8. ayette, Allah'ın (cc) insanların ibadetine ve şükrüne muhtaç olmadığı açıkça ifade edilmiştir. Rabb'imiz her türlü övgüye layıktır. Bu nedenle de şükredilmeye ve ibadet edilmeye layık olan yalnız O'dur.

YAZALIM

Şükür; kulun, verdiği nimetlerden dolayı kendini Allah'a (cc) borçlu hissetmesi, bunu sözleri ve davranışlarıyla göstermesi anlamına gelir. Hz. Muhammed (sav), Allah'ın (cc) verdiği nimetleri dualarında dile getirmiş, yaptığı ibadetleri de bu nimetlere karşılık bir şükür ifadesi olarak görmüştür. O hâlde Müslümanlar şükürlerini sadece sözle değil, ellerindeki nimetlerin gerçek sahibinin Allah (cc) olduğuna gönülden inanarak ve onları Allah'ın (cc) rızasına uygun şekilde kullanarak da yerine getirmelidir.

Bu metinden yola çıkarak aşağıdaki konularda nasıl şükredilmesi gerektiğini yazınız.

Servetin şükrü:

İlmin şükrü:

Sağlığın şükrü:

9-12. ayetlerde tarihteki bazı kavimler ve onların yaşayışları hakkında Allah'tan (cc) başka kimse'nin yeterli bilgiye sahip olmadığı belirtilir. Allah'ın (cc) varlığını ve birliğini ispatlayacak pek çok akli delil varken insanların bu konuda şüpheye düşmelerinin yersiz ve anlamsız olduğu vurgulanır.

Peygamberlerin getirdiği bütün delillere rağmen bazı insanlar yine de inanmamıştır. İnkârcılar, Allah'ın (cc) bir insanla iletişim kurup ona vahiy göndereceğine inanmadıkları için peygamberlerin çağrısına kulak vermemişlerdir. Bu sebeple peygamberlerden insan gücünün üstünde bir delil, bir başka deyişle mucize getirmelerini istemişlerdir. Oysa insan olmak peygamberliğe engel değildir. Zaten insanlara gönderilen bütün peygamberler de insandır. Allah (cc) peygamberliği dilediği kullarına verir. Mucize de ancak onun izniyle gerçekleşir. Peygamberler sadece Allah'a (cc) güvenmişler, kendilerine yapılan her türlü eziyete Rab'lerine olan iman ve güvenleri sayesinde sabretmişlerdir.⁸⁰

Görsel 1.18: "De ki: "Kulluğunuz ve niyazınız olmasa Allah size ne diye değer versin!.." (Furkan suresi, 77. ayet.)

80 Karaman vd., Kur'an Yolu, 3/308.

BİLGİ KUTUSU

İbrahim suresinin ikinci bölümünde (13-27. ayetler) inanmayan kişilerin peygamberlere karşı sürdürdükleri düşmanlığın başka bir boyutuna dikkat çekilir. Bu da peygamberlerin öz yurtlarını terk etmeye zorlanmasıdır.

Aynı ayetlerde peygamberi yurdundan sürüp çıkarmanın o kavme neye mal olacağı da bildirilir. Allah (cc) onları yok edip yerlerine tekrar müminleri yerleştirecektir. İnanmayanların iyilik adına yaptıkları işler, kabul edilmeyip kül gibi savrulacaktır.

Aynı bölümde kâfirlerin ahirette hiçbir mazeret bulamayacakları, şeytana uyup küfre sapanların şeytan tarafından bile kınanacağı belirtilir. Ayetlerin devamında ise müminler sonsuz cennetlerle müjdelenir. Allah'a (cc) inanmanın (ve bu inancın özlü bir ifadesi olan kelimeitevhidin), meyvesi bitip tükenmeyen bir ağaç gibi müminlere devamlı mutluluk sağlayacağı vurgulanır.

(bk. Işık, "İbrâhîm Suresi", 21/351-352.)

13-14. ayetlerde inkârcıların, peygamberlerin getirdiği mesajı reddetmekle yetinmedikleri; daha da ileri giderek onları kendi dinlerine dönmek veya sürgün edilmek seçenekleri arasında bir tercihte bulunmaya zorladıkları belirtilmiştir. Allah Teala, inkârcıların bu planları karşısında peygamberlerine yardım edeceğini vadetmiş ve inkârcıların yurduna peygamberleri ve onlara iman edenleri yerleştireceğini müjdelemiştir.

Bu ayetler, Mekke'li müşriklerin Hz. Peygamber'i Mekke'den sürgün etmeye çalıştığı bir dönemde inmiştir. Böylece Allah (cc), Hz. Peygamber'i ve ona inananları teselli etmiş, müşrikleri de uyarmıştır. Aynı zamanda bu ayetler, Hz. Peygamber'in öz yurdundan hicret edeceğine fakat daha sonra tekrar yurduna kavuşacağına işaret etmektedir.

15-17. ayetlerde diğer insanlara din ve inanç özgürlüğü tanımayan kişilerin, peygamberleri güç kullanarak kendi dinlerine döndürmeye kalkıştığından bahsedilir. Böyle zor bir durumla karşılaşan peygamberlerin de Allah'tan yardım ve zafer istedikleri haber verilir. Allah (cc) onların bu isteklerine cevap vermiş, elçilerine yardımını esirgememiştir. Zorbalık edip büyüklük taslayanların tamamını helak etmiştir. Bu, kâfirlerin dünyadaki cezasıdır.. Ahiretteki cezalarını da cehennemde çekeceklerdir.

18. ayette inkârcıların dünyada yaptıkları iyi işlerin ahiretteki durumu, bir benzetmeyle anlatılır. Onların dünyada yaptıkları ve kazandıkları fırtınalı bir günde rüzgârın şiddetle savurduğu kül yığını gibi olacak, ahirette hiçbir değer ifade etmeyecektir. Çünkü Allah (cc), insanları önce kendisine, sonra da gönderdiği peygamberlere iman etmekle yükümlü tutmuştur. İnanmayan kişilerin dünya hayatında ortaya koyduğu güzel eserler ve faydalı çalışmalar da elbette değerlidir. Ancak bunlar, Allah'a (cc) ve ahirete inanmadan yapıldığı takdirde sadece dünya hayatında karşılık bulacak, ahiret günü geldiğinde hiçbir fayda sağlamayacaktır. Zaten bunları yapanların amaçları da dünya hayatıyla sınırlıdır.

19-20. ayetlere göre Allah Teala kimsenin yardımına muhtaç olmadan gökleri, yeri ve buralarda yaşayan varlıkları bir hikmet doğrultusunda yaratmıştır. O, dilediği zaman yaratma, dilediği zaman da yarattıklarını yok edip yerine başka varlıklar getirme gücüne sahiptir. Bu ayetlerde Hz. Peygamber üzerinden tüm insanlara hitap edilmekte ve zorba toplumları yok edip yerlerine başkalarını yerleştirmenin zor olduğunu düşünen inkârcılara cevap verilmektedir.

21. ayette dünyada Allah'ın (cc) emir ve yasaklarını dinlemeyenlerin ahiretteki durumlarından bahsedilir. Dünyada kötülükler öncülük eden liderlerin ve onlara uyan güçsüz kimselerin ahirette birbirlerini suçlayacakları haber verilir.

22. ayette şeytanın ahiretteki itirafından bahsedilir. Şeytan, insanlara yalan vaatlerde bulunup onları aldattığını itiraf edecektir. **"... Aslında benim sizi zorlayacak gücüm yoktu. Benim yaptığım size çağrıda bulunmaktan ibaretti. Siz de benim çağrıma uydunuz..."** diyerek kendisinde doğru yolda gitmek isteyenleri zorla yoldan çıkaracak gücün bulunmadığını söyleyecektir. Ayrıca insanlara sadece vesvese yoluyla telkinde bulunduğunu, onların da bunu kabullendiğini, onun yolundan gidenlerin onu değil; kendilerini kınamaları gerektiğini belirtecektir.

23. ayette iman edip iyi işler yapan kişilerin cennetle ödüllendirileceği hatırlatılır. Onların cennette birbirleriyle karşılaştıklarında söyledikleri söz "Selam!"dır.

YAZALIM

Selam, "maddi manevi her türlü kötülük ve sıkıntılardan kurtulmak" anlamına gelir. Müslümanlar, karşılaştıklarında sevgi, dostluk ve iyi niyet dileklerini bu sözle ifade ederek birbirleri için dua etmiş olurlar.

Buna göre siz de Kur'an-ı Kerim'den iki örnek dua ayeti bularak aşağıdaki alana yazınız.

24-26. ayetlerde Allah Teala'nın varlığına ve birliğine imanı, bir başka deyişle kelime-i tevhidi ifade eden "güzel söz", bir ağaca benzetilir. Bu ağacın kökü yeryüzünün derinliklerine sağlam bir şekilde yerleşmiş, gövdesi ve dalları ise gökyüzüne doğru yükselmiştir ve her zaman meyve vermektedir: **"Allah'ın nasıl bir örnek getirdiğini görmedin mi? Güzel sözü; kökü sabit, dalları gökte olan güzel bir ağaca benzetti. O ağaç, Rabb'inin izniyle"**

her zaman meyvesini verir. Öğüt alsınlar diye Allah insanlara böyle örnekler getirmektedir.” Bazı ağaçlar nasıl ki meyve vermeyip kurumaya ve yok olmaya mahkûmsa kötü söz de o ağaçlar gibi sonuçsuz kalmaya mahkûmdur. 27. ayette Allah'ın (cc) “sağlam söz”e iman eden müminlere dünya ve ahirette yardım edeceğinden bahsedilir. Buradaki sağlam söz, 24. ayette geçen “güzel söz” ile eş anlamlı olarak “tevhit” veya “kelime-i şehadet” anlamında kullanılmıştır. Hz. Muhammed (sav) de bu sözü “kelime-i şehadet” olarak açıklamıştır.⁸¹ Yüce Allah, bu sağlam sözü iman edenlerin kalbine yerleştirir. Böylece müminler, imanının verdiği şuurla dünyada güzel işler yapar ve kötülükten sakınır. Bu sayede dengeli ve mutlu bir hayat yaşar, ahirette de kurtuluşa erer.⁸²

DÜŞÜNELİM PAYLAŞALIM

Bir ağaç nasıl ki Allah'ın (cc) izniyle meyve verip insanlara faydalı oluyorsa “kelime-i tevhit” de aynı şekilde insanlara fayda sağlar. O da müminlerin kalplerine yerleşip kök saldıkça davranışları etkiler. İmanın meyveleri müminlere güzel amel ve güzel ahlak olarak yansır. Allah'a (cc) iman eden kişiler kulluk görevlerini yerine getirir ve güzel işlerle meşgul olarak insanlığa faydalı olmaya çalışır. Ayrıca nasıl ki bir ağacın canlı kalması için sulama, budama gibi bazı işlemlere ihtiyaç duyuluyorsa kalpteki imanı da canlı tutmak için gayret etmek gerekir. Müminler faydalı ilim, güzel amel, zikir ve tefekkürle imanlarını beslemezse iman da zayıflayıp yok olabilir.

Bu metinden yararlanarak imanının insan hayatındaki etkilerine dair görüşlerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

28-30. ayetlerde Allah'ın (cc) nimetlerine karşı nankörlük edenlerden ve onların kötü sonlarından bahsedilmektedir. Allah Teala insanlara sayısız nimetler vermiştir. Doğru yolu göstermek ve insanca yaşamalarını sağlamak için onlara peygamberler ve kitaplar göndermiştir. Fakat bazı insanlar, bu nimetlere şükretmek yerine nankörlük ederek Allah'a (cc) ortak koşarlar. Hz. Peygamber'i yalancılıkla suçlar ve Kur'an'ı kabul etmezler. Hatta başkalarının iman etmesini de engellemeye çalışırlar. İşte böyle kimselerin yeri cehennemdir.

31. ayette inanan kullardan, hesap günü gelmeden önce namaz kılmaları ve gizli ya da açık hayır yapmaları istenir: **“İman eden kullarıma söyle: Namazlarını dosdoğru kılsınlar, alım satımın bulunmadığı, dostluğun fayda vermediği o gün gelmeden önce onlara verdiğimiz rızıklardan Allah rızası için gizli ve açık harcasınlar.”**

81 bk. Buhari, “Tefsîr”, 14.

82 Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 3/316.

32-34. ayetlerde Allah'ın (cc) varlığı ve birliğini ispat eden apaçık delillerden bahsedilir. Göklerin ve yerin yaratılması, bulutlardan yağmurun indirilmesi, yağmur sayesinde ölü toprağa yeniden hayat verilmesi ve burada canlılar için rızık olarak türlü türlü bitkilerin yaratılması bu delillerden birkaçıdır. Denizde yüzen gemilerin, vadilerden akan ırmakların, düzenli olarak yörüngelerinde hareket eden Ay ve Güneş'in, birbirini izleyen gece ve gündüzün insanın emrine verilmesi de Allah'ın (cc) nimetlerindendir. Bu konuda şöyle buyrulur: **"O size istediğiniz her şeyi verdi. Allah'ın nimetlerini saymaya kalksanız başa çıkamazsınız. Şu bir gerçek ki insanoğlu çok zalim, çok nankördür!"** O hâlde insanın yapması gereken, bu nimetlerden faydalanmak ve bunca imkânı sağlayan Yüce Allah'a şükretmektir.⁸³

Allah Teala 28-34. ayetlerde genel olarak tüm insanlığa verdiği nimetleri hatırlatmıştı. Burada da Hz. İbrahim'in duasını kabul etmek suretiyle özel olarak Mekkelilere vermiş olduğu nimetleri hatırlatmaktadır. Ayrıca Allah'ın (cc) verdiği sayısız ve sınırsız nimetlerin şükürünü yerine getiren Hz. İbrahim'in Allah'a (cc) yaptığı kulluk örnek gösterilmektedir. Onun bir kul olarak Allah'a (cc) nasıl yalvarıp yakardığı ve O'ndan istedikleri dile getirilmektedir. Kurtuluşun, Allah'ın (cc) birliği ilkesine dayanan Hz. İbrahim'in çizgisinde olduğuna işaret edilmektedir.

BİLGİ KUTUSU

İbrahim suresinin üçüncü bölümündeki (28-34. ayetler) ayetlerde, Yüce Allah'ın (cc) nimetleri ve bu nimetlere karşı nankörlük edenlerin durumlarından bahsedilir. Ardından müminlerden namaz kılmaları, gizli ya da açık hayır yapmaları istenir. Allah'ın (cc) yaratıcı kudretiyle ortaya çıkardığı tabiat varlıklarına ve insanın yararını amaçlayan eşsiz düzene işaret edilir.

(Işık, "İbrâhim Sûresi", 21/352.)

İbrahim suresi, 35-41. ayetlerinin meali:

35. "İbrahim şöyle dua etmişti: "Rabb'im! Bu şehri güvenli kıl. Beni ve oğullarımı putlara tapmaktan uzak tut."
36. "Rabb'im! Putlar birçok insanın yoldan çıkmasına sebep oldu. Bundan böyle kim bana uyarsa o bendendir; kim de bana karşı gelirse şüphesiz sen çok bağışlayan, çok esirgeyensin."
37. "Ey Rabb'imiz! Ben çocuklarımdan bir kısmını, senin kutsal evinin (Kâbe'nin) yanında tarıma elverişli olmayan bir vadiye yerleştirdim. Bunu yaptım ki Rabb'im, namazı kılsınlar. İnsanların gönüllerini onlara meylettir ve çeşitli ürünlerinden onlara rızık ver ki şükretsinsinler."
38. "Rabb'imiz! Şüphesiz ki sen, gizlediğimizi de açığa vurduğumuzu da bilirsin. Yerde ve gökte hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz."

39. "Yaşlılığıma rağmen bana İsmail'i ve İshak'ı armağan eden Allah'a hamdolsun. Şüphesiz ki Rabb'im duaları işitendir."
40. "Rabb'im! Beni namaza devam eden bir kimse eyle. Soyumdan da böyle kimseler yarat. Rabb'imiz! Duamı kabul eyle."
41. "Rabb'imiz! Hesap görülecek günde, beni, ana babamı ve inananları bağışla."

ARAŞTIRALIM

Hz. İbrahim'in eşi Hacer ve oğlu İsmail'le göç ettiği Mekke'nin coğrafi özelliklerini araştırarak bu konuyla ilgili bir sunum hazırlayınız ve sınıf ortamında arkadaşlarınıza sununuz.

35. ayette Hz. İbrahim'in duası hatırlatılır. Burada geçen "putlar" kelimesi, üzerine ilahi güç veya nitelik yakıştırılarak tapınma duygusu uyandıran, Allah'tan (cc) başka her şey anlamında kullanılmıştır.

Can ve mal güvenliği bulunmayan bir yerde dinî ve dünyevi görevler yerine getirilemez. Bu nedenle Hz. İbrahim, öncelikle yaşadıkları yeri güvenli kılması için Allah'a (cc) dua etmiş ve O'ndan hem kendisini hem de soyundan gelenleri putperestlik inancından korumasını istemiştir.

36. ayette, İbrahim'in (as) şirkten korunan müminleri kendi dininin mensuplarından ve kurtuluşa erenlerden saydığı bildirilir. O, kendisine karşı gelip isyan edenleri ise **"Sen çok bağışlayan, çok esirgeyensin."** diyerek Allah'ın (cc) affına havale etmiştir. Bu durum, Hz. İbrahim'in ne kadar şefkatli ve merhametli bir peygamber olduğunu da göstermektedir.

BİLGİ KUTUSU

İbrahim suresinin üçüncü bölümü (35-41. ayetler), insanlığın büyük rehberlerinden Hz. İbrahim'in yüksek dinî kişiliğini yansıtan ayetlerden oluşur. Bu bölümde Mekke'nin hem güvenlik hem de tevhit merkezi olmasını dileyen Hz. İbrahim'in özlü ve örnek dua cümleleri vardır.

(bk. Işık, "İbrâhîm Sûresi", 21/352.)

37-41. ayetlerde yine Hz. İbrahim'in dualarına yer verilir. Hz. İbrahim, Allah'tan (cc) aldığı bir işaretle eşi Hacer ve oğlu İsmail'i Mekke'ye götürmüş ve Kâbe yakınlarında tarıma elverişli olmayan, çorak bir vadiye yerleştirmişti. Hz. İbrahim burada bu vadinin güvenli bir yerleşim merkezi hâline gelmesi için Allah'a (cc) dua etti. Allah (cc) da Hz. İbrahim'in duasını kabul ederek Mekke'yi güvenli bir şehir hâline getirdi. Zaman içinde dünyanın çeşitli bölgelerinde yetiştirilen ürünler, hem hac ve umre dönemlerinde hem de panayır zamanlarında Mekke'ye getirilerek buradaki sosyal ve ticari hayata katkı sağlandı.

UYGULAYALIM

İbrahim suresindeki dua ayetlerinden ikisini ezberleyerek sınıfta arkadaşlarınıza okuyunuz.

Hz. İbrahim; İsmail (as) ve İshak (as) doğduğunda hayli yaşlıydı. Daha önce yaptığı evlat sahibi olma duasının bu yaşta kabul edilmesine karşı Allah'a (cc) asla nankörlük etmemiş, bu nimetleri hamt ve şükürle karşılamıştır. Bu şükrün bir göstergesi olarak **"Rabb'im! Beni namaza devam eden bir kimse eyle. Soyumdan da böyle kimseler yarat. Rabb'imiz! Duamı kabul eyle."**⁸⁴ diyerek O'na yalvarmıştır. 41. ayette ise onun şu güzel duasına yer verilmiştir. **"Rabb'imiz! Hesap gününde beni, ana babamı ve inananları bağışla!"**⁸⁵

BİLGİ KUTUSU

İbrahim suresinin son bölümünde (42-52. ayetler), genel bir değerlendirme yapıldıktan sonra Allah'ın (cc) bildirdiği hak ve adalet yoluna karşı savaş açanların bu savaş sonunda hissedeceği derin pişmanlıktan, faydasız dileklerden ve çarptırılacakları ağır cezalardan bahsedilir.

(bk. Işık, "İbrâhîm Sûresi", 21/352.)

42-43. ayetlerde, Allah'ın (cc) zalimlerin yaptıklarından habersiz olmadığı bildirilir. Bu ayetlere göre Allah Teala'nın zalimleri hemen cezalandırmamasının sebebi, onlara zaman vererek tövbe etmelerine fırsat tanımaktır. Tövbe etmedikleri takdirde onlara ahirette gereken ceza verilecektir.

44-45. ayetlerde, ahirette zalimlerin iman edip güzel işler yapmak, böylece ahiret azabından kurtulmak için dünyaya geri gönderilmek isteyecekleri haber verilir. Oysa onlar, kendilerinden önceki kavimlerin başlarına gelenleri biliyordu. Ancak bunları duymazlıktan geldiler ve olanlardan ibret almadılar. Öldükten sonra diriltileceklerini de inkâr ettiler. Dolayısıyla dünyada iman ederek güzel işler yapma fırsatını kaçırmış oldular.

46-47. ayetlerde inkârcıların, kurmuş oldukları tuzaklarla Allah'ın (cc) dinini yıkamayacakları ifade edilir. Çünkü Allah Teala gönderdiği kitabı koruyacağını ve peygamberlerine yardım edip onları zafere kavuşturacağını vadetmiştir. Allah (cc), verdiği sözden dönmez.

48-51. ayetlerde, kıyamet gününde kâinatta meydana gelecek köklü değişime işaret edilir. O gün insanların, dünyada yaptıklarının hesabını vermek üzere kabirlerinden kalkıp Allah'ın (cc) huzurunda toplanacakları haber verilir ve suçluların içine düşecekleri kötü durum anlatılır.

84 İbrahim suresi, 40. ayet.

85 Karaman vd., *Kur'an Yolu*, 3/321.

Sure, bütün insanlara bir mesaj niteliği taşıyan 52. ayetle son bulur: **“Bu Kur’an; kendisiyle uyarılsınlar, Allah’ın ancak tek ilah olduğunu bilsinler ve akıl sahipleri düşünüp öğüt alsınlar diye insanlara bir bildiridir.”**⁸⁶

YAZALIM

Aşağıda İbrahim suresiyle ilgili bazı çıkarımlar verilmiştir.

Yüce Allah toplumlara kendileriyle aynı dili konuşan peygamberler göndermiştir.

Bütün peygamberler toplumlarını tek Allah (cc) inancına çağırmıştır.

Nimetlere şükrettikçe Allah (cc) daha fazlasını verir.

Allah Teala’nın insanların şükrüne ihtiyacı yoktur.

İnanan ve iyi işler yapan müminler cennetle ödüllendirilir.

Müminler Yüce Allah’a Hz. İbrahim gibi gönülden dua etmelidir.

Müminler Allah’tan (cc) af dilemeli, hem anne babaları hem de bütün müminler için dua etmelidir.

Müminler şeytanın hilelerine karşı dikkatli olmalıdır.

Siz de bu sureden çıkarılabilecek başka mesajları yazınız.

Kur'an'dan Dualar Öğreniyorum: İsra Suresi, 24. Ayet

Dua, insanın Allah'ın (cc) yüceliği karşısında kendi zayıflığını kavrayıp O'na yalvarması, O'nu övmesi ve O'nunla iletişim kurmasıdır. Bütün insanlar için hayırlı bir ömür istemek İslam'da övülen bir davranıştır. İslam'a göre insanlar Allah'tan (cc) bir dilek dilemeden önce o dileğin gerçekleşmesi için kendileri çalışıp gayret göstermelidir.⁸⁷ Bununla birlikte Yüce Allah Kur'an-ı Kerim'de "... **Bana dua edin ki duanıza cevap vereyim...**"⁸⁸ buyurarak duanın önemine dikkat çekmiştir. Ayrıca diğer ayetlerde Allah'a (cc) kulluk ve itaatten hemen sonra anne babaya iyi davranmanın önemi vurgulanmıştır.⁸⁹ Hz. Peygamber de ibadetin özünün dua olduğunu belirtmiştir.⁹⁰

Toplumun temelini aile, ailenin temelini ise anne baba oluşturur. Anneler ve babalar, çocukların hem varlık sebebidir hem de onları yetiştiren ve terbiye eden kimselerdir. İslam'da anne babayı sevmenin ve onlara saygı göstermenin bir ibadet olduğu ve bu ibadetin duaların kabul edilmesine vesile olduğu bildirilmiştir.⁹¹

BİR HADİS

"Bir adam Allah Resulüne gelerek, 'Ey Allah'ın Resulü, kendisine güzel davranıp yakınlık göstermemi en çok hak eden kimdir?' diye sordu. Hz. Peygamber 'Annendir.' cevabını verdi. Adam, 'Sonra kimdir?' diye sorunca Hz. Peygamber yine, 'Annendir.' buyurdu. Adam 'Sonra kimdir?' diye yeniden sorunca Peygamber Efendimiz 'Annendir.' cevabını verdi. Bunun üzerine adam, 'Sonra kimdir?' dedi. Hz. Peygamber de 'Sonra babandır.' buyurdu."

(Buhari, "Edeb", 2.)

Yüce Allah, zor zamanlarında anne babanın ihtiyaçlarını karşılamak ve onların hayır dualarını almak konusunda şöyle buyurmuştur: "**Rabb'in sadece kendisine kulluk etmenizi ve anne babanıza iyi davranmanızı emretti. Onlardan biri veya ikisi senin yanında yaşlanırsa onlara 'öf' bile deme, onları azarlama. İkisine de gönül alıcı güzel sözler söyle.**"⁹² Bu ayette Allah'a (cc) ibadetten hemen sonra anne babaya iyilikten bahsedilmesi, bu ödevin ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Anne babaya isyanın ve saygısızlığın en basit ifadesi olan "öf" kelimesi bile İslam'da yasaklanmıştır.⁹³ Bu ayetin devamında ise Yüce Allah insanlara dillerinden düşürmemeleri gereken şu duayı öğretmektedir: "**Onlara merhametle ve alçak gönüllülükle kol kanat ger. 'Rabb'im! Onlar nasıl küçüklükte beni şefkatle eğitip yetiştirdilerse şimdi sen de onlara merhamet göster.' diyerek dua et.**"⁹⁴

87 Serinsu vd., "Dua", 62.

88 Mümin suresi, 60. ayet.

89 bk. Enam suresi, 151. ayet.

90 bk. Tirmizi, "Deavat", 1.

91 bk. Buhari, "Edeb", 5.

92 İsra suresi, 23. ayet

93 Çağrı, "Ana Baba", 3/104; Karaman vd., Kur'an Yolu, 3/477.

94 İsra suresi, 24. ayet

Bir gün Hz. Peygamber, anne babası yanında yaşlanıp da onlarla ilgilenmeyen ve onlara saygı göstermeyen kimselerin durumuyla ilgili *"Burnu yere sürtülsün!"* buyurmuştur. Sitem dolu bu ifadeyi üç defa tekrarlayınca ashâbı merakla *"Ey Allah'ın Resulü, kimdir o?"* diye sormuş, Hz. Peygamber de *"Yanında annesi ile babasından biri yahut her ikisi ihtiyarlayıp da cennete giremeyen kişidir."* buyurarak anne babayı hoşnut etmek ile cennete girmek arasında bağ kurmuştur.⁹⁵

Anne baba ile ilgili e-İçeriğe bu karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

OKUYALIM

Hiz. Ömer Anlatıyor:

"Bir savaş sonrasında Resulullah'ın (sav) huzuruna bir grup esir getirilmişti. Bunların içinde emzikli çocuğunu kaybetmiş bir kadın vardı. Heyecan ve telaşla çocuğunu arıyordu. Nihayet esirler arasında yavrusunu buldu, hemen onu bağrına bastı ve emzirmeye başladı. Bu şefkat tablosunu gören Hiz. Peygamber bize sordu:

- şu kadının kendi çocuğunu ateşe atabileceğini düşünür müsünüz? Biz de:
- Hayır, bunu asla yapmaz, dedik.

Bunun üzerine Resulullah şöyle buyurdu:

- Bilin ki Allah, kullarına karşı bu kadının çocuğuna olan şefkatinden daha merhametlidir."

(Buhari, "Edep", 18.)

Kur'an Kavramlarını Öğreniyorum: Din, İman, Tevhit, İtaat

Din

Allah Teala insanı sayısız nimetlerle donatmış ve seçim yapma konusunda özgür bırakmıştır. Seçim yaparken de onu yalnız bırakmamış, doğruyu seçmesi için ona akıl vermiş ve rehberlik etmesi için peygamberler göndermiştir. İnsanı iyiliğe yöneltip kötölükten alıkoyacak, dünya ve ahiret hayatında mutlu olmasını sağlayacak kurallar koymuş ve tavsiyelerde bulunmuştur. Yüce Allah'ın hem dünya hem de ahiret mutluluğunu sağlamaya yönelik bu kural ve tavsiyelerine **din** adı verilir.⁹⁶

BİLGİ KUTUSU

Kur'an-ı Kerim'de din kelimesi "âdet, yol, gidişat", "hesap, ceza, mükâfat, ceza ve mükâfatın verildiği gün", "boyun eğme, kulluk, itaat" gibi pek çok anlama gelmektedir. Söz gelimi Maun suresinin başındaki "Dini yalanlayanı gördün mü? İşte o, yetimi itip kakar, yoksulu doyurmaya teşvik etmez..." ayetlerinde geçen "din" kelimesi, ceza ve mükâfatın verildiği hesap günü anlamında kullanılmıştır.

(Serinsu vd., "Din", 59-60.)

⁹⁵ Müslim, "Birr", 10.

⁹⁶ Özdirek vd., *Benim Güzel Dinim*, 3/16.

İslam'a göre ilk insan, aynı zamanda ilk peygamberdir. Hz. Âdem'den Hz. Muhammed'e (sav) kadar bütün peygamberler kendi ümmetlerine Allah'ın (cc) bir olduğunu, ondan başkasına kulluk edilmemesi gerektiğini anlatarak İslam'ı öğretmişlerdir. Dolayısıyla Allah'ın (cc) vahiy yoluyla insanlara gönderdiği ilahi dinin ortak adı "İslam"dır.

"Şüphesiz Allah katında din İslam'dır..."⁹⁷ ayetinde de bu gerçek vurgulanmıştır. Bakara suresinin 132. ayetinde de bu durum **"İbrahim de bu dini oğullarına vasiyet etti. Yakup da 'Oğullarım! Allah sizin için bu dini seçti; öyleyse yalnız O'na teslim olmuş müminler olarak can verin!' dediler."** şeklinde ortaya konmuştur.

BİLGİ KUTUSU

Mekke Dönemi'nin ilk zamanlarında inen bazı ayetlerde "din" kelimesi, "yevm" kelimesiyle birlikte "yevmiddin (hesap, ceza ve ödül günü)" şeklinde geçmektedir. Bu, insanın iman ve ameline göre hesaba çekileceği ahiret gününü ifade eder. Fatiha suresinin 4. ayetinde geçen "din günü" ifadesi de bu anlamda kullanılmıştır.

(Tümer, "Din", 9/312.)

DÜŞÜNELİM PAYLAŞALIM

Allah Teala'nın gönderdiği bütün dinler tevhit üzeredir. Tevhidin zıddı olan şirk kavramının size neler çağrıştırdığını arkadaşlarınızla paylaşınız.

İnsanı yoktan var eden Yüce Allah, insanı en iyi tanıyandır. Bedenin ve ruhun ihtiyaçlarını da en iyi bilen O'dur. Dolayısıyla insanın hem dünya hem de ahirette mutlu olmasını sağlayacak kuralların neler olduğunu da ancak O bilir. Bir başka deyişle dini belirleme yetkisi sadece Allah'a (cc) aittir. O'ndan başka bir varlığın din belirleme, dinin temel kurallarını değiştirme ya da kaldırma yetkisi yoktur.⁹⁸ Allah'ın (cc) belirlediği tek din de İslam olduğuna göre İslam dışındaki hiçbir dinin Allah (cc) katında hükmü yoktur. Bu durum Kur'an-ı Kerim'de şöyle ifade edilmiştir: **"Kim, İslam'dan başka bir din ararsa, bilsin ki kendisinden böyle bir din asla kabul edilmeyecek ve o, ahirette ziyan edenlerden olacaktır."**⁹⁹

Her işinde bir hikmet bulunan Allah (cc) hiçbir şeyi boş yere yaratmadığı gibi biz insanları da başıboş bırakmamış; **"İnsan, kendisinin başıboş bırakılacağını mı zanneder."**¹⁰⁰ buyurarak bu gerçeği bize hatırlatmıştır. O'nun peygamberler aracılığıyla tebliğ ettiği din, insanlara niçin yaratıldığını ve dünya hayatında nasıl yaşaması gerektiğini öğretmiştir.

97 Al-i İmran suresi, 19. ayet.

98 Özdirek vd., *Benim Güzel Dinim*, 3/22.

99 Al-i İmran suresi, 85. ayet.

100 Kıyamet suresi, 36. ayet.

BİLGİ KUTUSU

Din, Allah (cc) tarafından peygamberler aracılığıyla gönderilen ve herhangi bir değişikliğe uğramayan, İslam dini. Hz. Âdem'den Hz. Muhammed'e (sav) kadar gönderilen bütün ilahi dinlerin ortak adı İslam'dır.

(Serinsu vd., "Din", 60.)

İnsan hayatı boyunca mutlu olmak için bir arayış hâlinindedir. Din de insanın bu arayışına en güzel cevabı veren ve ona gerçek mutluluğun yolunu gösteren mükemmel bir rehberdir. Çünkü insan din sayesinde yaratıcısıyla bağ kurar, ölümün bir son olmadığını ve yeni bir hayatın başlangıcı olduğunu bilir. Allah (cc) din aracılığıyla insanlara dünyada ve ahirette mutlu olmanın yollarını gösterir. Ayrıca insan Rabb'ine en güzel ve en doğru şekilde nasıl kulluk edeceğini, O'nun nimetlerine nasıl şükredeceğini öğrenir. **"Hâlbuki onlara, ancak dini Allah'a has kılarak, hakka yönelen kimseler olarak O'na kulluk etmeleri, namazı kılmaları ve zekâtı vermeleri emredilmişti. İşte bu dosdoğru dindir."**¹⁰¹ ayetinde de gerçek dinin Allah (cc) tarafından gösterilen yol olduğu ifade edilmiştir.

BİR HADİS

"Hz. Peygamber bir defasında, arkadaşlarıyla otururken eline bir ağaç dalı aldı. Yere düz bir çizgi çizdi ve 'Bu Allah Teala'nın dosdoğru yoludur.' buyurdu. Sonra söz konusu çizginin sağına ve soluna çizgiler çizdi ve 'Bunlar da şeytanın yollarıdır.'" buyurdu. Daha sonra da mübarek ellerini ortadaki çizginin üzerine koydu ve Enam suresinin 153. ayetini okudu: "Şüphesiz bu benim dosdoğru yolumdur. Buna uyun, (başka) yollara sapmayın yoksa onlar sizi Allah'ın yolundan ayırır. İşte günahattan korunmanız için Allah size bunları emretti."

(İbni Mace, "Mukaddime", 1.)

Din, insanlara her yerde ve her zaman Yüce Allah'ın kontrolü ve gözetimi altında olduklarını bildirir. Kimsenin görmediği durumlarda bile Yüce Allah tarafından görüldüklerini ve herkesin öldükten sonra hesaba çekileceğini öğretir. **"Lokman, "Sevgili oğlum" (dedi), "Yaptığın iş bir hardal tanesi ağırlığında bile olsa, bir kayanın içinde saklansa veya göklerde yahut yerin dibinde bulunsa yine de Allah onu açığa çıkarır. Kuşkusuz Allah her şeyi bütün gizlilikleriyle bilir, O her şeyden haberdardır."**¹⁰² ayetinde de bu durum açıkça ifade edilmiştir. Manevi açıdan sürekli kontrol altında olmak, insanın kötü davranışlardan uzaklaşmasını ve güzel ahlaklı olmak için gayret göstermesini sağlar.¹⁰³

İman

İman; Allah'ın (cc) varlığını, birliğini ve Hz. Peygamber'in Allah Teala'dan getirdiği kesin hüküm ve bilgileri kalp ile tasdik etmek, tereddütsüz kabullenip teslim olmaktır. Bu özelliklere sahip olan kimselere mümin denir. Yüce Allah Kur'an-ı Kerim'de **"Müminler**

101 Beyyine suresi, 5. ayet.

102 Lokman suresi, 16. ayet.

103 Özdirek vd., *Benim Güzel Dinim*, 3/6-19.

ancak Allah'a ve Resulüne iman eden, ondan sonra asla şüpheye düşmeyen, Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla savaşırlardır. İşte doğrular ancak onlardır."¹⁰⁴ buyurarak müminlerin özelliklerini vurgulamıştır.

İmanın en kısa ifadesi, tevhit ve şehadet kelimelerinde özetlenmiştir. Allah'ı (cc) tek ilah tanıyan, Hz. Muhammed'i (sav) onun peygamberi olarak kabullenen kişi; diğer iman esaslarını ve onun getirdiği bütün hükümleri de kabul etmiş demektir. Çünkü diğer iman esasları bize Hz. Peygamber aracılığıyla bildirilmiştir.¹⁰⁵

BİLGİ KUTUSU

İman, sözlükte "bir kişinin söylediği sözü doğrulamak, şüpheye yer veremeyecek şekilde kesin olarak yürekten inanmak ve güven vermek" anlamlarına gelir.

(Kılavuz, *İslam Akaidi ve Kelama Giriş*, 17.)

Kur'an-ı Kerim'de sabit olan ve sahih hadislerle de açıklanan iman esasları, sadece altı maddeden ibaret değildir. İnanç, ibadet ve ahlak konularında dine ait olduğu kesin olarak kanıtlanmış bütün esaslara inanmak ve bunların farz, helal ya da haram olduğunu kabul etmek de imanın gerekleri arasındadır.¹⁰⁶ Allah'a (cc), meleklerle, kitaplara, peygamberlerle, ahiret gününe, kazaya ve kadere iman etmek İslam'ın temel inanç esaslarıdır. Farzlar ve haramlar ise İslam'ın temel hükümleridir. Allah Teâlâ insanlara namaz, oruç, hac, zekât gibi ibadetleri yerine getirmelerini emretmiş; hırsızlık yapma, adam öldürme, iftira atma gibi kötülükleri de yasaklamıştır. Müminler, İslam'daki bu inanç esaslarının ve temel hükümlerin Yüce Allah tarafından belirlendiğine kesin olarak inanır.

YAZALIM

"Müminler o kimselerdir ki Allah'ın adı anıldığında yürekleri titrer, kendilerine Allah'ın ayetleri okunduğunda bu onların imanlarını arttırır. Onlar yalnızca Rab'lerine güvenirlir, namazlarını özenle kırlar, kendilerine verdiğimiz rızıkların bir kısmını Allah yolunda harcarlar." (Enfal suresi, 2-3. ayetler.)

Bu ayetlerden yararlanarak müminlerin başlıca özelliklerini yazınız.

104 Hucurat suresi, 15. ayet.

105 Karaman vd., "İmân", 315.

106 Sinanoğlu, "İman", 22/214.

İman etmek kalple ilgili bir eylemdir. Bununla birlikte iman etmek ile ilahi emirlere uymak arasında sıkı bir ilişki vardır. Yüce Allah şu ayette cennet ehlinin iman edip güzel ameller işleyen kimselerden oluşacağını bildirmiştir: **“İman edip dünya ve ahiret için yararlı işler yapanlara altlarından ırmaklar akan cennetler vardır. İşte büyük kurtuluş budur.”**¹⁰⁷

Kur'an-ı Kerim'e göre müminler Allah'tan (cc) başka bir ilaha tapmazlar, cana kıymazlar ve zina etmezler. Bu konuda Yüce Allah (cc) şöyle buyurmuştur: **“Onlar; Allah ile birlikte başka bir tanrıya tapmazlar, Allah'ın dokunulmaz kıldığı insan hayatına haksız yere kıymazlar, zina etmezler...”**¹⁰⁸

Kur'an-ı Kerim'de müminlerin oruç tutmak, namaz kılmak, iyiliği emretmek, kötülüğü engellemek gibi emirleri yerine getirdikleri şöyle ifade edilmiştir: **“Onlar tövbe edenler, ibadet edenler, hamdedenler, oruç tutanlar, rükû ve secde edenler, iyiliği emredip kötülükten alıkoyanlar ve Allah'ın koyduğu sınırları hakkıyla koruyanlardır. Müminleri müjdele!”**¹⁰⁹ Müminlerin özellikleri diğer ayette şöyle bildirilmiştir: **“Müminler ancak o kimselerdir ki Allah adı anıldığı zaman kalpleri ürperir. O'nun ayetleri kendilerine okunduğu zaman bu onların imanlarını artırır. Onlar sadece Rab'lerine tevekkül ederler. Namazı dosdoğru kılarlar, kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden Allah yolunda harcarlar. İşte onlar gerçek müminlerdir. Onlara Rab'leri katında yüksek mertebeler, bağışlanma ve cömertçe verilmiş rızık vardır.”**¹¹⁰

İman, Allah'ın (cc) rızasına uygun davranışlarla tamamlanır.¹¹¹ Bu amellerin başında ise ibadetler gelir. İbadetlerle tamamlanan iman, Allah (cc) katında çok daha değerlidir. İbadetleri severek yapmak, güzel ahlaklı olmak, yapılan her işte Allah'ın (cc) hoşnutluğunu gözetmek gibi davranışlar imanın en güzel meyveleridir. Bu meyveler imanın güçlenmesinidesağlar.¹¹²

Allah'ın (cc) varlığını, birliğini ve Hz. Muhammed'in (sav) peygamberliğini inkâr eden kimselere “kâfir” denir. Gerçek mümin, Allah'a (cc) kalpten iman eder ve Hz. Peygamber'e gönderilen vahiyleri özgür iradesiyle benimser. Ancak İslam'ın temel esaslarına inandığını diliyle söylediği hâlde kalbiyle tasdik etmeyen bir insan mümin değil “münafık”tır. Yüce Allah bu konuda şöyle buyurmuştur: **“İnsanlardan, inanmadıkları hâlde Allah'a ve ahiret gününe inandık diyenler de vardır. Bunlar Allah'ı ve müminleri aldatmaya çalışırlar. Oysa sadece kendilerini aldatırlar da farkında değildirler. Onların kalplerinde (münafıklıktan kaynaklanan) bir hastalık vardır...”**¹¹³

107 Buruc suresi, 11. ayet.

108 Furkan suresi, 68. ayet.

109 Tövbe suresi, 112. ayet.

110 Enfal suresi, 2-4. ayetler. Ayrıca bk. Bakara suresi, 1-5, Müminun suresi, 1-11, Furkan suresi, 63-77.

111 Sinanoğlu, “İman”, 22/212-213.

112 Özdirek vd., *Benim Güzel Dinim*, 3/50.

113 Bakara suresi, 8-10. ayetler.

BİLGİ KUTUSU

İmanın geçerli olmasının şartları şunlardır:

İmanın hür iradeye dayalı bir tercih olması; baskı, tehdit veya dünya hayatından ümit kesme durumlarında gerçekleşmemiş bulunması gerekir.

Müminler, iman esaslarından birini inkâr anlamına gelen tutum ve davranışlardan kaçınmalıdır. Örneğin Allah'a (cc) iman eden ve O'nun gönderdiği bütün peygamberleri tasdik edip de Hz. Muhammed'in (sav) peygamberliğine inanmayan bir kimseye mümin denilemez.

(Karaman vd., *İlmihal (İman ve İbadetler)*, 1/74.)

Nasıl ki gerçek iman için kalbin iman etmesi gerekiyorsa inkâr da kalbin inkârına dayanır. Sahabilerden Ammar bin Yasir, Kureyş müşriklerinin ağır baskılarına ve ölüm tehditlerine dayanamadığı için tüm kalbiyle iman etmesine rağmen Müslüman olmadığını söylemek zorunda kalmıştır. Daha sonra çok üzgün ve perişan bir hâlde Resulullah'a gelip bu olayı anlatmış, Hz. Peygamber de ona aynı durum tekrar başına gelirse aynı şeyi yapabileceğini söylemiştir.¹¹⁴ Bu olay üzerine **"Kalbi imanla dolu olduğu hâlde zorlanan kimse hariç, inandıktan sonra Allah'ı inkâr eden ve böylece göğsünü küfre açanlara Allah'tan gazap iner ve onlar için büyük bir azap vardır."**¹¹⁵ ayeti nazil olmuştur.

OKUYALIM

...

H. Ömer (ra) anlatıyor:

Bir gün, Resulullah'ın huzurunda bulunduğumuz sırada, elbisesi beyaz mı beyaz, saçları siyah mı siyah, yoldan gelmiş bir hâli olmayan ve içimizden kimsenin tanımadığı bir adam çıkageldi. Hz. Peygamber'in yanına oturdu ve dizlerini onun dizlerine dayadı. Ellerini kendi dizlerinin üstüne koydu ve "Ey Muhammed, bana İslam'ı anlat." dedi. Resulullah (sav) "İslam; Allah'tan başka ilah olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın (cc) Resulü olduğuna şehadet etmen, namazı dosdoğru kılman, zekâtı vermen, ramazan orucunu tutman, yoluna güç yetirebilirsen Kâbe'yi ziyaret (hac) etmendir." buyurdu. Adam, "Doğru söyledin." dedi. Onun hem sorup hem de tasdik etmesi tuhafımıza gitti. Adam, "Şimdi de imanı anlat bana." dedi. Resulullah (sav), "Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe inanmandır. Ayrıca kadere, hayrın ve şerrin Allah'tan (cc) geldiğine iman etmendir." buyurdu. Adam tekrar "Doğru söyledin." diye tasdik etti ve "Peki ihsan nedir, onu da anlat." dedi. Resulullah (sav), "İhsan, Allah'a onu görüyormuşsun gibi kulluk etmendir. Sen onu görmüyorsan da O seni mutlaka görüyor." buyurdu...

(bk. Müslim, "İman", 1.)

114 Fayda, "Ammâr b. Yâsir", 3/75.

115 Nahl suresi, 106. ayet.

Tevhit

Tevhit; Yüce Allah'ı zatında, sıfatlarında ve fiillerinde bir ve tek kabul etmek, eşi ve benzerinin bulunmadığına inanmak, hiçbir şeyi O'na ortak koşturmak ve ibadeti sadece Allah (cc) için yapmaktır.¹¹⁶

BİLGİ KUTUSU

Tevhit, sözlükte "Birleme, bir şeyin bir olduğuna karar verme, tek kılma" anlamına gelir. Terim anlamı ise "Allah'tan başka ilah yoktur, Muhammed onun resulüdür." anlamına gelen "Lâ ilâhe illallah, Muhammedürresulüllâh." cümlesine kalp ile inanmak ve bunu dil ile söylemektir.

(Serinsu vd., "Tevhit", 365.)

Tevhit inancının özü; Allah Teala'yı tek ilah, tek yaratıcı ve kulluk edilmeye layık tek varlık kabul etmektir. Tevhit ehli olmak için sadece Allah'ın (cc) varlığına inanmak yetmez; O'ndan başka ilah olmadığına, O'nun tek yaratıcı, tek rızık verici, tek hüküm koyucu olduğuna, kulluk edilmeye layık tek varlığın O olduğuna da inanmak gerekir. Bu konuda Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyrulmuştur:

"De ki: Şüphesiz benim namazım da diğer ibadetlerim de yaşamım da ölümüm de âlemlerin Rabb'i Allah içindir. Onun hiçbir ortağı yoktur. İşte ben bununla emrolundum. Ben Müslümanların ilkiyim."¹¹⁷

"De ki: Her şeyin Rabb'i o iken ben başka bir Rab mi arayayım?.."¹¹⁸

"...Size gökten ve yerden rızık verecek Allah'tan başka yaratıcı mı var?.."¹¹⁹

"...Hüküm, ancak Allah'a aittir. O, kendisinden başka hiçbir şeye tapmamanızı emretmiştir. İşte doğrudur budur..."¹²⁰

Tevhit inancını ortaya koyan en güzel ve özlü ifade, "Allah'tan başka ilah yoktur." anlamına gelen "Lâ ilâhe illallah" cümlesidir. Bundan dolayı bu cümleye tevhit kelimesi (kelime-i tevhit) denir.

Kur'an-ı Kerim'de en fazla üzerinde durulan konu tevhittir. Allah (cc), Kur'an'da vahit (bir), ehat (tek) gibi sıfatlarla nitelenmiş, birçok ayette de O'ndan başka ilah olmadığı vurgulanmıştır:

116 Karaman vd. "Tevhid", 659-660.

117 Enam suresi, 162-163. ayetler.

118 Enam suresi, 164. ayet.

119 Fatır suresi, 3. ayet.

120 Yusuf suresi, 40. ayet.

"Allah ki O'ndan başka hiçbir ilah yoktur..."¹²¹

"İşte bu Allah sizin Rabb'inizdir. O'ndan başka ilah yoktur. O her şeyin yaratıcısıdır. Öyleyse O'na kulluk edin. O her şeye vekildir (Güvenilip dayanılacak tek varlık O'dur)."¹²²

"Sizin ilahınız bir tek ilahdır. Ondan başka ilah yoktur. O rahmandır, rahimdir."¹²³

Kur'an-ı Kerim'de kâinattaki eşsiz düzenin ancak tek ilah tarafından sürdürülebileceği, bu yüzden Yüce Allah'tan başka ilahlar olabileceğine inanmanın mantıklı olmadığı belirtilmiştir:

"Eğer yerle gökte Allah'tan başka tanrılar olsaydı yerin ve göğün düzeni bozulurdu. Arşın Rabb'i olan Allah, onların yakıştırdığı sıfatlardan münezzehtir."¹²⁴

"Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın..."¹²⁵

Görsel 1.19: Hat sanatıyla yazılmış Kelimeitevhit Lâ ilâhe illallah Muhammedürresulüllâh

Tevhit, İslam dininin en önemli özelliğidir. İslam'a göre ilk peygamber Hz. Âdem'den son peygamber Hz. Muhammed'e (sav) kadar bütün peygamberler, bu inancı insanların gönüllerine yerleştirmeye çalışmıştır. Bu konuda Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyrulmuştur: **"Senden önce gönderdiğimiz bütün peygamberlere 'Şüphesiz benden başka hiçbir ilah yoktur. Öyleyse bana ibadet edin.' diye vahyetmişizdir.**"¹²⁶

Tevhidin zıddı "şirk"tir. Şirk, sadece Allah'a (cc) özgü olan konularda bir başka varlığı O'nunla eşit veya O'na denk kabul etmek demektir. Kur'an'da **"Allah, kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz, ondan başka günahları dilediği kimse için bağışlar. Kim Allah'a ortak koşarsa büsbütün sapmıştır."**¹²⁷ buyrulur. Şirkin bağışlanması mümkün olmayan bir günah olduğu bildirilmiştir. Mekke müşrikleri, Allah'ın (cc) varlığını kabul ettikleri hâlde başka varlıkları O'na ortak koştukları için şirke düşmüşler, bu sebeple Kur'an'da "müşrik" olarak nitelenmişlerdir.

121 Bakara suresi, 255. ayet.

122 Enam suresi, 102. ayet.

123 Bakara suresi, 163. ayet.

124 Enbiya suresi, 22. ayet.

125 Nisa suresi, 36. ayet.

126 Enbiya suresi, 25. ayet.

127 Nisa suresi, 116. ayet.

Kur'an-ı Kerim'deki pek çok ayette Allah'ın (cc) bir ve tek olduğu, O'nun eşi ve benzerinin bulunmadığı vurgulanmıştır. Ayrıca tarih boyunca peygamberlerin şirke karşı verdiği tevhit mücadelesinden de örnekler gösterilmiştir.

BİR AYET

"Yusuf, 'Atalarım İbrahim, İshak ve Yakub'un dinine uydum. Allah'a herhangi bir şeyi ortak koşmak bize yakışmaz. Bu, Allah'ın bize ve insanlara lütfudur fakat insanların çoğu şükretmez. Ey zindan arkadaşlarım! Ayrı ayrı ilahlar mı daha iyidir, yoksa mutlak hâkimiyet sahibi olan tek Allah mı?' dedi."

(Yusuf suresi, 38-39. ayetler.)

DÜŞÜNELİM PAYLAŞALIM

Ben tek ilah ve tek yaratıcıya inanıyorum; o da Allah'tır (cc).

Hiçbir varlığı aracı kılmadan sadece O'na kulluk ve ibadet ediyorum.

Sadece O'ndan yardım istiyorum ve sadece O'na sığınıyorum.

O'nun emrettiklerini seviyorum, yasakladıklarını sevmiyorum.

Bu sözler tevhit inancına sahip bir mümine aittir. Siz de benzer düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

İtaat

İtaat; Allah'a (cc), Hz. Peygamber'e ve büyüklere saygılı olmak, onların isteklerine uymaktır.¹²⁸ Kur'an'da itaat kavramının temelini Allah'a (cc) itaat oluşturur. Allah'a (cc) itaat emrinin hemen ardından Hz. Peygamber'e itaat gelir. Allah'a (cc) ve Resulüne itaati emreden bazı ayetlerde, itaatin imanın bir gereği ve mümin olmanın temel şartı olduğu şöyle ifade edilmiştir:

"... eğer müminler iseniz Allah'a karşı gelmekten sakının..."¹²⁹

"Aralarındaki anlaşmazlıkları çözüme bağlasın diye Allah'a ve Resulüne çağrıldıklarında müminlerin sözü, 'Dinledik ve boyun eğdik.' demekten ibarettir. İşte kurtuluşa erenler de bunlardır."¹³⁰

Yüce Allah, itaat edenlere verilecek ödülleri şöyle bildirmektedir:

"Kim Allah'a ve peygambere itaat ederse işte onlar, Allah'ın kendilerine lütuflarda bulunduğu peygamberler, sıddıklar, şehitler ve salih kişilerle beraberdirler; bunlar ne güzel arkadaşlardır!"¹³¹

128 Karaman vd., "İtaat", 344.

129 Enfal suresi, 1. ayet.

130 Nur suresi, 51. ayet.

131 Nisa suresi, 69. ayet.

“... Kim Allah’a ve Peygamberine itaat ederse Allah onu, zemininden ırmaklar akan cennetlere koyacaktır; orada devamlı kalıcıdır; işte büyük kurtuluş budur.”¹³²

BİLGİ KUTUSU

İtaat sözlükte “boyun eğme, uyma, söz dinleme, emre uygun hareket etme, emre saygı gösterme” anlamlarına gelir.

(Alper, “İtaat”, 23/445.)

Kur'an-ı Kerim’de Allah (cc) ve Resulü’nün (sav) yanı sıra Müslüman yöneticilere de (ülülemr) itaat edilmesi emredilmiştir. Bu konuda Nisa suresinin 59. ayetinde şöyle buyrulmuştur:

“Ey iman edenler! Allah’a itaat edin. Peygambere ve sizden olan ülülemre de itaat edin...”

Birçok ayet ve hadiste Allah’a (cc), Hz. Peygamber’e ve Müslüman yöneticilere itaatin yanı sıra anne babaya da iyi davranmak gerektiği vurgulanmıştır. Bununla birlikte yaşça büyük kimselere, öğretmenlere, hocalara ve âlimlere saygı göstermek ve onların sözünü dinlemek de önemli bir erdem olarak görülmüştür.¹³³ Ancak Kur'an-ı Kerim’deki **“Eğer, hakkında hiçbir bilgi sahibi olmadığın bir şeyi bana ortak koşman için seninle uğraşırlarsa, onlara itaat etme. Fakat dünyada onlarla iyi geçin. Bana yönelenlerin yoluna uy...”**¹³⁴ ayeti ve Peygamber Efendimizin **“Allah’a isyan sayılan bir konuda kula itaat edilemez”**¹³⁵ hadisi, Allah’tan (cc) başka varlıklara itaat etme konusunda Müslümanlara sınır çizmektedir. Buna göre itaat, Allah’a (cc) isyanı içermeyen, haram ve günah olmayan emirlerle sınırlıdır. Yüce Allah’ın getirdiği bu sınırlamayı Müslümanlar, “Yaratana isyan konusunda yaratılmışı itaat edilmez.” şeklinde bir prensip olarak kabul etmiştir.

BİR HADİS

Ebu Hüreyre’den (ra) rivayet edildiğine göre Resulullah (sav) **“İstemeyenler dışında ümmetimin tamamı cennete girer.”** buyurdu. Bunun üzerine **“Ey Allah’ın elçisi, cennete girmeyi kim istemez ki?”** denildi. Peygamber Efendimiz de **“Bana itaat edenler cennete girer, bana karşı gelenler cenneti istememiş demektir.”** buyurdu.

(Buhari, “İtisam”, 2.)

132 Nisa suresi, 13. ayet.

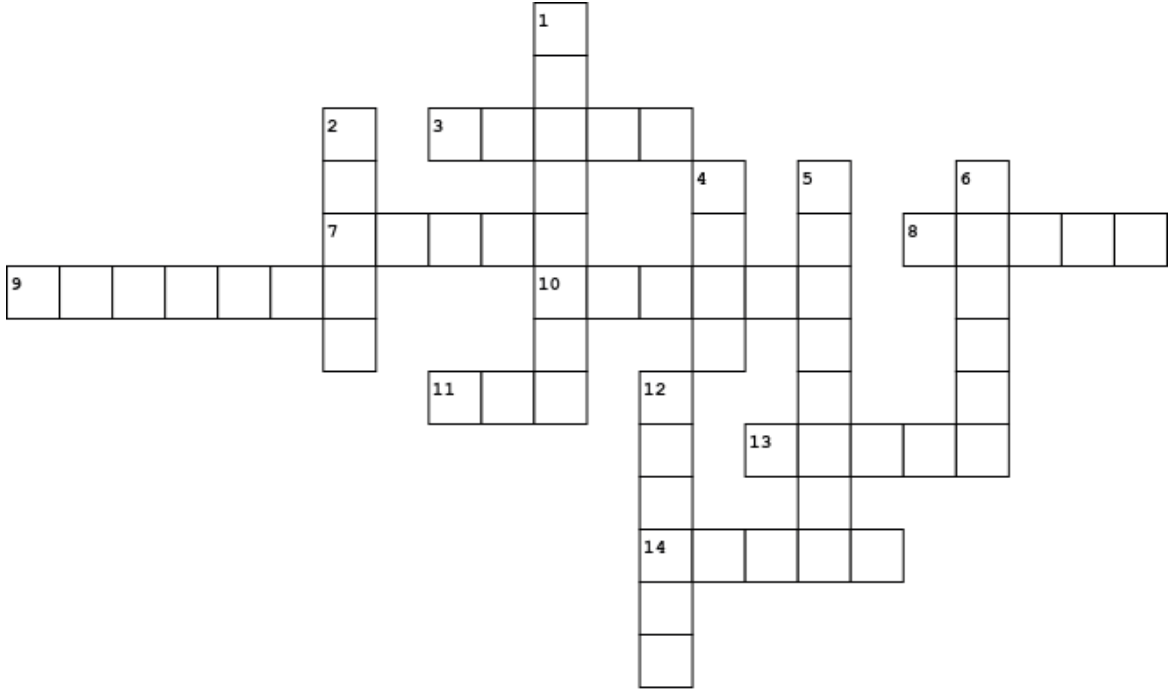
133 Alper, “İtaat”, 23/445.

134 Lokman suresi, 15. ayet.

135 bk. Buhari, “Ahkâm”, 4; Müslim, “İmare”, 39.

ÇENGEL BULMACA

Aşağıdaki çengel bulmacayı çözünüz.

SOLDAN SAĞA

3. Maddi ve manevi her türlü kötülük ve sıkıntılardan kurtulma
7. Allah'ın (cc) peygamberler aracılığıyla gönderdiği ilahi bilgi
8. Davud'a (as) verilen ilahi kitap
9. Eski Mısır krallarına verilen genel ünvan
10. Allah'a (cc) özgü konularda bir başka varlığı O'na eş ve denk kabul etmek
11. Yüce Allah'ın, dünya ve ahiret mutluluğu için insanlara gönderdiği emir ve tavsiyeler bütünü
13. Boyun eğme, uyma, söz dinleme, emre saygı gösterme
14. İslam dininin temel kaynağı olan son ilahi kitap

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Davud'un (as) peygamberlik görevi yapan oğlu
2. Evrenden ve evrende gerçekleşen olaylardan bahseden ayetlerin genel ismi
4. Kur'an'ın on yedinci suresi
5. Kur'an'da bazı surelerin başında yer alan harf veya harf kümeleri
6. Yüce Allah'ın bütün isim ve sıfatlarıyla bir ve tek kabul edilmesi
12. Yemen'de yaşamış Sebe kabilesinin kraliçesi

1. ÜNİTE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

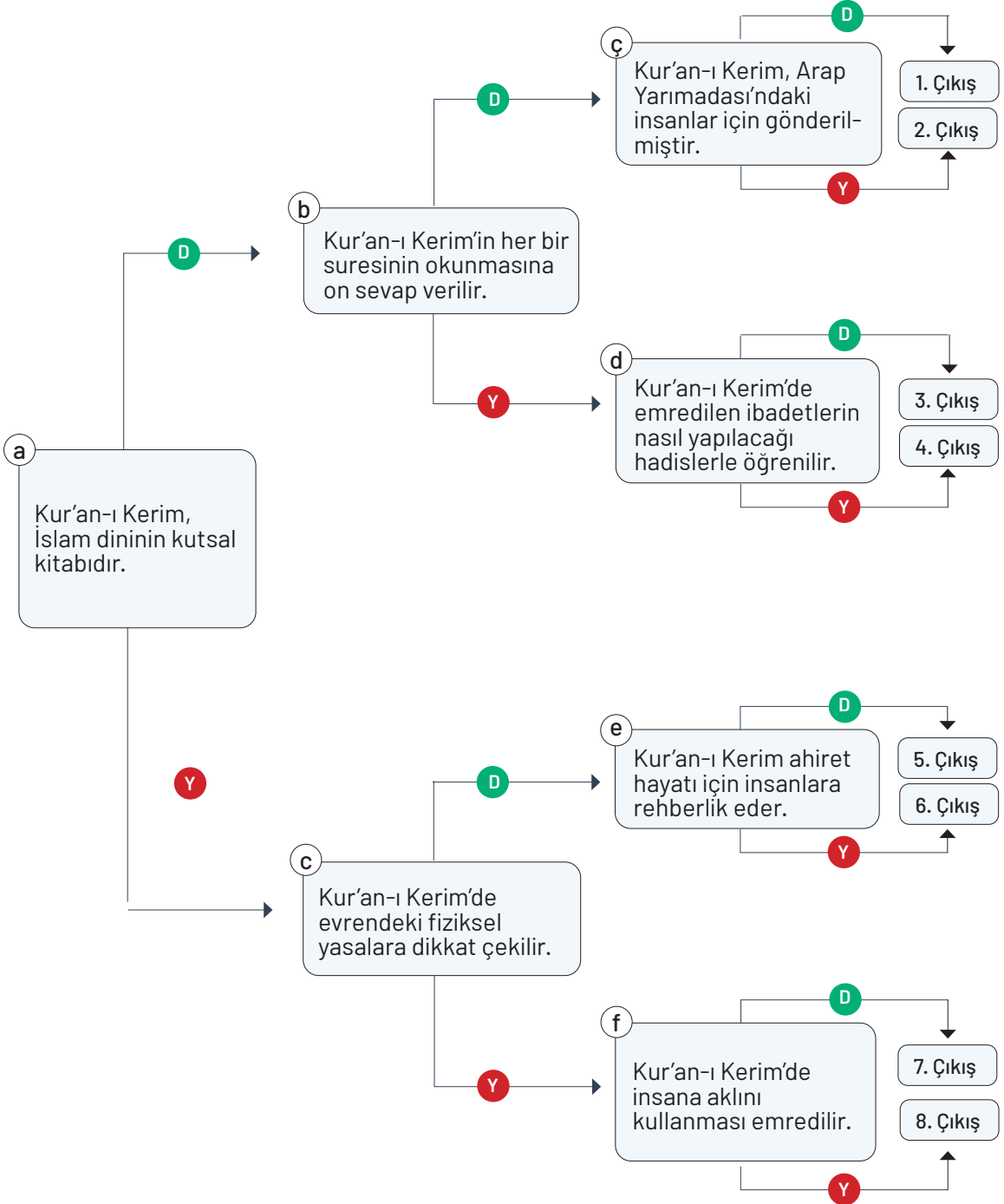
A. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere verilen kelimelerden uygun olanları yazınız.

(Belkıs, Davud, dua, Hz. İbrahim, hurufimukattaa, ibadet, itaat, kevnî, Kur'an, kuş dili, müşrik, sünnet, şirk, Süleyman, tevhit, vahiy, Zebur)

1. Kur'an-ı Kerim'de evrenden ve evrende gerçekleşen olaylardan bahseden ayetlere ...
..... ayetler denir.
2. Hz. Aişe Peygamberimizin ahlakının ahlakı olduğunu söylemiştir.
3. Allah Teala'nın peygamberleri vasıtasıyla insanlığa gönderdiği bilgi ve mesajlara
..... denir.
4. Hz. Davud'a ilahî kitap olarak verilmiştir.
5. Hükümdar bir peygamber olan demiri işleyerek zırh yapmıştır.
6. Beytülmakdis'i (Mescid-i Aksa'yı) yedi yılda inşa etti.
7. Süleyman'a (as) öğretilmiştir.
8. Sebe Melikesi Süleyman (as) tarafından hak olan dine davet edilmiştir.
9. Kur'an-ı Kerim'de yirmi dokuz surenin başında denilen harf ve harf kümeleri bulunmaktadır.
10. Allah'a (cc) özgü konularda bir başka varlığı O'na eş veya denk kabul etmeye
..... denir.
11. İslam'da Kur'an-ı Kerim'i okumak ve yaşamak sayılmıştır.
12. Hz. İsmail'in babası annesi ise Hz. Hacer'dir.
13. Allah'a (cc) isyan sayılan konuda kula edilmez.
14. Yüce Allah'ı zatında ve fillerinde bir ve tek kabul etmeye denir.
15. İslam'da ibadetin özü sayılmıştır.

B. Aşağıda "Kur'an-ı Kerim'i Tanıyalım" ünitesiyle ilgili bazı cümleler verilmiştir. İlk cümleden başlayarak, ifadelerin doğruluğunu (D) veya yanlışlığını (Y) belirleyin ve yönlendirici okları takip ederek ulaştığınız çıkışı işaretleyiniz. Unutmayınız, sadece bir çıkışı işaretleyebilirsiniz.

16.

C. Aşağıda verilen soruların cevaplarını boş bırakılan alanlara yazınız.

17. Yüce Allah Kur'an-ı Kerim'i niçin göndermiştir? Açıklayınız.

18. Hz. Süleyman'ın hayatı Kur'an-ı Kerim'de hangi surelerde anlatılır?

19. Hz. Davud'un hayatı Kur'an-ı Kerim'de hangi surelerde anlatılır?

20. Kur'an-ı Kerim'i anlamak ve hayata aktarmak için neler yapılmalıdır?

Ç. Aşağıdaki soruların doğru cevabını işaretleyiniz.

21. "Azabımızı gördükleri zaman, 'Yalnız Allah'a inandık; O'na ortak koşmakta olduğumuz şeyleri inkâr ettik.' dediler. Fakat azabımızı gördükleri zaman inanmaları, kendilerine fayda vermedi. Bu, Allah'ın kulları hakkında eskiden beri yürürlükte olan kanunudur. İşte orada inkârcılar hüsrana uğradılar."

(Mümin suresi, 84-85. ayetler.)

Bu ayetlerde imanın geçerli olmasının şartlarından hangisi vurgulanmıştır ?

- A) Hür iradeye dayalı bir tercih olmalıdır.
- B) Yeis hâlinde gerçekleşmemelidir.
- C) İman edilecek hususların hepsine inanç gerekir.
- D) Korku ile ümit arasında olmalıdır.

22. "De ki: Ant olsun, insanlar ve cinler bu Kur'an'ın bir benzerini getirmek üzere toplansalar ve birbirlerine de destek olsalar, yine onun benzerini getiremezler." (İsra suresi, 88. ayet.)

"Ramazan ayı, insanlara yol gösterici, doğrunun ve doğruyu eğriden ayırmayın açık delilleri olarak Kur'an'ın indirildiği aydır..."

(Bakara suresi, 185. ayet.)

Bu ayetlerden Kur'an'la ilgili

- I. Mucize bir kitaptır.
- II. Hidayet rehberidir.
- III. Cinlere gönderilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

23. "... Sizi de annelerinizin karnında üç katlı karanlık içinde, çeşitli safhalardan geçirerek yaratıyor..."

(Zümer suresi, 6. ayet.)

"Ne Güneş Ay'a yetişebilir ne de gece gündüzü geçebilir. Her biri bir yörünge-
de yüzmektedir."

(Yasin suresi, 40. ayet.)

Bu ayetlerde aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) İbadet esasları ile ilgili açıklamalara
- B) Toplumsal hayat ile ilgili kurallara
- C) Bilimsel ve teknolojik gelişmelere
- D) Ahlak kuralları ile ilgili açıklamalara

24. Bir kişinin söylediği sözü doğrulamak, kabullenmek, şüpheye yer vermeyecek şekilde kesin olarak yürekten inanmak ve güven vermek anlamlarına gelir.

Metinde tanımlanan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

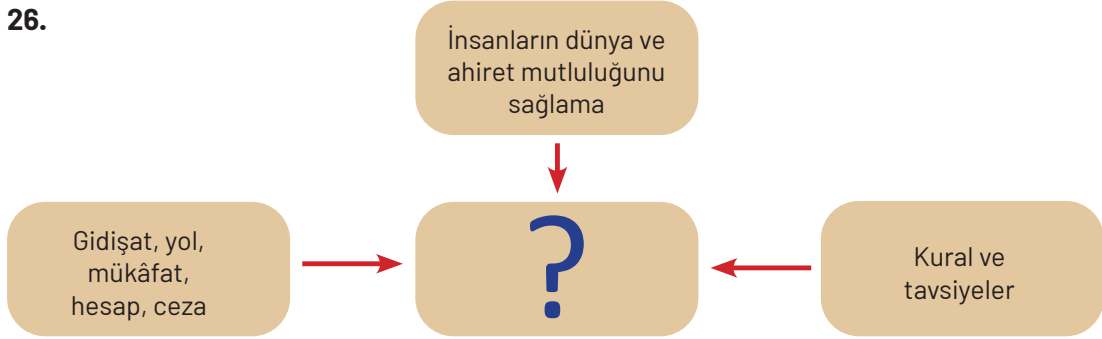
- A) Kur'an-ı Kerim
- B) Din
- C) Tevhit
- D) İman

25. I. "... Siz ve yeryüzünde bulunanların hepsi nankörlük etseniz de gerçek şu ki Allah her bakımdan sınırsız zengindir, övgüye layık olandır."
(İbrahim suresi, 8. ayet.)
II. "Rabb'im! Beni namaza devam eden bir kimse eyle. Soyumdan da böyle kimseler yarat..."
(İbrahim suresi, 40. ayet.)

Numaralandırılmış ayetlerde verilen cümleler sırasıyla aşağıdaki peygamberlerden hangisine aittir?

I	II
A) İsa (as)	Nuh (as)
B) Süleyman (as)	Davud (as)
C) İbrahim (as)	Lut (as)
D) Musa (as)	İbrahim (as)

26.

Şemadaki açıklamaları içeren kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Din B) İtaat C) İman D) Kur'an

27.

Verilen şemada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ahiret gününe iman B) Sosyal hayat C) Temizlik D) Oruç tutmak

Ünite ile ilgili daha fazla soru içeriğine bu karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

2. ÜNİTE

KUR'AN-I KERİM'İ GÜZEL OKUMA

Bu ünite sızlerden

- Kur'an'ı bazı harf ve işaretlere dikkat ederek okumanız,
- Bakara, Mülk ve Fetih surelerini kurallara uygun şekilde okumanız,
- Kur'an-ı Kerim okurken meddiarız, meddilazım, meddilin, izhar ve iklap kurallarını uygulamanız,
- Kâfirun, Fil, Kureyş ve Maun surelerini usulüne uygun şekilde ezberlemeniz,
- Ezberlediğiniz surelerin anlamlarını ana hatlarıyla açıklamamız,
- Anlamlarını öğrendiğiniz surelerden mesaj ve ilkeler çıkarmanız

beklenmektedir.

Hazırlık Çalışmaları

1. Bakara, Mülk ve Fetih surelerinin meallerini daha önce okudunuz mu?
2. Kâfirun, Fil, Kureyş ve Maun surelerinin anlamları hakkında neler biliyorsunuz?
3. Sizce Kur'an-ı Kerim okunurken niçin bazı kelimeler uzatılıyor ya da farklı şekillerde seslendiriliyor?

Ünitenin sunusuna
bu karekod
üzerinden
ulaşabilirsiniz.

Ünite karekodu

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ
 تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ
 فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ
 فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى
 عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ
 آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾

Fetih suresinin
okunuşuna
bu karekod
üzerinden
ulaşabilirsiniz.

UYGULAYALIM

Öğretmeninizin rehberliğinde iki grup oluşturunuz. Yüzünden okunacak bölümleri grup arkadaşlarınıza okuyunuz. Birbirinizin hatalarını tespit edip, düzelterek okuyuşunuzu geliştiriniz.

UYGULAYALIM

Yüzünden okunacak her bölümü en az on defa okuyunuz. İlk ve son okuyuşlarınızın süresini kronometre ile tespit ederek bir çizelgeye kaydediniz ve okuma hızınızdaki gelişimi belirleyiniz.

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ
 مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ^ط وَكَانَ **اللَّهُ** بِمَا تَعْمَلُونَ
 بَصِيرًا ٢٤ هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ
 الْحَرَامِ وَالْهَدْيِ مَعْكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ^ط مَحِلَّهُ وَلَوْلَا رِجَالُ مُؤْمِنُونَ
 وَنِسَاءُ مُؤْمِنَاتٌ لَمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَّوُّهُمْ^{مد} فَتُصِيبَكُمْ مِنْهُمْ
 مَعَرَّةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ لِيَدْخُلَ **اللَّهُ** فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ لَوْ تَزَيَّلُوا
 لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ٢٥ إِذْ جَعَلَ
 الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنْزَلَ
اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالزَّمَهُمْ كَلِمَةَ
 التَّقْوَى وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا^ط وَكَانَ **اللَّهُ** بِكُلِّ شَيْءٍ
 عَلِيمًا ٢٦ لَقَدْ صَدَقَ **اللَّهُ** رَسُولَهُ الرُّءْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلَنَّ
 الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ **اللَّهُ** أَمِينِينَ^{لا} مُخَلِّقِينَ رُؤُوسَكُمْ^{مد}
 وَمُقَصِّرِينَ^{لا} لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ
 ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا ٢٧ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى
 وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ^ط وَكَفَى **بِاللَّهِ** شَهِيدًا ٢٨

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سُدْعُونَ إِلَى قَوْمِ ^{نصر}أُولَى بَأْسٍ
 شَدِيدٍ تُقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ فَإِنْ تُطِيعُوا يُؤْتِكُمُ ^عاللَّهُ أَجْرًا
 حَسَنًا وَإِنْ تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا
 أَلِيمًا ^{١٦} لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرْجٌ وَلَا
 عَلَى الْمَرِيضِ حَرْجٌ ^طوَمَنْ يُطِيعِ ^عاللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ
 تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَنْ يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ^{١٧}
 لَقَدْ رَضِيَ ^عاللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ
 فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَابَهُمْ فَتْحًا
 قَرِيبًا ^{١٨} وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا وَكَانَ ^طاللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ^{١٩}
 وَعَدَكُمْ ^عاللَّهُ مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ هَذِهِ
 وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ ^جوَلِتَكُونَ آيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ
 صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ^{٢٠} وَأُخْرَى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ
^طاللَّهُ بِهَا وَكَانَ ^عاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ^{٢١} وَلَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذِينَ
 كَفَرُوا لَوْلُوا الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ^{٢٢} سُنَّةَ
^عاللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ ^عاللَّهِ تَبْدِيلًا ^{٢٣}

وَهُوَ الَّذِي

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ
 فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ
 عَلَيْهِ اللَّهُ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ١٠ سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ
 مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُولُونَ
 بِالسِّتَةِ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ
 شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ
 بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ١١ بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ
 وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَى أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزَيَّنَ ذَلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ
 وَظَنَّتُمْ ظَنَّ السَّوِّءِ وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ١٢ وَمَنْ لَمْ يُؤْمِنْ
 بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ١٣ وَلِلَّهِ مُلْكُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَكَانَ
 اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ١٤ سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انْطَلَقْتُمْ
 إِلَى مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا
 كَلَامَ اللَّهِ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذَلِكَ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ
 فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ١٥

Fetih Suresi

سُورَةُ الْفَتْحِ

010

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا ۝ لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ
 وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ۝
 وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيزًا ۝ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ
 الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ ۝ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
 وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝ لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
 جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرَ عَنْهُمْ
 سَيِّئَاتِهِمْ ۝ وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا ۝ وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ
 وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّالِمِينَ ۝ بِاللَّهِ ظَنِّ السَّوْءِ
 عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ
 وَسَاءَتْ مَصِيرًا ۝ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ
 عَزِيزًا حَكِيمًا ۝ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۝ لِتُؤْمِنُوا
 بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ۝

إِنَّ الَّذِينَ

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيِّتَ وُجُوهَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي
 كُنْتُمْ بِهِ تَدَّعُونَ ﴿٢٧﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِیَ اللَّهُ وَمَنْ مَعِیَ
 أَوْ رَحِمَنَا فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٨﴾ قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ
 أَمَنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٢٩﴾ قُلْ
 أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ ﴿٣٠﴾

Mülk suresinin
okunuşuna
bu karekod
üzerinden
ulaşabilirsiniz.

UYGULAYALIM

Arkadaşınızın yüzünden okuduğu bölümü dikkatle takip ediniz. Okurken yapılan tecvit hatalarını not alınız. Arkadaşınızın okuması bittikten sonra bu hatalar üzerinde konuşunuz.

UYGULAYALIM

Yüzünden okuyacağınız her bölümü Diyanet İşleri Başkanlığının genel ağ sitesinden veya öğretmeninizden dinleyiniz. Dinleme esnasında tespit edebildiğiniz tecvit kurallarını, altını kurşun kalemle çizerek kitabınızda belirleyiniz.

وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ١٣
 يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ١٤ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ
 الْأَرْضَ ذُلُولًا فَامْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ ١٥
 ءَأَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ ١٦
 أَمْ أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ
 كَيْفَ نَذِيرٍ ١٧ وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ
 نَكِيرِ ١٨ أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ مَا يُمَسِّكُهُنَّ
 إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ ١٩ أَمِنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ
 لَكُمْ يَنْصَرُّكُمْ مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِنَّ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي غُرُورٍ ٢٠
 أَمِنْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ بَلْ لَجُّوا فِي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ ٢١
 أَفَمَنْ يَمْشِي مُكِبًّا عَلَى وَجْهِهِ أَهْدَى أَمَّنْ يَمْشِي سَوِيًّا عَلَى صِرَاطٍ
 مُسْتَقِيمٍ ٢٢ قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ
 وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ٢٣ قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ
 فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ٢٤ وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ ٢٥ قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ٢٦

فَلَمَّا

Mülk Suresi

571

الْجُزْءُ التَّاسِعُ وَالْعِشْرُونَ

سُورَةُ الْمُلْكِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ ثَلَاثُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝^١ الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ
وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَفُورُ ۝^٢ الَّذِي خَلَقَ
سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَّا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَافُوتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ
هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ ۝^٣ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ
خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ۝^٤ وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا
رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ ۝^٥ وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا
بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ۝^٦ إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا
وَهِيَ تَفُورُ ۝^٧ تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا
أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ۝^٨ قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ
مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ۝^٩ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ
مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ ۝^{١٠} فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ
السَّعِيرِ ۝^{١١} إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ۝^{١٢}

وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَى سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهَانٌ مَقْبُوضَةٌ ط
فَإِنْ أَمِنَ بَعْضُكُم بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِي أُؤْتِمِنَ أَمَانَتَهُ
وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ ط وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ
أَثِمٌ قَلْبُهُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨٣﴾ اللَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ تُبْذَرُوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخْشَوُهُ
يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ ط فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ ط
وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٨٤﴾ أَمِنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ
مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلُّ أَمِنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ
وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا
وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾ لَا يُكَلِّفُ
اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ ط
رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ
عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا
وَلَا تُحْمِلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا قَف
وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٨٦﴾

سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ

Bakara suresi
31-48. sayfala-
rının okunuşuna
bu karekod
üzerinden
ulaşabilirsiniz.

الجزء الثالث

٤٧

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدَيْنٍ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى
فَاكْتُبُوهُ وَلْيَكْتُب بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْب
كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ
الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْئًا
فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ
أَنْ يُمْلَ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ
مِنْ رِجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ
مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ
إِحْدَاهُمَا الْآخَرَى وَلَا يَأْب الشُّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا
وَلَا تَسْأَمُوا أَنْ تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَى أَجَلٍ ذَلِكُمْ
أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَى أَلَّا تَرْتَابُوا إِلَّا
أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ
عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا وَأَشْهِدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ
وَلَا يُضَارَّ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ وَإِنْ تَفَعَّلُوا فَإِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْ
وَاتَّقُوا اللَّهَ وَيُعَلِّمُكُمُ اللَّهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٨٢﴾

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي
 يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ
 مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ
 مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ
 وَمَنْ عَادَ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧٥﴾
 يَمْحَقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُزِيلُ الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ
 كَفَّارٍ أَثِيمٍ ﴿٢٧٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا
 الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ
 عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
 وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٧٨﴾ فَإِنْ لَمْ
 تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِنْ تُبْتُمْ فَلَكُمْ
 رُؤُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٩﴾ وَإِنْ كَانَ
 ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ وَأَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَكُمْ
 إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٨٠﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ
 ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٨١﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ
يَعْلَمُهُ ۖ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٢٧٠﴾ إِنْ تُبْدُوا
الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ ۚ وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا الْفُقَرَاءَ
فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ ۖ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٧١﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ هُدْيُهُمْ
وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ۖ وَمَا تُنْفِقُوا
مِنْ خَيْرٍ فَلَا يُنْفِسْكُمْ ۖ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ
وَجْهِ اللَّهِ ۖ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ
لَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٢﴾ لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أَحْصَرُوا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ
الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ ۚ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ ۚ
لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِحْفَافًا ۖ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ
فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٢٧٣﴾ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ
بِالْإِيلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ ۖ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٤﴾

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ
وَتَثْبِيْتًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ
فَاتَتْ أَكْلَهَا ضِعْفَيْنِ فَإِنْ لَمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطُلَّ وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٦٥﴾ أَيَوَدُّ أَحَدُكُمْ أَنْ تَكُونَ لَهُ
جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ وَأَعْنَابٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُ
فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَأَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضِعْفًا
فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٦٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ
مِنَ الْأَرْضِ وَلَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ
بِأَخْذِيهِ إِلَّا أَنْ تُغْمِضُوا فِيهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٢٦٧﴾
الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ
يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦٨﴾
يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ
أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُوا الْأَلْبَابِ ﴿٢٦٩﴾

وَمَا أَنْفَقْتُمْ

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ ارْنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَىٰ قَالَ أَوَلَمْ
تُؤْمِنُ قَالَ بَلَىٰ وَلَكِنْ لِيَطْمَئِنَّ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً
مِنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِنْهُنَّ
جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ ﴿٢٦١﴾ مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍ
وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦٢﴾ الَّذِينَ
يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنًّا
وَلَا أَذَىٰ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ ﴿٢٦٣﴾ قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِنْ صَدَقَةٍ
يَتَّبِعُهَا أَذَىٰ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ ﴿٢٦٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
لَا تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَىٰ كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ
رِثَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ
صَفْوَانٍ عَلَيْهِ ثُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ
عَلَىٰ شَيْءٍ مِمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٢٦٥﴾

اللَّهُ وَلِیُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَائُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ
النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿٢٥٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ
أَنِ اتَّيَهُ **اللَّهُ** الْمَلِكُ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي
وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا أُحْيِي وَأُمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ **اللَّهَ** يَأْتِي
بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ
الَّذِي كَفَرَ **وَاللَّهُ** لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥٨﴾
أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ
أَتَى يُحْيِي هَذِهِ **اللَّهُ** بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ **اللَّهُ** مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ
بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتُ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ
قَالَ بَلْ لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانْظُرْ إِلَى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ
لَمْ يَتَسَنَّهْ وَانْظُرْ إِلَى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِلنَّاسِ
وَانْظُرْ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا
فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ **اللَّهَ** عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٥٩﴾

وَأَذْ قَالَ

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ
 وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَأَتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ
 وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِينَ
 مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ اخْتَلَفُوا
 فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلُوا
 وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ٢٥٣ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا
 مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خُلَّةٍ
 وَلَا شَفَاعَةٍ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ٢٥٤ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
 الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
 وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ
 مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ
 إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ
 حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ٢٥٥ لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ
 الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدْ
 اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ٢٥٦

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ^{٢٤٨} قَالَ إِنَّ اللَّهَ^ج
 مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ^ج فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي^ج
 وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً^ج
 بِيَدِهِ فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ^ط فَلَمَّا جَاوَزَهُ^ج
 هُوَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ^ج قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ^ج
 وَجُنُودِهِ^ط قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُوا اللَّهِ^ج كَمْ^ج
 مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ^ط وَاللَّهُ^ج
 مَعَ الصَّابِرِينَ^{٢٤٩} وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ^ج
 قَالُوا رَبَّنَا^ج أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا^ج
 وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ^{٢٥٠} فَهَزَمُوهُمْ^ط
 بِإِذْنِ اللَّهِ^ج وَقَتَلَ دَاوُدُ^ج جَالُوتَ وَاتَّيَهُ^ج الْمَلِكُ^ج
 وَالْحِكْمَةُ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ^ط وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ^ج
 النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَكِنَّ^ج
 اللَّهَ^ج ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ^{٢٥١} تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ^ج
 نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ^ط وَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ^{٢٥٢}

تِلْكَ الرُّسُلُ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَا مِنْ بَنِي إِسْرَآئِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى
 إِذْ قَالُوا لِنَبِيِّ لَهُمْ ابْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ
 اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ
 أَلَّا تُقَاتِلُوا قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
 وَقَدْ أَخْرَجَنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَائِنَا فَلَمَّا كُتِبَ
 عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
 بِالظَّالِمِينَ ﴿٢٤٦﴾ وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ
 لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ
 عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِنَ
 الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً
 فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ وَاللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
 وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٧﴾ وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ
 يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ
 مِمَّا تَرَكَ آلُ مُوسَى وَآلُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ
 إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٤٨﴾

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَى وَقُومُوا لِلَّهِ
 قَانِتِينَ ﴿٢٣٨﴾ فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا فَإِذَا أَمِنْتُمْ
 فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿٢٣٩﴾
 وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا وَصِيَّةً
 لِأَزْوَاجِهِمْ مَتَاعًا إِلَى الْحَوْلِ غَيْرِ إِخْرَاجٍ فَإِنْ خَرَجْنَ
 فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ
 مِنْ مَعْرُوفٍ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٤٠﴾ وَلِلْمُطَلَّقاتِ
 مَتَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿٢٤١﴾ كَذَلِكَ
 يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٤٢﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى
 الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ
 فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ
 عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٢٤٣﴾
 وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٤﴾
 مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ
 أَضْعَافًا كَثِيرَةً وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٤٥﴾

أَلَمْ تَرَ

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ
 أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
 فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
 خَبِيرٌ ﴿٢٣٤﴾ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ
 النِّسَاءِ أَوْ أَكْنَنْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ عِلْمَ اللَّهِ أَنْكُمْ
 سَتَذَكَّرُوهُنَّ وَلَكِنْ لَا تُؤَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا
 مَعْرُوفًا وَلَا تَعْزِمُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّى يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ
 وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ وَاعْلَمُوا
 أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٣٥﴾ لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمْ
 النِّسَاءَ مَا لَمْ تَمْسُوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً وَمَتَّعُوهُنَّ
 عَلَى الْمَوْسِعِ قَدَرُهُ وَعَلَى الْمُقْتِرِ قَدَرُهُ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا
 عَلَى الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٣٦﴾ وَإِنْ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ
 وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ
 أَوْ يَعْفُوا الَّذِي بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى
 وَلَا تَنْسُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٧﴾

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
 أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوا وَمَنْ
 يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوعًا وَادْكُرُوا
 نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ
 يَعِظُكُمْ بِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٣١﴾
 وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ يَنْكِحْنَ
 أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضَوْا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ ذَلِكَ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ
 مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَمْ أَزْوَاجُكُمْ وَأَطْهَرُ
 وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٣٢﴾ وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ
 حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ
 وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا لَا تُضَارَّ
 وَالِدَةٌ بَوْلِدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَلَدِهِ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ فَإِنْ أَرَادَا
 فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَإِنْ أَرَدْتُمْ
 أَنْ تَسْتَرْضِعُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا آتَيْتُمْ
 بِالْمَعْرُوفِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٣﴾

وَالَّذِينَ

لَا يُؤَاخِذُكُمُ **اللَّهُ** بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا
كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ **وَاللَّهُ** غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٢٥﴾ لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ
نِسَائِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ فَإِنْ فَاءُ فَإِنَّ **اللَّهُ** غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٢٦﴾
وَأِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ **اللَّهُ** سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٧﴾ وَالْمُطَلَّقَاتُ
يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ ^ط وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ
اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنَنَّ **بِاللَّهِ** وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ^ط وَبُعُولَتُهُنَّ
أَحَقُّ بِرِدَّهِنَّ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيَهُنَّ
بِالْمَعْرُوفِ ^ص وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ ^ط **وَاللَّهُ** عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٨﴾
الطَّلَاقُ مَرَّتَانٍ ^ص فَاِمْسَاكِ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِحِي بِإِحْسَانٍ ^ط وَلَا يَحِلُّ
لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا
حُدُودَ **اللَّهُ** فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ **اللَّهُ** ^ل فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا
فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ ^ط تِلْكَ حُدُودُ **اللَّهُ** فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ
اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٢٩﴾ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدِ حَتَّى
تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ
ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ **اللَّهُ** ^ط وَتِلْكَ حُدُودُ **اللَّهُ** يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٣٠﴾

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَىٰ قُلْ إِصْلَاحٌ
 لَهُمْ خَيْرٌ وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ ^ط وَاللَّهُ ^ط يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ
 مِنَ الْمَصْلِحِ ^ط وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ ^ط لَأَعْنَتَكُمْ ^ط إِنَّ اللَّهَ ^ط عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٣﴾
 وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتَّىٰ يُؤْمِنَ ^ط وَلَا مَئِمَّةً مُؤْمِنَةً خَيْرٌ
 مِنْ مُشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ ^ج وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ
 يُؤْمِنُوا ^ط وَلَعَبْدٌ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ ^ط
 أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ ^ج وَاللَّهُ ^ط يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ ^ف
 بِآذِنِهِ وَيُيَيِّنُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٣٤﴾ وَيَسْأَلُونَكَ
 عَنِ الْمَحِيضِ ^ط قُلْ هُوَ أَذَىٰ لَا فَاعِلَ لُولا النِّسَاءُ فِي الْمَحِيضِ ^ل
 وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهُرْنَ ^ج فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ
 أَمَرَكُمُ اللَّهُ ^ط إِنَّ اللَّهَ ^ط يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ ﴿٣٥﴾
 نِسَاءُكُمْ حَرْثٌ لَكُمْ ^ف فَاتُوا حَرْثَكُمْ ^ن أَنْتُمْ وَقَدِّمُوا
 لِأَنْفُسِكُمْ ^ط وَاتَّقُوا اللَّهَ ^ط وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُلَاقُوهُ ^ط وَبَشِّرِ
 الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٦﴾ وَلَا تَجْعَلُوا ^ط اللَّهُ عُرْضَةً لِإِيمَانِكُمْ أَنْ
 تَبَرُّوا وَتَتَّقُوا وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ ^ط وَاللَّهُ ^ط سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٧﴾

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ

الْجُزْءُ الثَّانِي

۳۳

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ
 تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا
 وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ يَسْأَلُونَكَ
 عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ
 عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ
 مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ ﴿٣٤﴾ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ
 يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّى يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا ط
 وَمَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ
 فَأُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ قَصْرُ
 أَصْحَابِ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا
 وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ ط
 وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٦﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ
 وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا
 أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا ط وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ ط
 كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٣٧﴾

سَلِّ بْنِ إِسْرَآئِيلَ كَمْ أَتَيْنَاهُمْ مِنْ آيَةٍ بَيِّنَةٍ ^ط وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ^{٢١١} زَيْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ^ط وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ^{٢١٢}

كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ ^ص وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اخْتَلَفُوا فِيهِ ^ط وَمَا اخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ ^ج فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ ^ط وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ^{٢١٣}

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ ^ط مَسَّتْهُمْ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَّاءُ وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصْرُ اللَّهِ ^ط أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ ^{٢١٤}

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ ^ط قُلْ مَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ فَلِللَّذِينَ وَالْأَقْرَبِينَ وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ ^ط وَمَا تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ^{٢١٥}

كُتِبَ

OKUNACAK SURE VE AYETLER

Bakara Suresi (31-48. sayfalar)

۳۱

الجزء الثاني

وَاذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَعْدُودَاتٍ ۖ فَمَنْ تَعَجَّلَ
 فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ
 اتَّقَى ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۖ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٣١﴾
 وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
 وَيُشْهِدُ اللَّهَ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ ۖ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿٣٢﴾ وَإِذَا
 تَوَلَّى سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ
 وَالنَّسْلَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ ﴿٣٣﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ
 أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ ۖ وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿٣٤﴾
 وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ ۗ
 وَاللَّهُ رَؤُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٣٥﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا
 فِي السِّلْمِ كَآفَّةً ۖ وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ ۚ إِنَّهُ
 لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٣٦﴾ فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمْ
 الْبَيِّنَاتُ فَاذْكُرُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٧﴾
 هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِنَ الْغَمَامِ
 وَالْمَلَائِكَةُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ ۖ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٣٨﴾

TECVİT BİLGİSİ

Uzatma (Med) ve Çeşitleri

Meddiarız

Med çeşitleri ile ilgili e-içeriğe bu karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

Med harfleri olan (ي) , (و) ve (ا) harflerinden sonra arızı (geçici) sükûn gelirse meddiarız olur. Meddiarız genelde ayet sonlarında, durak işaretlerinin olduğu yerlerde (secaventlerde) veya med harflerinden sonra gelen harekeli harflerde durulduğunda meydana gelir.¹

Arızı (Geçici) Sükun: Kur'an-ı Kerim'i okurken durulduğu zaman ortaya çıkan ama geçildiği zaman kaybolan sükûndur.

Bir kelimedede meddiarız varsa o harf dört elif miktarı kadar uzatılmalıdır. Hızlı okunduğu durumlarda ise en az bir elif miktarı uzatılması gerekir.

Örnek:

إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ عَلَى

Bu örnekte,

- الْمُرْسَلِينَ kelimesindeki ya (ي) med harfidir.
- Kelimenin sonunda durulduğunda (ن) harfinin üzerinde arızı (geçici) bir sükûn ortaya çıkar ve o harfin üzerinde cezim varmış gibi okunur (الْمُرْسَلِينَ).
- Bu durumda med harfinden sonra geçici sükûn geldiği için meddiarız olur.
- Lâm (ل) harfi, "liiii" şeklinde dört elif miktarı uzatılarak okunur.

Eğer bu kelimedede durulmaz ve okunmaya devam edilirse kelimenin son harfi الْمُرْسَلِينَ şeklinde harekeli okunur ve bir elif miktarı uzatılarak عَلَى kelimesine geçilir.²

UYGULAYALIM

رَبِّ الْعَالَمِينَ يَعْلَمُونَ مِنَ النَّارِ

Verilen kelimelerde bulunan meddiarızları açıklayınız ve tecvit kurallarına uygun şekilde okuyunuz.

1 bk. Ünlü, Kur'an-ı Kerim'in Tecvidi, 77.

2 Yılmaz vd., Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okuma Tecvid, 11.

Meddilazım

Med harfinden sonra lazımi sükûn gelirse meddilazım olur. Bir başka ifadeyle med harfinden sonra cezimli veya şeddeli bir harf gelirse meddilazım olur.³

Lazımi(Kalıcı)Sükûn: Kur'an okurken bir harfin üzerinde durulduğunda da, geçildiğinde de var olan, kaybolmayan sükûndur. Cezimli ve şeddeli harflerdeki sükûnlar lazımi sükûndur.

Med harfinden sonra lazımi sükûn gelirse meddilazım olur. Bir başka ifadeyle med harfinden sonra cezimli veya şeddeli bir harf gelirse meddilazım olur.

Meddilazım, normal okuma hızında dört elif miktarı, hızlı okuyuşlarda ise en az üç elif miktarı uzatılmalıdır.

Örnek (1): وَلَا الضَّالِّينَ

Bu örnekte,

- (ا) harfinden sonraki (ض) med harfidir.
- Med harfinden sonra şeddeli (ل) harfi gelmiştir (ن). Şeddeli harflerdeki sükûn lazımi sükûndur.
- Bu durumda med harfinden sonra lazımi sükûn geldiği için meddilazım olur.
- (ض) harfi, "daaaallîn" şeklinde dört elif miktarı uzatılarak okunur.

Örnek (2): يَسْ

Mukattaa harflerinden olan bu örneğin açılımı يَا سَيِّئٌ şeklindedir.

- (ي) deki (ي) med harfidir.
- Med harfinden sonra (ن) gelmiştir. Cezimli harflerin sükûnu da lazımi sükûndur.
- Bu durumda med harfinden sonra lazımi sükûn geldiği için meddi lazım olur.
- (س) harfi, "siiiin" şeklinde dört elif miktarı uzatılarak okunur.⁴

UYGULAYALIM

الْحَاقَّةُ الْكُنَّ نَ

Verilen kelimelerde bulunan meddilazımları açıklayınız ve tecvit kurallarına uygun şekilde okuyunuz.

Meddilazım ile ilgili e-içeriğe bu karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

3 bk. Ünlü, Kur'an-ı Kerim'in Tecvidi, 75.

4 Yılmaz vd., Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okuma Tecvid, 12.

Meddilin

Lin kelimesi sözlükte “yumuşak” anlamına gelir.

Kur'an okurken üstün harekeli bir harften sonra gelen cezimli (عَو) veya cezimli (عِي) harfinden sonra sükûn varsa meddilin olur.

Meddilin sükûnu, hem lazımi hem de arızı olabilir. Kur'an-ı Kerim'de sadece iki yerde hem lazımi sükûn hem de meddilin vardır. Bunlardan biri Meryem suresinin başındaki كَهَيَّصَ ayeti, diğeri ise Şûra suresinin başındaki عَسَق ayetidir.

Bu ayetlerdeki (عَيْنُ = ع) lafzının sükûnu, lazımi sükûndur.⁵ Bunların dışındaki bütün meddilinlerin sükûnu, arızı sükûndur.

Meddilinde lin harfi üç elif miktarı uzatılır.⁶ Uzatma harekede değil, lin harfinde yapılır.

Kur'an-ı Kerim hızlı okunuyorsa uzatma miktarı lîn harflerinden sonra gelen sükûna göre değişir. Lin harflerinden sonra Kur'an-ı Kerim'de iki yerde geçen lazımi sükûn gelirse o harf en az iki elif miktarı kadar uzatılır. Arızı sükûn geldiği durumlarda ise uzatma miktarı bir elif miktarına kadar inebilir.

Örnek: مِنْ حَوْفٍ

Bu örnekte,

- (و) lin harfidir.
- Kelime sonunda durulduğu zaman (ف) harfinde arızı bir sükûn ortaya çıkar.
- Bu durumda lin harfinden sonra sükûn geldiği için meddilin olur.
- (و) harfi üç elif miktarı uzatılarak okunur.

UYGULAYALIM

Kureyş suresindeki meddilinleri bularak aşağıda bırakılan alana yazınız ve bu meddilinleri tecvit kurallarına uygun şekilde okuyunuz.

5. Karaçam, Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri, 309.

6. Çetin, Kur'an Okuma Esasları, 219.

BİLGİ KUTUSU

Üstün harekeli bir harften sonra gelen cezimli (عَو) ve cezimli ya (عِي) harflerine lin harfi denir. Örneğin (نَوْمٌ) kelimesindeki ve (حَيٌّ) kelimesindeki harfleri lin harfidir.

(bk. Ünlü, Kur'an-ı Kerim'in Tecvidi, 81.)

UYGULAYALIM

نَوْمٌ مِنَ الْغَيْظِ حَذَرَ الْمَوْتِ

Verilen kelimelerde bulunan meddilinleri yukarıdaki örnekteki gibi açıklayınız ve kelimeleri tecvit kurallarına uygun şekilde okuyunuz.

Medler ve uygulaması ile ilgili e-içeriğe bu karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

Tenvin ve Sakin Nun

Kelimenin sonuna gelen ve cezimli (ن) sesi veren iki üstün (ُ), iki esre (ٌ) ve iki ötre (ْ), sözlükte "nunlamak" anlamına gelen "tenvin" denir. Adından da anlaşılacağı üzere tenvindeki cezimli nun sadece okunuşta vardır, yazıda görülmez.

Örnek: أَحَدًا أَحَدٌ أَحَدٌ

Kelimenin ortasında veya sonunda bulunan cezimli nuna da sakin nun denir.

Örnek: أَنْتَ مَنْ

Bir kelimedede tenvin veya sakin nun varsa orada üç tecvit kuralından biri mutlaka bulunur.⁷

Bunlar; 1) İhfa, 2) İzhar, 3) İklap'dır.

İhfa

İhfa kelimesi, sözlükte "gizlemek" anlamına gelir. Tenvin veya sakin (ن) dan sonra aşağıdaki on beş harften biri gelirse ihfa olur. İhfa yapılırken dil ucu serbest bırakılır ve (ن) harfinin mahrecine değmez. Bu şekilde genizden getirilen bir sesle (gunneli) okuyuş gerçekleştirilir. İhfa harfleri şunlardır:⁸

ت ث ج د ذ ز س ش ص ض ط ظ ف ق ك

İhfa harfleri, aşağıdaki Arapça beytin ilk harflerinde toplanmıştır:

صِفْ ذَاتِنَا جُودَ شَخْصٍ قَدْ سَمَا كَرَمًا
ضَعْ ظَالِمًا زِدْ تُقَا دُمْ طَالِبًا فَتَرَى

⁷ Yılmaz vd., Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okuma Tecvid, 14.

⁸ Çetin, Kur'an Okuma Esasları, 163-164.

Tenvin ve sakin nun ile ilgili e-içeriğe bu karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

İhfaî okuyuşta,

1. Dil damağa veya üst ön dişlere yapışmaz; doğal hâlde ve serbest bırakılır.
2. Tenvin veya sakın (ن) gunneli okunur.
3. Gunneli okuyuş bir elif miktarı tutulur.⁹

Örnek: سَلَامٌ قَوْلًا

Bu örnekte,

- Birinci kelimenin sonunda tenvin vardır.
- Tenvinden sonra kaf (ق) harfi gelmiştir.
- Bu durumda ihfa meydana gelir.
- Tenvinin nunu gizlenir ve ses genizden getirilerek bir elif miktarı tutulur.

UYGULAYALIM

إِنْ كُنْتُمْ لَنْ تَغْنِيَ جَنَاتٍ تَجْرِي أَيْةٌ فِي لَدُنْكَ

Verilen kelimelerde bulunan ihfaları açıklayınız ve tecvit kurallarına uygun şekilde okuyunuz.

İzhar

İzhar kelimesi, sözlükte “açığa çıkarmak” ve “açıkça belirtmek” anlamlarına gelir.

Tecvitteki karşılığı ise tenvini veya sakın (ن) u açıkça okumak ve belirtmektir. Bir başka deyişle tenvini ve sakın (ن) u izhar harfine bağlamadan, ayrı ayrı ve açık olarak okumaktır.

İzhar harfleri altı tanedir, bunlara boğaz harfleri de denir. Bu harfler şunlardır:

ا ح خ ع غ ه

İzharlı okuyuşta,

1. Nun sesi asıl mahrecinden çıkarılır, gunne yapılmaz.
2. Nun sesi tutulmadan bir sonraki harfe geçilir.

Örnek: مَنْ أَمَرَ

Bu örnekte,

- Birinci kelimenin sonunda sakın nun vardır.
- Sakın nundan sonra elif (ا) harfi gelmiştir.
- Bu durumda izhar meydana gelir.
- Nun harfi açık bir şekilde okunur, gunne yapılmaz.

BİLGİ KUTUSU

Yüce Allah'ın aşağıdaki isimleri izhar harfleriyle başlamaktadır.

اللَّهُ حَيُّ خَالِقُ عَدْلٌ غَنِيٌّ هَادِيٌّ

(bk. Ünlü, Kur'an-ı Kerim'in Tecvidi, 89.)

İklap

İklap kelimesi, sözlükte "çevirmek", "dönüştürmek" gibi anlamlara gelir. Tenvin veya sakın nundan sonra be (ب) harfi geldiğinde, nun (ن) sesinin mim (م) sesine çevrilerek okunmasına iklap denir.

İklablı okuyuşta,

- Nun sesi mim sesine çevrilir.
- Dil doğal hâlindeyken mim sesi genizden getirilerek gunneli okunur.
- Gunneli okuyuş, dudakları bastırmadan bir buçuk elif miktarı tutulur.¹⁰

İklap ile ilgili e-çeriğe bu karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

Örnek: سَمِيعٌ بَصِيرٌ

Bu örnekte,

- Birinci kelimenin sonunda tenvin vardır.
- Tenvinden sonra be (ب) harfi gelmiştir.
- Bu durumda iklap meydana gelir.
- Tenvindeki (ن) sesi, (م) sesine çevrilir. Ses, dudaklar bastırılmadan gunneli bir okuyuşla bir buçuk elif miktarı tutulur.

UYGULAYALIM

بَغِيًّا بَيْنَهُمْ مِنْ بَيْنِهِمْ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ

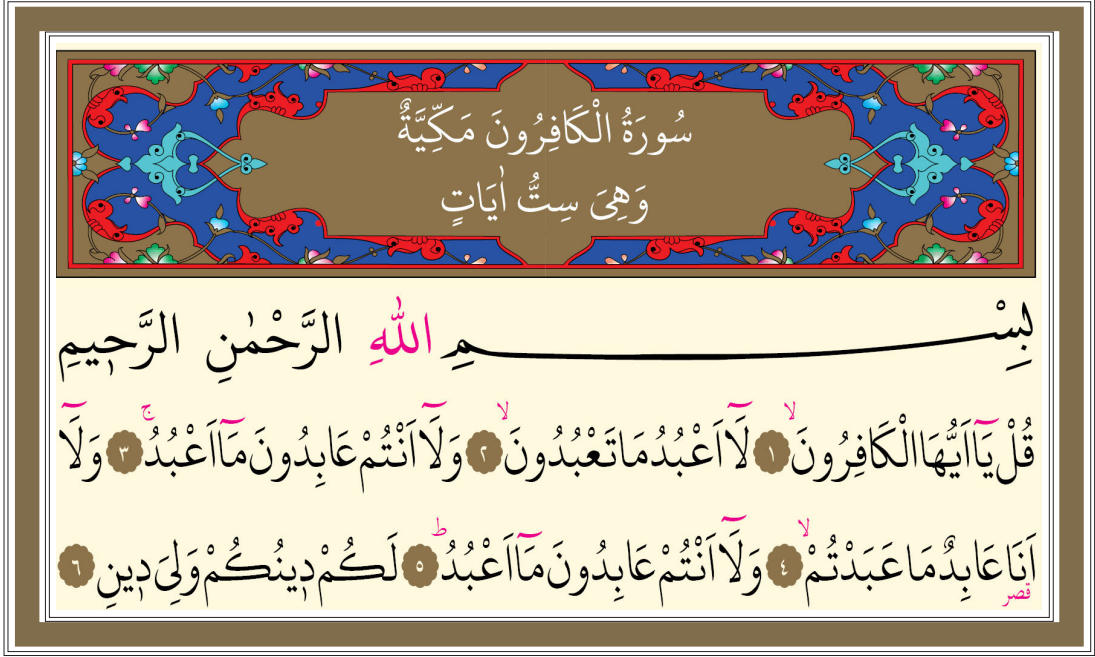
Verilen kelimelerde bulunan iklapları açıklayınız ve tecvit kurallarına uygun şekilde okuyunuz.

İhfa, İzhar ve İklap ile ilgili e-çeriğe bu karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

EZBERLENECEK DUALAR, SURELER VE ANLAMLARI

Kâfirun Suresini ve Anlamını Öğreniyorum

Anlamı:

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

1. De ki: Ey kâfirler!
2. Ben sizin kulluk ettiklerinize kulluk etmem.
3. Siz de benim kulluk ettiğime kulluk edecek değilsiniz.
4. Ben sizin kulluk ettiklerinize kulluk edecek değilim.
5. Siz de benim kulluk ettiğime kulluk edecek değilsiniz.
6. Sizin dininiz size, benim dinim de banadır.

UYGULAYALIM

Kâfirun suresini Diyanet İşleri Başkanlığının

<https://kuran.diyanet.gov.tr/mushaf/kuran-meal-2/kafirun-suresi-109/ayet-1/diyanet-isleri-baskanligi-meali-1>

linkinden dinleyiniz.

YAZALIM

Kâfirun suresinin mealinden çıkardığınız ilke ve mesajları aşağıdaki alana yazınız.

Fil Suresini ve Anlamını Öğreniyorum

Anlamı:

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

1. Rabbinin fil sahiplerine ne yaptığını görmedin mi?
2. Onların tuzaklarını boşa çıkarmadı mı?
- 3-5. Üzerlerine balçıktan pişirilmiş taşlar atan sürü sürü kuşlar gönderdi. Nihayet onları yenilmiş ekin yaprakları hâline getirdi.

Fil suresi ile ilgili e-içeriğe bu karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

UYGULAYALIM

Fil suresini Diyanet İşleri Başkanlığının

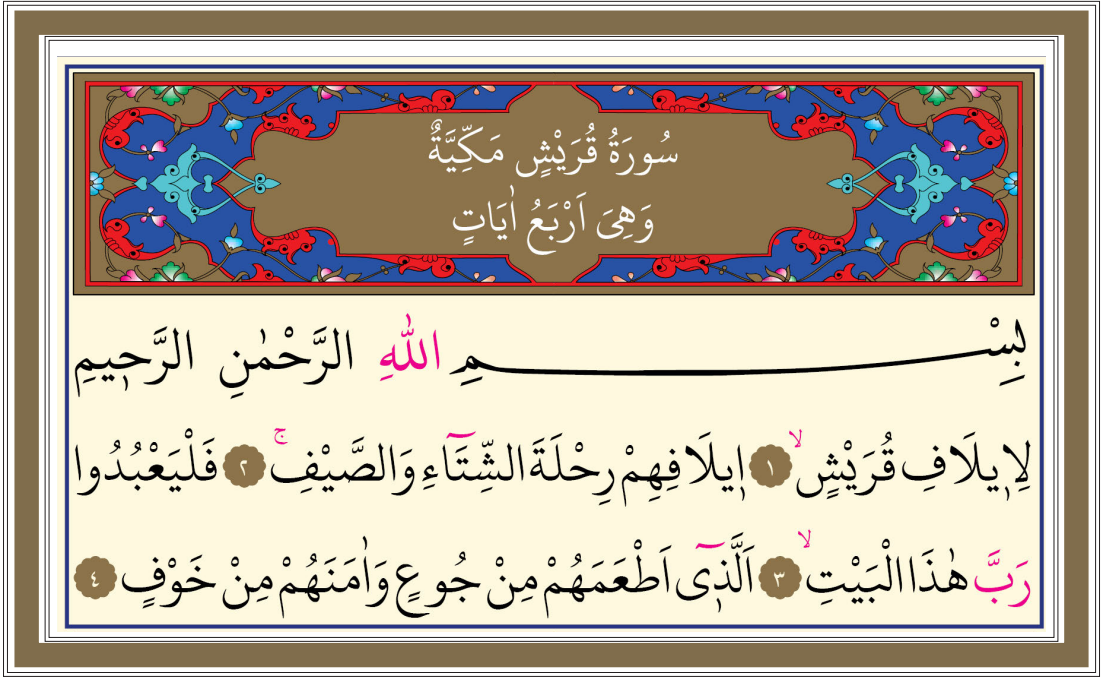
<https://kuran.diyanet.gov.tr/mushaf/kuran-meal-2/fil-suresi-105/ayet-1/diyanet-isleri-baskanligi-meali-1>

linkinden dinleyiniz.

YAZALIM

Fil suresinin mealinden çıkardığınız ilke ve mesajları aşağıdaki alana yazınız.

Kureyş Suresini ve Anlamını Öğreniyorum

Anlamı:

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

- 1-2. Kureyş'in güvenliğini, onların kış ve yaz yolculuklarında güvenliğini sağlamak için (Allah lütuflarda bulundu).
- 3-4. Onlar da kendilerini besleyip açlıklarını gideren ve her çeşit korkudan emin kılan şu evin Rabb'ine kulluk etsinler.

UYGULAYALIM

Kureyş suresinin mealinden yararlanarak günümüzde insanların sahip oldukları nimetlere nasıl şükretmeleri gerektiği konusundaki düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

YAZALIM

Kureyş suresini Diyanet İşleri Başkanlığının

<https://kuran.diyanet.gov.tr/mushaf/kuran-meal-2/kureys-suresi-106/ayet-1/kuran-yolu-meali-5>

linkinden dinleyiniz ve bu surenin mealinden çıkardığınız ilke ve mesajları aşağıdaki alana yazınız.

Kureyş suresi ile ilgili e-içeriğe bu karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

Maun Suresini ve Anlamını Öğreniyorum

Anlamı:

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

1. Gördün mü, o hesap ve ceza gününü yalanlayanı!
- 2-3. İşte o, yetimi itip kakan, yoksula yedirmeyi özendirmeyen kimsedir.
- 4-5. Yazıklar olsun o namaz kılanlara ki onlar namazlarını ciddiye almazlar!
6. Onlar namazlarıyla gösteriş yaparlar.
7. Ufacık bir yardıma bile engel olurlar.

Maun suresi ile ilgili e-içeriğe bu karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

UYGULAYALIM

Maun suresini Diyanet İşleri Başkanlığının

<https://kuran.diyanet.gov.tr/mushaf/kuran-meal-2/kureys-suresi-106/ayet-1/diyanet-isleri-baskanligi-meali-1>

linkinden dinleyiniz.

YAZALIM

Maun suresinin mealinden çıkardığınız ilke ve mesajları aşağıdaki alana yazınız.

2. ÜNİTE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere verilen kelimelerden uygun olanları yazınız.

(dört, gizlemek, iki, izhar, meddiarız, meddilazım, meddilin, medditabii, üç, tenvin)

1. Bir yerde meddiarız olursa o harf elif miktarı kadar uzatılmalıdır.
2. Med harfinden sonra lazimisükûn gelirse olur.
3. Kur'an okurken üstün harekeden sonra gelen cezimli "vav" veya cezimli "ya" harfinden sonra sükûn gelirse olur.
4. Kelimenin sonuna gelen ve cezimli nun sesi veren iki üstün, iki esre ve iki ötreye denir.
5. Tenvin veya sakin nundan sonra boğaz harflerinden biri geldiğinde nun sesinin açık bir şekilde okunmasına denir.

B. Aşağıdaki tabloda Fil suresinin ayetleri ve bu ayetlerin Türkçe mealleri verilmiştir. Her ayetin başındaki yay ayracın (parantez) içine mealin başındaki harfi yazarak ayetleri ve mealleri eşleştiriniz.

6. () ﴿٢﴾ أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ	A. Nihayet onları yenilmiş ekin yaprakları hâline getirdi.
7. () ﴿٤﴾ تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ	B. Onların kötü planlarını boşa çıkarmadı mı?
8. () ﴿١﴾ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ	C. Onlar namazlarını ciddiye almazlar.
9. () ﴿٥﴾ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ	Ç. Onların üstüne sürü sürü kuşlar gönderdi.
10. () ﴿٣﴾ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ	D. Ben de sizin taptıklarınıza asla tapacak değilim.
	E. Rabb'inin fil sahiplerine ne yaptığını görmedin mi?
	F. Ben sizin kulluk ettiklerinize kulluk etmem.
	G. O kuşlar, onların üzerlerine pişkin tuğladan yapılmış taşlar atıyordu.

C - Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız. Yanlış olduğunu düşündüğünüz cümlelerin altına doğrusunu yazınız.

11. () Med harfleri olan ا , و , ي harflerinden sonra arızı (geçici) sükûn gelirse meddiarız olur.

12. () Kelimenin ortasında veya sonunda bulunan cezimli nuna sakin nun denir.

13. () Tenvin veya sakin nundan sonra ihfa harflerinden biri gelirse ihfa olur.

14. () Sesin genizden (burun boşluğundan) getirilmesine izhar denir.

15. () Tenvin veya sakin nundan sonra ﺡ harfi geldiğinde nun sesinin mim sesine çevrilerek okunmasına meddimuttasıl denir.

Ç. Aşağıdaki soruların cevaplarını altındaki boş alanlara yazınız.

16. Kureyş suresinde Allah'ın (cc) verdiği nimetlere karşılık ne yapılması istenmektedir?

17. Maun suresinde Allah (cc) neden yardımlaşmayı emretmektedir?

18. Kâfirun suresinde müşriklerin hangi istekleri reddedilmiştir?

D. Aşağıdaki soruların doğru cevaplarını işaretleyiniz.

19. يَغْلُمُونَ kelimesinde durulduğunda hangi tecvit kuralı gerçekleşir?

- A) İhfa B) İzhar C) Meddiarız D) Meddilazım

20. أَلْحَاقَهُ kelimesinde aşağıdaki tecvit kurallarından hangisi vardır?

- A) İkklap B) Meddilin C) Meddiarız D) Meddilazım

21. Tenvin veya sakin nundan sonra ihfa harflerinden biri gelirse ihfa olur.

Buna göre aşağıdaki kelimelerin hangisinde ihfa yapılmalıdır?

- A) لَدُنْكَ B) مَنْ آمَنَ C) مِنْ خَوْفٍ D) عَذَابُ إِلِيمٍ

22. "Gördün mü o hesap ve ceza gününü yalanlayanı! İşte o, yetimi itip kakan, yoksula yedirmeyi özendirmeyen kimsedir. Yazıklar olsun o namaz kılanlara ki onlar namazlarını ciddiye almazlar. Onlar (namazlarıyla) gösteriş yaparlar. Ufacık bir yardıma bile engel olurlar. (Maun suresi, 1-7. ayetler.)

Bu ayetlerden;

- I. Ahiretin varlığına iman edilmelidir.
- II. İbadetler ihlasla yerine getirilmelidir.
- III. Yetimlere şefkatle davranılmalıdır.
- IV. Hayırlı işlerde acele edilmelidir.

ifadelerinden hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız III B) Yalnız IV C) I ve II D) II, III ve IV

23. Aşağıdaki tabloda Kâfirun suresinin meali verilmiştir.

1	Siz de benim kulluk ettiğime kulluk edecek değilsiniz.
2	Siz de benim kulluk ettiğime kulluk edecek değilsiniz.
3	De ki: Ey Kâfirler!
4	Ben sizin kulluk ettiklerinize kulluk edecek değilim.
5	Ben sizin kulluk ettiklerinize kulluk etmem.
6	Sizin dininiz size, benim dinim de banadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde ayetler doğru şekilde sıralanmıştır?

- A) 3, 5, 6, 4, 2, 1 B) 4, 5, 3, 2, 1, 6
C) 3, 5, 1, 4, 2, 6 D) 4, 3, 6, 2, 1, 5

24. I. فَانْظُرْ
II. هَذَا الْبَيْتِ
III. مِنْ عِلْمٍ

Numaralandırılmış örneklerde gerçekleşen tecvit kuralları aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

I	II	III
A) İhfa	Meddilin	İzhar
B) İzhar	İhfa	Meddiarız
C) Meddilazım	Medditabii	İklap
D) Meddilin	İzhar	İklap

E. Aşağıda verilen öz değerlendirme formundaki davranışları okuyunuz ve size uygun olan ifadeyi işaretleyiniz.

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Aşağıda “Kur’an-ı Kerim’i Güzel Okuma” ünitesiyle ilgili kendinizi değerlendirmeniz için bazı ölçütler verilmiştir. Bu ölçütleri okuyunuz ve size uygun olan “Evet”, “Hayır” ve “Kısmen” seçeneklerinden birini işaretleyiniz. Tüm ölçütleri işaretlemeyi unutmayınız.

Adı-Soyadı:

Numarası / Sınıfı: /

Sıra No	Ölçütler	Evet	Hayır	Kısmen
1	Fil suresini usulüne uygun şekilde ezberledim.			
2	Kureş suresini usulüne uygun şekilde ezberledim.			
3	Maun suresini usulüne uygun şekilde ezberledim.			
4	Kâfirun suresini usulüne uygun şekilde ezberledim.			
5	Fetih suresini öğrendiğim tecvit kurallarına uygun şekilde okudum.			
6	Mülk suresini öğrendiğim tecvit kurallarına uygun şekilde okudum.			
7	Bakara suresi 203-286. ayetlerini öğrendiğim tecvit kurallarına uygun okudum.			
8	Kur’an-ı Kerim’i işaretlerin anlamına dikkat ederek okudum.			
9	Kur’an-ı Kerim’i harflerin okunuşuna dikkat ederek okudum.			
10	Kur’an-ı Kerim’i işaretlerin anlamına dikkat ederek okudum.			

Öğretmen yorumu:

Ünite ile ilgili daha fazla soru içeriğine bu karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

SÖZLÜK

A

ahenk: Uyum, uyuşma, anlaşma.

akıselim: 1. Doğru ve akla uygun yargılar verme yeteneği; sağduyu. 2. Sağduyu sahibi (kimse).

arız: Sonradan olma, sonradan ortaya çıkma, geçici olan.

aşır: Dinî bir törende veya cemaatle namaz kılınıp dua edildikten sonra okunan Kur'an ayetleri.

ayet: Kur'an-ı Kerim'deki sureleri meydana getiren kelime veya cümlelerden her biri; ayetikerime.

B-C-Ç-D

beyit: Anlam bakımından birbirine bağlı iki dizeden oluşmuş şiir parçası.

cezim: Harekesiz harfi gösteren işaret.

dil-beste: Gönül bağlamış, âşık.

divan: Divan edebiyatı şairlerinin şiirlerini topladıkları eser.

E-F-G

edebiyat: 1. Olay, düşünce, duygu ve hayallerin dil aracılığıyla sözlü veya yazılı olarak biçimlendirilmesi sanatı. 2. Bir bilim kolunun türlü konuları üzerine yazılmış yazı ve eserlerin hepsi; literatür.

engin: Ucu bucağı görünmeyecek kadar geniş, çok geniş.

esaret: Kölelik, tutsaklık, esirlik.

esirgemek: Korumak, himaye etmek.

farz: İslam dinine göre Allah'ın (cc) emri olduğu kesin delille sabit olan, yapılması sevabı, özürsüz olarak yapılmaması günahı, inkârı ise küfrü getiren yükümlülük.

gaflet: 1. Ne yaptığını bilmeme, dalgınlık. 2. Bir şeyi bile bile terk etme.

garip: Yabancı, kimsesiz.

gasp: Bir şeyi zorla ve haksız bir şekilde sahibinin elinden alma.

gayb: 1. Göz önünde olmayan, gözle görülmeyen, gizli olan, hazırda olmayan. 2. Akıl ve duyular yoluyla hakkında bilgi edinilemeyen varlık alanı.

gunne: Kur'an-ı Kerim tilaveti sırasında genizden çıkarılan melodik ses.

H

harap: Bitkin, yorgun, perişan.

hesap günü: 1. Kıyamet. 2. Dünyanın bağlı olduğu kozmik sistemde meydana gelecek değişimin ardından ölümlerin diriltilmesiyle başlayıp ebediyen devam edecek olan hayat.

hidayet: Allah'ın (cc), insanlara kendi yolunda gidebilecek akıl, düşünme, öğrenme, hatırlama gibi yetenekler vermesi ve insanların bunları kullanarak doğru yolu bulması.

hüsrân: Beklenen şeyin elde edilememesi yüzünden duyulan acı.

I-İ

idgam: Tecvit ilminde bir harfi diğerine katarak okuma.

ifa: Bir işi yapma, yerine getirme.

ihfa: 1. Gizleme, örtme. 2. Tecvit ilminde sakın nun veya tenvini şeddeleme yapmadan ancak gunne sesini de koruyarak izharla idgam arası bir sesle okuma.

iklab: 1. Çevirme, dönüştürme. 2. Tecvit ilminde bâ (ب) harfinin önünde bulunan sakın nun veya tenvini idgam yapılmaksızın mim'e (م) dönüştürme.

iktidar: Bir işi yapabilme gücü, devlet yönetimini elinde bulundurma ve devlet gücünü kullanma yetkisi.

iman: Allah'ın (cc) varlığını, birliğini ve Hz. Peygamber'in Allah Teala'dan getirdiği kesin hüküm ve bilgileri kalp ile tasdik etmek, tereddütsüz kabullenip teslim olmak.

inanç: Bir düşünceye gönülden bağlı bulunma.

inşa: Yapı kurma, yapı yapma, kurma.

iptida: 1. Başlangıç. 2. Bir işe başlama.

irade: İsteme, dileme. Aklın düşünüp karar vermesi, yapılması veya yapılmaması eşit olan çeşitli davranışlardan birini beğenip tercih etmesi.

itaat: Boyun eğme, uyma, söz dinleme, emre uygun hareket etme, emre saygı gösterme.

K

kâinat: Evren, dünya.

kerem: 1. Asalet, soyluluk. 2. İyilik. 3. Cömertlik.

kılavuz: 1. Yol gösteren kimse, rehber. 2. Herhangi bir konuda bilgi veren, yol ve yöntem gösteren kitap.

kıssa: 1. Ders çıkarılması gereken hikâye. 2. Kur'an-ı Kerim'de geçmiş peygamberler ve milletlerle ilgili anlatılan ibretlik ve tarihî olay.

kibir: 1. Kendini başkalarından üstün tutma. 2. Büyükleme.

L

lazım: Herhangi bir şeyin yapılabilmesi veya olabilmesi için şart olan şey; gerek.

lin: Tecvit ilminde telaffuzu esnasında dilin zorlanmaması sebebiyle harfin yumuşak okunması.

liyakat: 1. Bir kimsenin, kendisine iş vermeye uygunluk, yaraşırılık durumu; değer. 2. Yeterlilik.

lütuf: Önem verilen, sayılan birinden gelen iyilik, yardım, ihsan, inayet, atıfet.

M-N

mabet: Bir dine inananların ibadet etmesi için yapılan özel yapı; ibadethane.

mağrur: 1. Kendini büyük ve önemli gösteren. 2. Kendini beğenmiş.

mahreç: Ağız boşluğunda seslerin olduğu noktaların her biri; boğumlanma noktası.

melike: Kadın hükümdar.

mesnevi: Her beyti ayrı uyaklı bir divan edebiyatı nazım biçimi.

mucize: 1. İnsanın benzerini yapmaktan aciz kaldığı, alışlagelmiş şeylere aykırı olan olağanüstü iş. 2. Peygamberlerin, kendilerine inanmayan insanlara peygamberliklerini ispat etmek amacıyla gösterdiği olağanüstü olay.

Mushaf: Kur'an-ı Kerim'in iki kapak arasına alınmış hâline verilen ad.

mümin: Peygamberleri aracılığıyla Allah (cc) katından gönderilen her şeyi tereddütsüz

olarak doğrulayan ve kabul eden kişi.

müstesna: Bir bütünün ya da kuralın dışında olan; hariç.

nankör: Kendisine yapılan iyiliğin değerini bilemeyen, iyiliğe kötülükle karşılık veren.

niyaz etmek: Birinden ısrarla ve saygılı bir biçimde bir şey istemek; yalvarmak.

R

Rab: 1. Allah (cc). 2. Yaratan ve yarattıklarını başıboş bırakmayıp terbiye eden. 3. Rızık veren, bütün varlıkların ihtiyaçlarını karşılıksız olarak bol bol veren.

Rahîm: Allah'ın (cc) "yarattığı bütün varlıklara karşılıksız rızık veren, onları koruyan, esirgeyen, bağışlayan, merhamet eden; ahirette ise sadece mümin kullarına şefkat edecek olan" anlamındaki esmayihüsnası.

Rahman: Allah'ın (cc) "bütün canlılara merhamet eden" anlamındaki esmayihüsnası.

S-Ş

sahabi: Hz. Muhammed'i (sav) görmüş ve onun sohbetinde bulunmuş Müslüman kimse (Çoğulu "sahabe" ve "ashap").

salih amel: 1. İyi, güzel, yararlı iş ve davranış. 2. Dinin yapılmasını emrettiği insanlığın faydasına yönelik yapılan ve kendisi ile sevap elde edilen iş.

savm: İslam'da sorumluluk çağına gelmiş olan Müslümanların ibadet niyetiyle imsak vaktinden itibaren, güneşin batışına kadar yemeden, içmeden uzaklaşmaları.

savma: İstenmeyen birini yanından uzaklaştırma.

secavent: Kur'an-ı Kerim'i okurken anlam açısından durmanın gerekli olduğu yerleri belirtmek üzere konan işaretlere verilen isim.

sure: Kur'an-ı Kerim'in yüz on dört bölümünden her biri.

sükûnet: Durgunluk, dinginlik, sessizlik, huzur, rahat, dinme, yatışma.

şehadet: 1. Tanıklık, şahitlik. 2. Allah'tan (cc) başka ilah olmadığına ve Hz. Muhammed'in (sav) O'nun kulu ve elçisi olduğuna inanma.

şirk: 1. Denklik, ortaklık, ortak olma, eş koşma. 2. Allah'a (cc) inanmakla birlikte başka varlıkları da tanrı kabul etme.

T

teala: Allah'ın (cc) yüceliğini belirtmek için isimlerinden hemen sonra bir sıfat gibi kullanılan "Yüce olsun, ulu olsun." anlamlarına gelen övgü sözü.

tecvit: Kelimelerin söylenişinde, seslerin çıkaklarına, uzunluk ve kısalıklarına göre okunması. Kur'an-ı Kerim'in kurallarına uygun biçimde okunmasını konu alan bilim dalı ve bu dalda yazılan eserlerin ortak adı.

tespih: 1. Allah'ı (cc) zatında, sıfatlarında, fiillerinde ve isimlerinde her türlü eksiklikten uzak tutma. 2. "Sübhane Allah" sözünü söyleme.

tevazu: Başkalarını küçük görmemek, büyülenmemek, alçak gönüllü olmak.

tevhit: Allah'ın birliğine inanma, bir ve tek olduğunu kabul edip söyleme.

Tevrat: Dört büyük kitaptan ilki olan ve Hz. Musa'ya gönderilen ilahi kitap.

tilavet: Kur'an-ı Kerim'i kurallarına ve usulüne uygun biçimde okuma.

Zebur: Hz. Davud'a gönderilen kutsal kitap.

zorba: Gücüne güvenerek hükmü altında bulunanlara söz hakkı ve davranış özgürlüğü tanımayan (kimse).

U-Ü-V-Y-Z

vaat: Bir işi yerine getirmek için verilen söz.

vesile: 1. Sebep. 2. Fırsat.

vesvese: Şeytanın aldatması veya kötü insanların etkisiyle kalbe gelen olumsuz düşünce.

KAYNAKÇA

Akkaya, Hüseyin. "Süleyman". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 38/61. İstanbul: TDV Yayınları, 2010.

Alper, Ömer Mahir. "İtaat". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 23/ 445. İstanbul: TDV Yayınları, 2001.

Buhari, Ebu Abdullah Muhammed bin İsmail. *Sahihu'l-Buhari*. Beyrut: Daru İbn Hazm, 2009.

Çağrıçı, Mustafa. "Ana Baba", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 3/104. İstanbul: TDV Yayınları, 1991.

Çetin, Abdurrahman. *Kur'an Okuma Esasları (Tecvid)*. Bursa: Emin Yayınları, 9. Basım, ts.

Ebu Davud, Süleyman bin Eşas Sicistani. *Sünenü Ebu Davud*. thk. Muhammed Abdülaziz Halidi, Beyrut: Darü'l-Kütübü'l-İlmiye, 2015.

Fayda, Mustafa. "Ammâr b. Yâsir". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 3/75-76. İstanbul: TDV Yayınları, 1991.

Fayda, Mustafa. "Bedir". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 5/325. İstanbul: TDV Yayınları, 1992.

Hamidullah, Muhammed. *İslam'a Giriş*. çev. Cemal Aydın, Ankara: TDV Yayınları, 18. Basım, 2017.

Harman, Ömer Faruk. "Dâvûd". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 9/21-24. İstanbul: TDV Yayınları, 1984.

Harman, Ömer Faruk. "Süleyman". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 38/56. İstanbul: TDV Yayınları, 2008.

Işık, Emin. "İbrahim Suresi". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 21/ 351. İstanbul: TDV Yayınları, 2001.

İbni Mace, Ebu Abdillâh Muhammed bin Yezîd el-Kazvini. *Sünenü İbni Mace*. thk. Ahmed Şemseddin, Beyrut: Darü'l-Kütübü'l-İlmiye, 2013.

Karaçam, İsmail. *Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri*. İstanbul: İFAV Yayınları, 21. Basım, 2012.

Karaman, Hayreddin vd. *Kur'an Yolu Türkçe Meâl ve Tefsir*. 5 Cilt. Ankara: DİB Yayınları, 4. Basım, 2012.

Karaman, Hayreddin vd. *İlmihal*. 2 Cilt. Ankara: TDV Yayınları, 6. Basım, 2001.

Karaman, Fikret vd. *Dinî Kavramlar Sözlüğü*. Ankara: DİB Yayınları, 2006.

- Kılavuz, Ahmet Saim. *İslam Akaidi ve Kelama Giriş*. İstanbul: Ensar Neşriyat, 1993.
- Köksal, Mustafa Asım. *Peygamberler Tarihi*. 2 Cilt. Ankara: TDV Yayınları, 4. Basım, 1995.
- Kutub, Seyyid - es-Sehhar, Abdülkadir Cûde. *Dinî Hikâyeler*. çev. Arif Erkan, İstanbul: Sağ-lam Yayınevi, 1991.
- Malik bin Enes. *Muvatta*. thk. Muhammed Fuat Abdülbaki, Kahire: Darü'l-Hadis, 2005.
- Müslim bin Haccac Ebü'l-Hüseyin en-Nîsâbü'rî. *Sahîhu Müslim*. Beyrut: Darü'l-Kütübî'l-İl-miye, 2018.
- Nedvî, Ebu'l-Hasen Ali. *Kasasu'n-Nebiyîn li'l-Etfâl*. İstanbul: Mektebetü'l-Hanifiyye, 2004.
- Nesai, Ebu Abdurrahman Ahmet bin Şuayp. *Sünenü Nesai*. thk. Ahmed Şemseddin, Bey-rut: Darü'l-Kütübî'l-İlmiye, 2015.
- Serinsu, Ahmet Nedim vd. *Dinî Terimler Sözlüğü*. Ankara: MEB Yayınları, 2. Basım, 2009.
- Sinanoğlu, Mustafa. "İman". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 22/212-213. İstan-bul: TDV Yayınları, 2000.
- Soysaldı, Mehmet. "Kur'an'ın Getirdiği Evrensel Prensipler", *e-Journal of New World Scien-ces Academy* 2/3, (2007), 149-164.
- Tirmizi, Ebu İsa Muhammed bin İsa bin Sevre. *Sünenü Tirmizi*. thk. Halid Abdülgani Mah-fuz, Beyrut: Darü'l-Kütübî'l-İlmiye, 2017.
- Tümer, Günay. "Din". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 9/312. İstanbul: TDV Yayın-ları, 1994.
- Özdirek, Recep vd. *Benim Güzel Dinim*. 3 Cilt. İstanbul: Erkam Yayınları, 2010.
- Ünlü, Demirhan. *Kur'an-ı Kerim'in Tecvidi*. Ankara: TDV Yayınları, 1993.
- Yılmaz, Nazif vd. *Kur'an-ı Kerim'i Doğru ve Güzel Okuma : Tecvid*. b.y., 2020.

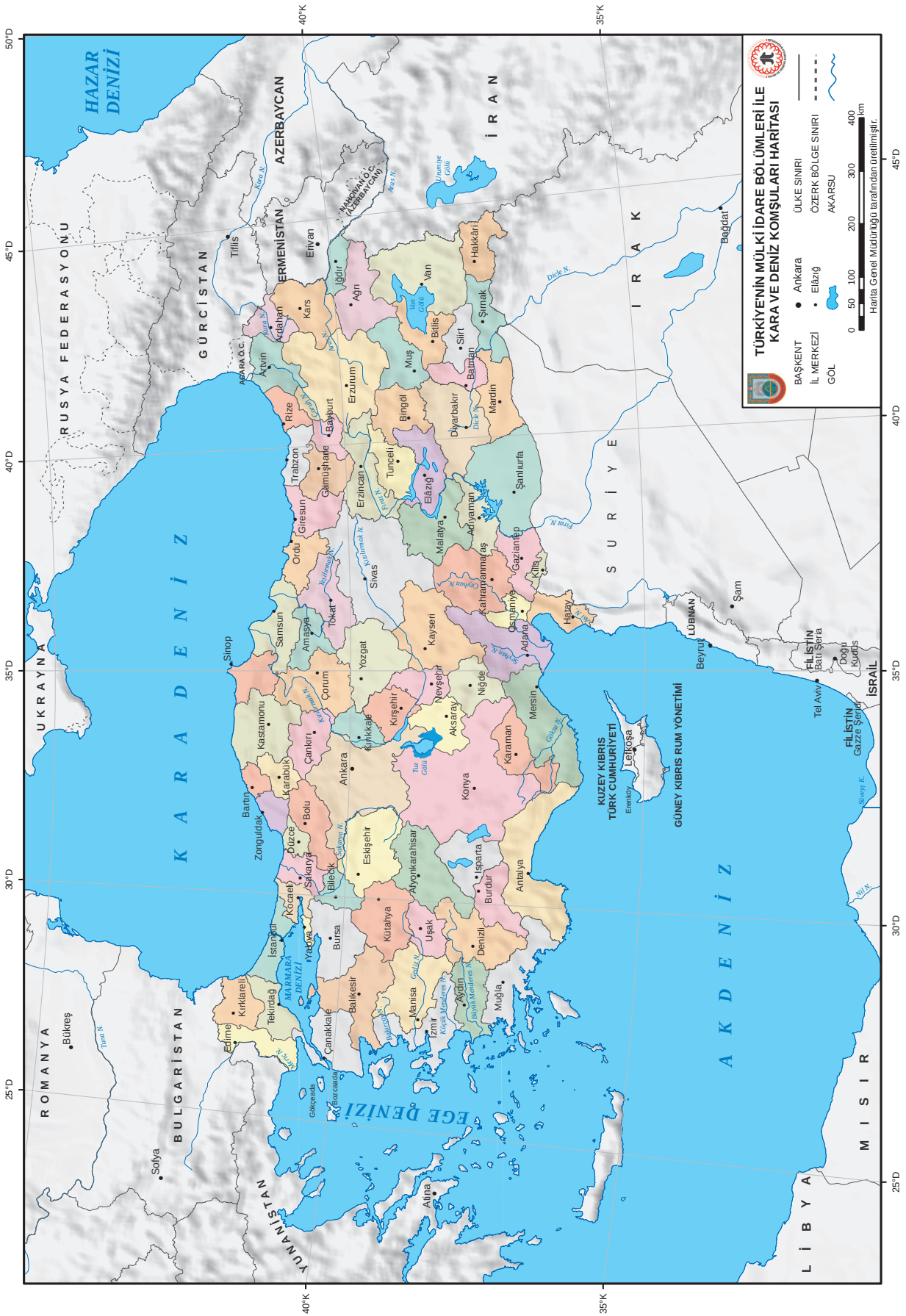
Kaynakça, İSNAD atıf sisteminin 2. edisyonu (dipnotlu) esas alınarak düzenlenmiştir.

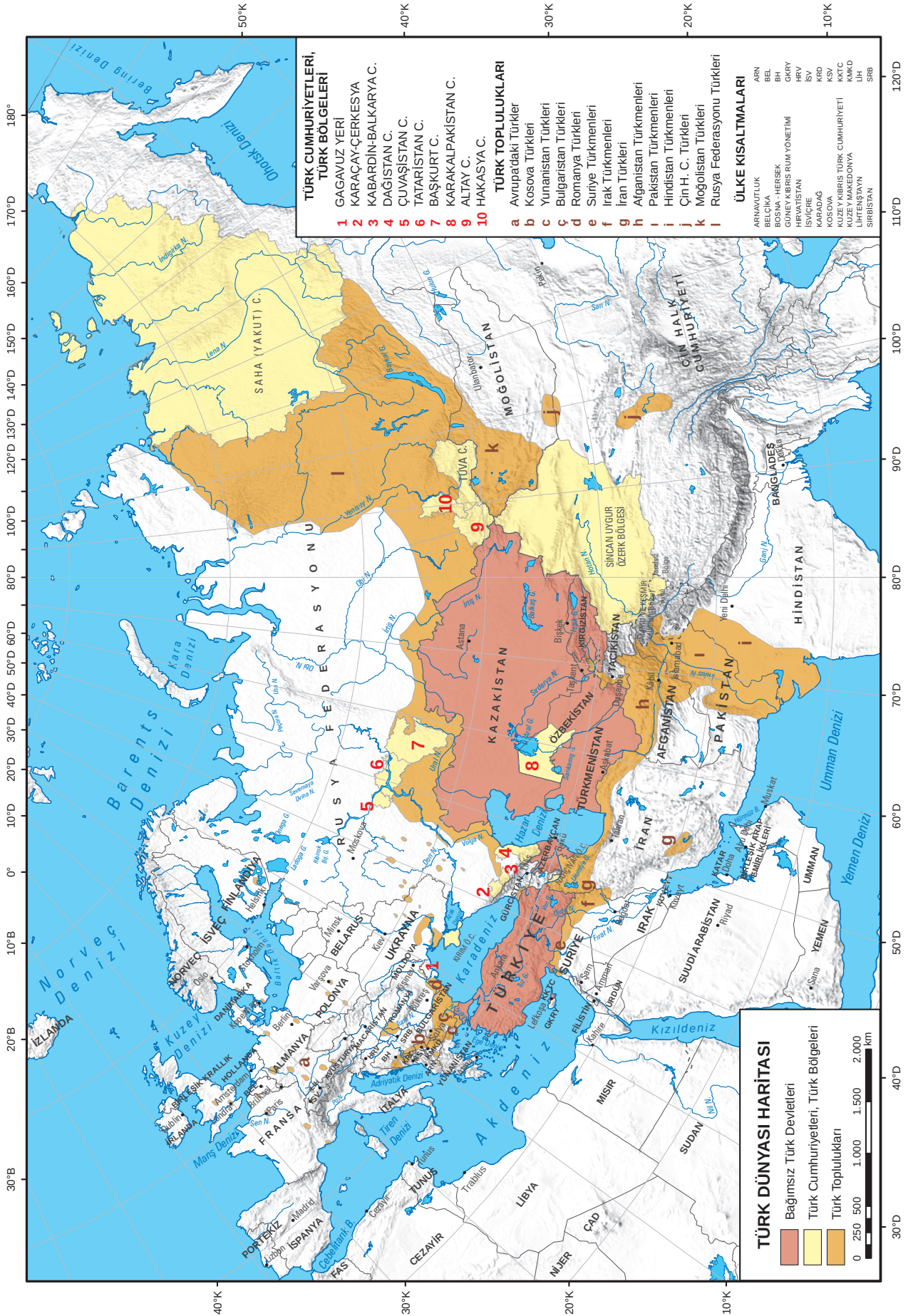

Kitaba ait cevap anahtarına bu karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

Kitaba ait görsel kaynakça ve genel ağ kaynakçasına bu karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

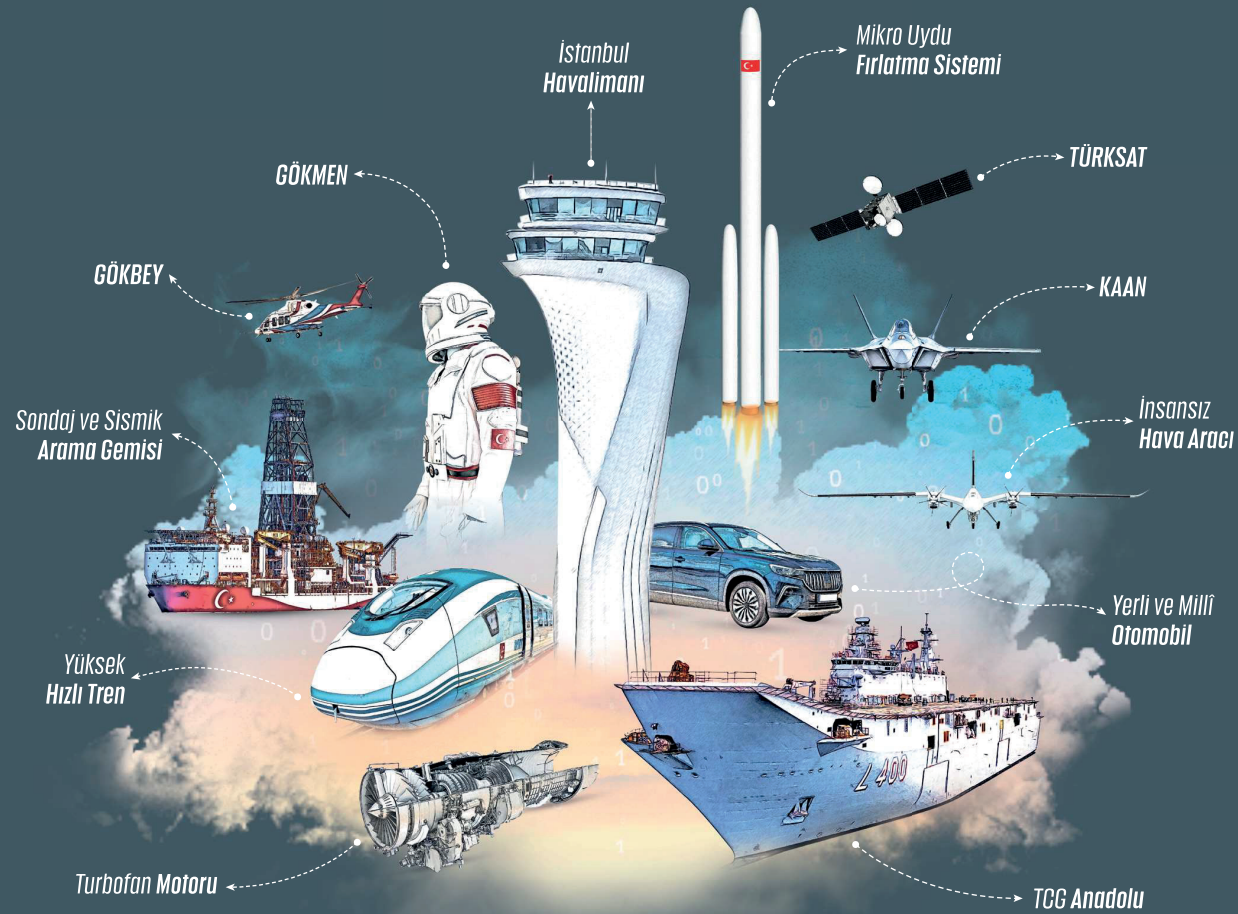
Bu kitaba sığmayan daha neler var!

eba
www.eba.gov.tr

Karekodu okut, bu kitapla
ilgili EBA içeriklerine ulaş!

Teknoloji Yolculuğumuz

**BU DERS KİTABI MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINCA
ÜCRETSİZ OLARAK VERİLMİŞTİR.
PARA İLE SATILAMAZ.**

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin Beşinci Maddesinin
İkinci Fıkrası Çerçevesinde Bandrol Taşınması Zorunlu Değildir.

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

ORTAOKUL VE İMAM HATİP ORTAOKULU

DERS KİTABI

ORTAOKUL VE İMAM HATİP ORTAOKULU

KUR'AN-I KERİM 7.SINIF

DERS KİTABI

KUR'AN-I KERİM

7. SINIF DERS KİTABI

